

Academiejahr 2016-2017

Eindwerk postgraduaat rampenmanagement

Titel: De omgevingsvergunning, instrument voor de noodplanambtenaar
als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement

Kandidaat: Frank Petitjean

Promotor: Steven Vermeeren

CAMPUS VESTA

Provincie
Antwerpen

Universiteit
Antwerpen

De omgevingsvergunning, instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement

CAMPUS VESTA

academiejaar 2016-2017

kandidaat : Frank Petitjean

Promotor : Steven Vermeeren

Voorwoord

Een grote bedrijfsbrand, een explosie op een waterzuiveringsinstallatie, het lozen van gevaarlijke afvalproducten in de riolering... het monodisciplinair plan van discipline 1 reikt de hulpverleners in de rode zone een stevige leidraad om de crisis op de bedrijfssite effectief te bedwingen. Met de bedrijfsgegevens op zak komt de brandweer niet onvoorbereid op de plaats van onheil. Voor de opmaak van hun noodplannen koppelt de brandweer al eens terug naar de lokale dienst stedenbouw en de milieudienst. Op het moment dat een bedrijf een stedenbouwkundige vergunning of een exploitatievergunning aanvraagt, geeft de brandweer advies en wordt op verzoek van de burgemeester een brandpreventieverslag opgemaakt. De aanbevelingen die de brandweerdienst doet over brandveiligheid worden per definitie niet genegeerd en als voorwaarde opgenomen in de vergunning. Industriële- en ambachtelijke bedrijven, scholen, ontspanningsinrichtingen,... ze hebben er baat bij dat de hulpdiensten over informatie beschikken die in een noodsituatie het verschil kan maken. Het interventiedossier is vooral een brongericht werkinstrument op het rampenterrein. Het laat toe een optimale inschatting van de risico's te maken zodat de noodtoestand doeltreffend wordt bestreden. En toch, in de praktijk blijkt dat in een noodsituatie niet alle informatie voorradig of nog actueel is.

Als noodplanambtenaar van de stad Landen was ik al meermaals getuige van een gemeentelijke fase. Een grote brand in een kunststofverwerkend bedrijf, het uitbranden van een opslagloods met gevaarlijke producten en een incident met chloorbenzeen leidde tot een multidisciplinaire samenwerking van de hulpdiensten. Als milieuambtenaar en lokale toezichthouder had ik een goed beeld van zowel de bedrijfsleiding als van de activiteiten in het bedrijf. Nuttige informatie voor zowel de leden van het coördinatiecomité als de commandopost. Nuttig maar niet onmiddellijk grijpbaar. Niet direct als een kant en klaar beeld zichtbaar. Ik ben van oordeel dat zowel bij oefeningen als bij een echte crisis een kort en digitaal te raadplegen bedrijfsprofiel aangevuld met gegevens uit het interventiedossier de beeld- en oordeelvorming van zowel de operationele eenheid als de beleidscel ten goede komt.

“An ounce of practice is worth more than tons of preaching.”

Mahatma Gandhi (1869-1948)

Dankwoord

Bij het afronden van mijn eindwerk kijk ik graag nog even achterom. Deelnemen aan het postgraduaat rampenmanagement op Campus Vesta was een beetje als instappen op een onbekende rollercoaster. Een boeiende en praktijkgerichte opleiding in een wel heel heterogene omgeving van politie, brandweer, verpleegkundigen en ambtenaren uit alle bestuurslagen. Geen alledaagse situatie. Afdelingsdirecteur Ronald Ackermans leidde het allemaal in goede banen, organiseerde al eens een uitstap en zorgde voor rust en kalmte als een noodsituatie dreigde. Het was een zeer aangename tijd met een veelvoud aan fijne ontmoetingen, interessante gesprekken en nieuwe netwerken.

Daarom een woord van dank aan :

alle docenten van Campus Vesta voor de boeiende uiteenzettingen, de gepassioneerde getuigenissen en de vaardigheden die ze me aanleerden tijdens de oefenzittingen;

alle klasgenoten, voor de vriendschap, de hulp en de grote solidariteit die er in de groep was;

het stadsbestuur van Landen. Mijn supporters van het eerste uur. In het bijzonder Iris Vander Schelde, als burgemeester en als huisarts actief betrokken bij noodplanning. Frank Stevens, schepen van Leefmilieu en lid van de Landense veiligheidscel en secretaris Renaat Kamers van wie ik groen licht kreeg om deel te nemen aan de opleiding;

de mensen van het gloednieuwe departement Omgeving. Ik denk aan mr. Sigrid Raedschelders, die me doorheen het kluwen van de Vlaamse administratie gidste, Ir. Luc Van Geert en Ir. Wilfried Van den Acker die me inzicht gaven in de technische dimensies van risico's en veiligheid;

collega Steven Vermeeren, promotor en begeleider bij het eindwerk. Zijn altijd rustgevend en constructieve houding, zijn zeer kritische blik op mijn werk, het naleeswerk en de vele goede tips die ik van hem kreeg, waren een grote steun;

tot slot mijn echtgenote Carine, die het herlees- en verbeterwerk voor haar rekening nam, mijn vier zonen voor hun meeleven met de studies en alle anderen voor hun begrip omdat ik er door mijn studiewerk niet altijd kon zijn.

Frank Petitjean, Ing.

Samenvatting

Het (ver)bouwen van bedrijfsruimten of constructies en het uitoefenen van zogenaamde hinderlijke activiteiten is verboden. Dat is de regel. Indien de bevoegde overheid hiervoor een vergunning verleent, kan er wel gebouwd en geëxploiteerd worden. De spelregels werden opgenomen in de regionale stedenbouw- en milieuwetgeving. De bouw van een constructie en de activiteit die er in zal plaatsvinden zijn uiteraard aan elkaar gekoppeld. Toch verliep de aanloop naar een vergunning voor beide deelaspecten vaak via een parallel spoor. Bovendien liepen de procedures lang niet altijd noodzakelijk synchroon. Naast heel wat verlies van kostbare tijd viel het meer dan eens voor dat de aanvrager slechts één van de twee vergunningen verkreeg. Dit resulteerde dikwijls in beroepsprocedures waardoor het stedenbouw- en milieuaspect nog verder uit elkaar deinden. Sinds 23 februari 2017 versmolten zowel de ruimtelijke- als de milieuaspecten samen tot één integraal omgevingsluik. Een optimale evaluatie en een vlottere afhandeling van de dossiers is het opzet.

In vermelde context houdt de milieuwetgeving enkel rekening met hinder die zich in de omgeving van de inrichting of activiteit voordoet. Het naleven van de opgelegde emissie- en immissienormen voor het lozen van verontreinigende stoffen in lucht, bodem en water en het respecteren van de basismilieukwaliteitsnormen in de aangehaalde milieucompartimenten zijn de belangrijkste doelen van een milieuvergunning. Voor activiteiten met een risico op zware ongevallen met gevaarlijke producten haakt de milieuwetgeving ook in op de veiligheidsproblematiek. De Seveso richtlijn¹ is daarbij de belangrijkste leidraad. Een wegwijzer die ook uitgaat naar de federaal geregelde preventieopdrachten ter bescherming en welzijn van de werknemer op de werkvloer.

Deze studie wil aantonen dat ook de eenvoudige stedenbouwkundige- en milieudossiers met minder risicovolle activiteiten waardevolle informatie bevatten die kunnen bijdragen tot een betere noodplanning en interventies bij een crisissituatie. Tankstations, schrijnwerkerijen, garages, de opslag van hout, kunststoffen of gevaarlijke producten, de uitbating van discotheken, danscafés, festivals, ziekenhuizen, zwembaden, het gebruik van rundveestallen, maneges, sportcomplexen, ... er hangt een milieu- en stedenbouwkundige vergunning aan vast. Voortaan passeert een aanvraagdossier via het digitale omgevingsloket. De uniformiteit en coherentie in de aangeboden informatie zal daardoor niet alleen beter zijn maar is ook beter te bewaken.

input :

het dossier voor de omgevingsvergunning als tool voor risico-identificatie en risico-inventarisatie.

¹ Richtlijn 82/501/EEG van de Raad van 24 juni 1982 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten (*Pb.L* 230 van 05 augustus 1982). Aanleiding was de ontploffing op 10 juli 1976 van een reactor met trichloorfenol van het chemische bedrijf ICMESA (groep Hoffmann-Laroche) in Meda, Noord-Italië. Vooral het nabijgelegen en dichtbevolkte dorp Seveso werd getroffen door een giftige dioxinewolk.

output :

- de opname van een bijzondere voorwaarde in de omgevingsvergunning, een bijlage door de exploitant op te maken met gegevens voor de ambtenaar noodplanning,
- van het omgevingsloket naar de veiligheidscel, een evaluatie en integratie van elementen uit een omgevingsdossier in de noodplannen,
- beeldvorming bij het motorkapoverleg, de commandopost operaties en het coördinatiecomité,
- een digitaal (hybride) document met gegevens over bouw, exploitatie en noodplanning. De informatie kan gebruikt en verfijnd worden door brandweer- en politiediensten.

Daarnaast belicht mijn onderzoek ook de samenwerking van de noodplanambtenaar met de omgevingsambtenaar, de lokale toezichthouder en de brandweerdiensten.

Sleutelwoorden

- milieu
- omgevingsvergunning
- omgevingsambtenaar
- stedenbouw
- toezichthouder
- Vlarem

Voorwoord	2
Dankwoord	3
Samenvatting	4
1. Situering en doel van de studie	
1.1. Historiek	8
1.2. Een samenspel van verschillende ambtenaren	
1.2.1. De ambtenaar noodplanning (ANP)	10
1.2.2. De milieuambtenaar (MA)	11
1.2.3. De milieutoezichthouder (MTH)	11
1.2.4. De gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaar (GSA)	14
1.3. Opzet van de studie en grenzen	
1.3.1. Doelstellingen	17
1.3.2. Gemeenschappelijke noemer	17
1.3.3. Valkuilen	22
1.3.4. Studie-interval	24
1.3.5. Methodologie	30
<i>Te onthouden</i>	31
2. Veiligheid – risicobeheersing en noodplanning in de omgevingsvergunning	
2.1. Structuren binnen de Vlaams Overheid	
2.1.1. Voor 1 april 2017	32
2.1.2. Na 1 april 2017	34
2.1.3. Het crisiscentrum van de Vlaamse overheid	36
2.2. Vergunningen in het Vlaams gewest	
2.2.1. Bouwen en exploiteren	37
2.2.2. De milieuvergunning	38
2.2.3. De stedenbouwkundige vergunning	45
2.2.4. De omgevingsvergunning	49
2.2.5. Complexe projecten	52
2.3. Decreet Algemene bepalingen Milieubeleid	
2.3.1. Titel III. Bedrijfsinterne milieuzorg	53
2.3.2. Titel IV. Milieueffect- en Veiligheidsrapportage	54
2.3.2.1. Milieueffectrapportage	55
2.3.2.2. Veiligheidsrapportage	59
2.3.3. Titel V. Exploitatie van inrichtingen	71
2.3.4. Titel XV. Milieuschade	72
2.3.5. Titel XVI. Veiligheidsmaatregelen	72
2.4. Vlarem titel II	73
<i>Te onthouden</i>	76

3. Informatie in een omgevingsdossier.	
3.1. Informatie aan te bieden door de aanvrager	
3.1.1. Het aanvraagformulier.	77
3.1.2. De addendabibliotheek.	79
3.2. Enkele bijlagen relevant voor de noodplanning	81
3.3. Informatie van de noodplanambtenaar.	86
3.4. Bijlage R-ANP	87
<i>Te onthouden</i>	90
4. Onderzoeksresultaten	
4.1. Individuele bevraging	91
4.2. Enquêtes 94	
4.2.1. Omgevingsambtenaren	95
4.2.2. Ambtenaren noodplanning	97
4.2.3. Brandweer	98
<i>Te onthouden</i>	101
5. Besluit en aanbevelingen	
5.1. Een pad opengesteld	102
5.2. Aanbeveling voor het beleid	103
5.3. Verder uit te werken	103
6. Lijst met afkortingen	105
7. Lijst met tabellen en figuren	
7.1. Tabellen	107
7.2. Figuren	108
8. Referenties	113
9. Bijlagen	
Bijlage 9.1 standaard e-mail individuele bevraging	118
Bijlage 9.2 enquête omgevingsambtenaren	119
Bijlage 9.3 enquête noodplanambtenaren	128
Bijlage 9.4 enquête brandweer	139
Bijlage 9.5 snel een rasterkaart aanmaken	152

1. Situering en doel van de studie

1.1. Historiek

“Risks depends on decisions, they are industrially produced and in this sense politically reflexive”

Ulrich Beck 1944-2015

De toenemende industrialisering in de vorige eeuw mondde niet alleen uit in welvaart en economische groei. De moderne tijd hield heel wat nieuwe risico's in. Risico's, onvoorspelbaar en onbegrensd in tijd en ruimte en daardoor ook oncontroleerbaar. De industriële revolutie creëert onzekere en complexe situaties waarbij een onmiddellijk en een gepast antwoord uitblijft. De tol van onze luxe. Denk maar aan de grote smograp in Londen eind december 1952. Het gaslek op 3 december 1984 in de pesticidefabriek van Union Carbide in Bhopal. Ook dichterbij blijft de confrontatie niet uit. De Belgische dioxine crisis in 1999, de goederentrein met acrylonitril die op 4 mei 2013 ontspoorde tussen Wetteren en Schellebelle of het salpeterzuurlek op 1 april 2017 in het West-Vlaamse Zevekote. 'We leven in een catastrofale maatschappij' (Beck, 1992). Onze politieke instellingen staan met hun versnipperde en beperkte territoriale bevoegdheid, gefragmenteerde kennis en macht vaak kansloos. Beck (1988) duidt het aan als "organised irresponsability". K. van Heuverswyn (2009) bespreekt in het drieluik 'Leven in de risicomaatschappij' de belangrijkste kenmerken van de nieuwe risico's en hoe onze maatschappij daarmee omgaat. Van Heuverswyn analyseerde de Belgische wetgeving in de domeinen Welzijn op het Werk, Civiele Veiligheid en Sevesorisico's. Ze stelde hiervoor een roadmap op met negen basisvereisten voor een doeltreffend risicomanagement. Haar studie geeft aan dat er nood is aan een holistische visie. Een nieuwe trend waarbij louter reactief gedrag en symptoombestrijding ondergeschikt wordt aan een generatieve benadering of systeemdenken (Senge, 1992). Doeltreffend omgaan met risico's moet gebeuren met een transdisciplinaire aanpak. Niet enkel met een globaal zicht op de deelaspecten die bijdragen tot een oplossing, maar ook met visie hoe die zich onderling tot elkaar verhouden en dat in een dynamiek die eigen is aan het geheel (van Heuverswyn K., 2009).

De reglementering voor de industriële activiteiten krijgt in ons land definitief vorm in de naoorlogse periode met de komst van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming of kortweg ARAB². De regelgeving bundelde zowel de thematiek rond de arbeidsveiligheid, de arbeidshygiëne als de bescherming van de omgeving. Titel I regelde de indeling en de vergunningsplicht van de als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk beschouwde inrichtingen. De zogenaamde exploitatievergunning met naar hinder toe een gradatie in twee 2 klassen. Door de staatshervormingen werd in de loop der jaren het logisch samenhangend geheel van veiligheid, hygiëne en omgeving verdeeld over verschillende bestuurs- en

² Het ARAB werd goedgekeurd door de besluiten van de Regent van 11 februari 1946 en 27 september 1947. Op termijn wordt het ARAB vervangen door de Codex over het Welzijn op het Werk.

bevoegdheidsniveaus. De Europese kaderrichtlijn Veiligheid en Gezondheid op het Werk³ wordt aanzien als een mijlpaal in het welzijn op de arbeidsvloer. De inhoud van de richtlijn werd in het Belgisch recht vertaald door de Welzijnswet van 1996⁴. De bepalingen over gezondheid en veiligheid van de werknemer worden tot op vandaag overgeheveld naar de Codex voor Welzijn op het Werk⁵, een federale bevoegdheid. De exploitatievergunning (ARAB-vergunning) ging begin jaren 90 met de komst van het milieuvergunningendecreet⁶ over in de milieuvergunning. De milieuvergunning legt het accent op het voorkomen van hinder in de nabije omgeving van een activiteit. Of daarbij het welzijn van de exploitant al dan niet wordt geschaad, komt niet aan bod. De milieuvergunning is een regionale materie met de deputatie van de provincieraad en het college van burgemeester en schepenen als belangrijkste spelers.

Vlaanderen mag tot de dichtst bevolkte gewesten ter wereld gerekend worden. Pas in 1962 verschijnt in ons land een eerste wet⁷ die de wildgroei aan bouwen moest intomen en garant staan voor een aanvaardbare ruimtelijke kwaliteit.

In 1999 ging het decreet Ruimtelijke Ordening⁸ in werking. Het decreet groepeerde zowel de ruimtelijke planning als de ruimtelijke ordening. Gaandeweg werd de regelgeving overgeheveld naar de Vlaamse codex voor Ruimtelijke Ordening (VCRO)⁹.

Op 23 februari 2017 ging de omgevingsvergunning definitief van start. Bij nagenoeg alle gemeenten ontbreekt op 23 februari 2017 een performant dossierbehandelingssysteem dat rechtstreeks kan communiceren met het Vlaamse gegevens uitwisselplatform “Omgevingsloket”. De meeste gemeenten zijn daarom genoodzaakt uitstel te vragen en kozen voor 1 juni 2017 als invoerdatum¹⁰. Theoretisch is er vanaf dan geen sprake meer van een milieuvergunning, verkavelingsvergunning of stedenbouwkundige vergunning. Bouw en exploitatie worden zowel in de ontwerp- als uitvoeringsfase integraal gekoppeld. Het

³ Europese Kaderrichtlijn 89/391/EEG Tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk in werking op 31 december 1992 (*Pb.L.* 183 van 29 juni 1989)

⁴ Wet van 4 augustus 1996 betreffende het Welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (Welzijnswet) (*BS.* 18 september 1996). De algemene principes werden verder uitgewerkt in een Koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (*BS.* 31 maart 1998).

⁵ De Codex bundelt sinds 1993 de uitvoeringsmaatregelen die worden opgelegd door de wetgever. De structuur werd vastgelegd in de omzendbrief van 28 september 1993 (*BS.* 5 oktober 1993).

⁶ Decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (*BS.* 17 september 1985).

⁷ Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw (*BS.* 12 april 1962)

⁸ Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (*BS.* 8 juni 1999)

⁹ Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening 15 mei 2009 (*BS.* 20 augustus 2009).

¹⁰ De gemeente Beersel start op 18 april 2017, de stad Diest op 2 mei 2017. De Vlaamse overheid, de 5 Vlaamse provincies en de gemeenten Dilsen-Stokkem, Herstappe, Langemark-Poelkapelle en Staden gingen wel van start met het omgevingsloket op 23 februari 2017. De problematiek werd geregeld door het decreet van 3 februari 2017 houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning (*BS.* 9 februari 2017) en het ministerieel besluit van 17 februari 2017 van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Joke Schauvliege, houdende aktenaam van de collegebeslissingen inzake de instap in de omgevingsvergunning

aanvraagdossier voor een vergunning wordt via één dossier digitaal ingediend via het omgevingsloket.

Structurele en eenvormige noodplanning komt in ons land laat en moeilijk op gang. Onder impuls van diverse rampen uit het verleden en met de Sevesowetgeving als stevige leidraad kwam er geleidelijk meer structuur

1.2. Een samenspel van verschillende ambtenaren

Zowel de ambtenaar noodplanning (ANP)¹¹, de gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaar (GSA), de milieuambtenaar (MA), de lokale milieutoezichthouder (MTH) als de gemeentelijke omgevingsambtenaar (GOA) situeren zich allen op het lokale beleidsniveau. Alhoewel elke functie een zeer specifiek werkterrein heeft, zijn er ook raakvlakken.

1.2.1. De ambtenaar noodplanning (ANP)

Het KB Nood- en Interventieplannen van 2006¹² en de wet Civiele veiligheid van 2007¹³ betekende een definitief keerpunt in de aanpak en in de voorbereiding van een noodsituatie. Voor het eerst wordt noodplanning op elk beleidsniveau uniform op de kaart gezet. De nieuwe regelgeving voorziet ook een anker op het laagste beleidsniveau : de gemeentelijke noodplanambtenaar. Deze vernieuwde aanpak biedt heel wat kansen op het vlak van crisisplanning en risico-inventarisatie vanuit steden en gemeenten. De noodplanambtenaar speelt een actieve rol in de veiligheidscel waar hij het secretariaat waarneemt en in praktijk voor een groot deel de agenda vastlegt. Hij zetelt naast de burgemeester in de gemeentelijke crisiscel, is trekker van het lokale multidisciplinair oefenbeleid en stelt mee de gemeentelijke risico-inventaris op. Naast de opmaak van de algemene en bijzondere noodplannen wordt hij betrokken in de opmaak van eenvoudige veiligheidsdossiers voor lokale evenementen.

Een statuut met kennisvereisten en een concrete functiebeschrijving zijn vandaag niet ingevuld. Al is het logisch dat het profiel in een grote stad of een locatie met veel industriële activiteiten en het profiel in een meer landelijke gemeente anders ingevuld moet worden. Het lokale bestuur is volledig vrij om een kandidaat naar voren te schuiven. Logischerwijs komen de meeste kandidaten uit de preventiedienst, de technische dienst of de milieudienst. Na 10 jaar noodplanning wordt de functie van noodplanambtenaar een eerste keer grondig geëvalueerd. In 2015 bestudeerde collega noodplanambtenaar en promotor Steven Vermeeren het profiel van de ambtenaar noodplanning. Hij deed uitgebreid onderzoek naar de taken van de Vlaamse ANP. Tevens zocht hij naar opportuniteiten met betrekking tot de professionalisering en naar een mogelijke meerwaarde voor samenwerking tussen verschillende noodplanambtenaren en een mogelijke optie naar schaalvergroting. Vermeeren (2015) geeft aan dat het uitblijven van een concrete taakomschrijving vanuit de overheid en

¹¹ Officieel luidt het als : de ambtenaar verantwoordelijk voor de noodplanning (ANP). In deze tekst wordt ook vaak “noodplanambtenaar” gebruikt.

¹² Koninklijk besluit van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen (BS. 15 maart 2006)

¹³ Wet van 15 mei 2007 betreffende de Civiele Veiligheid (BS. 31 juli 2007 en erratum 01 oktober 2007)

het gebrek aan praktijkervaring het statuut van de ambtenaar noodplanning niet te goede komt. Zijn advies naar het beleid toe pleit voor een takenpakket dat veel beter en breder wordt uitgeschreven met meer en betere faciliteiten. De federale dienst noodplanning van de gouverneur ontfermt zich intussen verder over het lot van de lokale noodplanambtenaar. Door de opleiding “ambtenaar noodplanning”, de organisatie van diverse vormingsmomenten rond nood- en interventieplanning zorgt deze dienst voor de sturing en de cohesie tussen de noodplanambtenaren met vaak een uiteenlopende achtergrond.

1.2.2. De milieuambtenaar (MA)

Tot eind jaren 80 was “milieu” niet echt een aandachtspunt bij de lokale besturen. Het milieuthema werd in hoofdzaak gekoppeld aan het ophalen van het huisvuil en de uitbating van een gemeentelijk containerpark. Milieuaangelegenheden vielen onder de “technische dienst” van de gemeente of werden beschouwd als een uitloper van de “dienst stedenbouw”. De milieuambtenaar zag voor het eerst het daglicht in de milieuconvenanten¹⁴ die een gemeente op vrijwillige basis kon afsluiten met het Vlaams gewest.

De aanstelling van een milieuambtenaar met “controle bevoegdheid”¹⁵, een gefaseerde uitbouw van een lokale milieudienst en de oprichting van een lokale milieuadviesraad (MAR) werd begin jaren 90 verplicht gesteld in de milieuconvenant. In de loop der jaren werden de overeenkomsten tussen lokale besturen en het Vlaams gewest steeds meer gedetailleerd uitgeschreven en in verschillende ambitieniveaus opgesteld. Daarmee werden ook de taken van de MA duidelijker afgelijnd. Adviesverlening op de milieuvergunningsaanvragen en toezicht en controle op de Vlarem activiteiten werden een belangrijke kerntaak. De milieuambtenaar moest daarvoor een uitgebreide opleiding van ca. 90 uren volgen en een bekwaamheidsbewijs behalen. Na officiële aanstelling door de lokale overheid verkreeg de milieuambtenaar het “Vlaremattest”. Naast de “Vlarem taken” werden ook heel wat prestaties verwacht op gebied van het lokale afvalbeleid, natuurontwikkeling, klachtenbehandeling, in kaart brengen van verontreinigde bodempercelen,.... De resultaten en de voornemens werden uitgebreid gerapporteerd via de milieujaarprogramma's. De uitbouw van een duurzaam milieubeleid met een visie op langere termijn werd vastgelegd in het gemeentelijk milieubeleidsplan. De samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams gewest werd intussen om financiële redenen definitief stopgezet. De aanstellingsplicht van een milieuambtenaar op gemeentelijk niveau verviel.

1.2.3 De milieutoezichthouder (MTH)

De eerste generatie milieuambtenaren werd opgeleid en aangesteld voor lokale controle en toezicht op het naleven van de bepalingen opgenomen in de milieuvergunning. Het

¹⁴ Het eerste milieuconvenant werd afgesloten in de periode 1992-1996, een tweede convenant 1997-2000. Na een overgangsconvenant 2000-2001 ging het engagement over in een zogenaamde

“Samenwerkingsovereenkomst”. De laatste overeenkomst over een periode 2008-2013 werd niet vernieuwd.

¹⁵ Aanvankelijk geregeld in hoofdstuk XV “Toezicht” van Vlarem titel I (art. 58 tot en met art. 63)

exclusieve Vlarematte gaf de milieuambtenaar heel wat extra rechten. De bevoegdheden beperkten zich niet enkel tot de Vlawetgeving. Ook toezicht op specifieke bepalingen uit de wet oppervlaktewater, de wet geluidshinder en het mestdecreet vielen onder het takenpakket van de MTH. Met de komst van het handhavingsdecreet werd de decentrale handhavingswetgeving samengebracht in één milieuhandhavingsdecreet (MHD)¹⁶. Meer zelfs, met de komst van het milieuhandhavings-decreet en het milieuhandhavingsbesluit, (MHB)¹⁷ werden de toezichtstaken duidelijker gedefinieerd. Voor de ambtenaren met de Vlawet bekwaamheidsbewijzen werd een procedure¹⁸ voorzien om de oude attesten in te ruilen voor het bekwaamheidsbewijs “toezichthouder Milieuhandhaving”. Bij de uitvoering van hun toezichtopdrachten beschikken toezichthouders over de volgende toezichtrechten¹⁹:

- a. het recht op toegang;
- b. het recht op inzage en kopie van zakelijke gegevens;
- c. het recht van onderzoek van zaken, inclusief het monsternemings-, metings-, beproevings- en analyserecht;
- d. het recht van onderzoek van transportmiddelen;
- e. het recht op ondersteuning;
- f. het recht op het doen van vaststellingen door middel van audiovisuele middelen;
- g. het recht op bijstand van de politie.

In de milieuhandhaving wordt onderscheid gemaakt tussen milieu-inbreuken en milieumisdrijven.²⁰ De milieu-inbreuken²¹ worden vastgesteld met een verslag van vaststelling. De milieumisdrijven met een proces-verbaal dat wordt overgemaakt naar de procureur des Konings. Met de invoering van bestuurlijke handhaving en bestuurlijke geldboeten, in de stedenbouwkundige wetgeving bestaat dit niet, werd de milieuhandhaving heel wat efficiënter. Voor een milieu-inbreuk wordt een exclusieve bestuurlijke geldboete vastgelegd op een maximum bedrag van € 50.000,00. Voor een milieumisdrijf werd een marge voor een alternatieve bestuurlijke geldboete voorzien van € 0 tot € 250.000,00. De boetes worden bepaald door de “gewestelijke entiteit”²². Het MHD wijst ook aan wie voortaan toezichthouder²³ kan zijn en vermeldt uitdrukkelijk dat de toezichthouders hun taken onafhankelijk, neutraal, met de nodige middelen en zonder nadeel moeten uitoefenen²⁴.

¹⁶ Decreet van 21 december 2007 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XVI "Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen" MHD (BS. 29 februari 2008)

¹⁷ Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid MHB (BS. 10 februari 2009)

¹⁸ Art. 88 MHD, de oude Vlawet attesten waren geldig tot 1 mei 2012.

¹⁹ Art. 16.3.10 MHD

²⁰ Definities onder artikel 16.1.2 van het DABM

²¹ Milieu-inbreuken worden opgesomd in 32 bijlagen van het MHD. Alle andere overtredingen, inclusief het exploiteren zonder vergunning of melding, wordt beschouwd als een milieumisdrijf

²² Voorheen de afdeling AMMC. Tegen beslissingen van de afdeling AMMC kon beroep ingesteld worden bij het Milieuhandhavingscollege (afdeling III van het MHD). Een college bestaande uit bestuursrechtters.

²³ Art. 16.3.1 MHD

²⁴ Art. 16.3.3 MHD

De opleidingsvereisten voor de lokale toezichthouder werden opgenomen in het Milieuhandhavingsbesluit²⁵. De bevoegdheden en taken liggen breed verspreid over verschillende milieudomeinen²⁶. Met het nieuwe decreet handhaving omgevingsvergunning²⁷ wordt de stedenbouwkundige handhaving en milieuhandhaving onder dezelfde noemer gebracht.

Tabel 1 Decretale bevoegdheden van de lokale toezichthouder zoals opgesomd in artikel 16.3.10 van het milieuhandhavingsdecreet (MHD).

Toezietsdomein van de lokale toezichthouder
Klasse 2 en klasse 3 inrichtingen – niet ingedeelde inrichtingen – vrijevelddelicten
Bedrijfsinterne Milieuzorg (titel III Decreet Algemene bepalingen milieubeleid)
De wet Luchtverontreiniging
De wet Oppervlaktewateren, wat de lozing van afvalwater en de opsporing van elke vorm van waterverontreiniging betreft, en voor wat hoofdstuk IIter betreft;
De wet Geluidshinder;
Artikel 11, 12, 13, 23, 25, § 1, artikel 39 en 40 van het Materialendecreet;
Het Grondwaterdecreet
Het Milieuvergunningendecreet (intussen opgeheven), het decreet betreffende de omgevingsvergunning en titel V van het Decreet algemene bepalingen milieubeleid
Het Mestdecreet en de uitvoeringsbesluiten ervan
De uitvoeringsbesluiten van de wetten en decreten hier hoger vermeld
Hoofdstuk 6.3 van deel 6 van titel II van het Vlare II
Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen;
Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002
Verordening (EG) nr. 850/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de persistente organische verontreinigde stoffen en tot wijziging van richtlijn 97/117/EEG;
Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen.
Het Pesticidendecreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.
Verordening (EU) nr. 517/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende gefluoreerde broeikasgassen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 842/2006.
Voor klasse 1 inrichtingen vaststellingen doen op basis van zintuiglijke waarneming en zaken onderzoeken als vermeld in artikel 16.3.14 van het decreet.
De in artikel 13, § 1, tweede lid, vermelde lokale toezichthouders geluid oefenen het toezicht uit op de toepassing van : 1° de wet Geluidshinder en de uitvoeringsbesluiten ervan; 2° het Milieuvergunningendecreet, het decreet betreffende de omgevingsvergunning, titel V van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, wat de geluidsaspecten betreft voor de inrichtingen, vermeld in rubriek 32.1 en 32.2 van de indelingslijst.

²⁵ Art. 13 MHB

²⁶ Art. 34 MHB

²⁷ Decreet van 25 april betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning (BS. 27 augustus 2014)

1.2.4. De gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaar GSA

Voor de gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaar werden al bij aanvang aanstellingsvoorwaarden met kennis- en diplomavereisten²⁸ vastgelegd. De aanstelling van een full-time stedenbouwkundig ambtenaar op het gemeentelijk niveau was één van de voorwaarden naar ontvoogding²⁹ van de gemeente. Hierdoor kon de gemeente, zonder advies van de gewestelijke stedenbouwkundig ambtenaar, zelf beslissen over het al dan niet afgeven van een stedenbouwkundige vergunning. De GSA is het aanspreekpunt binnen de lokale stedenbouwadministratie. De Vlaamse Codex voor Ruimtelijke Ordening (VCRO) belicht vooral de taken in verband met de opvolging van de administratieve procedures in de vergunningverlening. Het spreekt voor zich dat de GSA daarbuiten ook heel wat andere taken en denkwerk voor zijn rekening neemt. Zeker in kleinere gemeenten met slechts één GSA zal deze zich ook moeten buigen over het luik handhaving³⁰ en de ruimtelijke planning. De GSA maakt ook deel uit van gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening, kortweg Gecoro³¹, en verzorgt daar meestal het secretariaatswerk. Deze raad werd in het leven geroepen om de kwaliteit van het ruimtelijk ordeningsbeleid op het lokale niveau te bewaken. De raad wordt bij het begin van een legislatuur samengesteld door de gemeenteraad en bestaat uit zowel deskundigen als uit vertegenwoordigers uit diverse belanghebbende maatschappelijke geledingen (natuur, landbouw, economie). De Gecoro vertoont weinig gemeenschappelijke punten met de lokale Minaraad die op het lokale niveau minder actief is in het specifiek werkveld van milieu en heel vaak meer accenten legt op natuurbeheer en natuurontwikkeling. Door deelname aan het Atrium lerend netwerk³² blijft de GSA op de hoogte van wat er leeft in het werkveld.

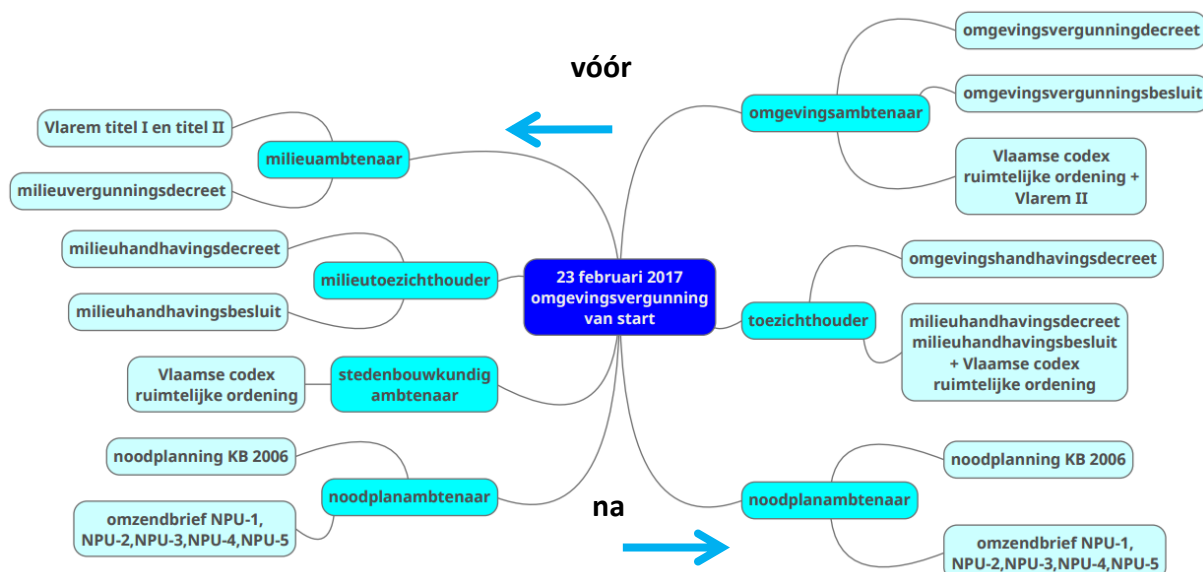
²⁸ Besluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 2000 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan personen moeten voldoen om als ambtenaar van ruimtelijke ordening te kunnen worden aangesteld : hoofdstuk 4 de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren (BS. 28 juli 2000) en het Ministerieel besluit van 16 oktober 2014 tot wijziging van het ministerieel besluit van 4 juni 2009 tot bepaling van de diplomavoorwaarden voor de functies van gedelegeerd planologisch ambtenaar, gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar en gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar en tot aanwijzing van de diploma's die voldoen om te kunnen worden geregistreerd als ruimtelijk planner (BS. 13 november 2014)

²⁹ De anderen voorwaarden zijn : een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, een conform verklaard plannenregister, een vastgesteld vergunningenregister en een register van de onbebouwde percelen.

³⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 28 april 2000 houdende de aanwijzing van ambtenaren die bevoegd zijn om de misdrijven op het gebied van de ruimtelijke ordening en stedenbouw op te sporen en vast te stellen (BS. 13 mei 2000)

³¹ Art. 9 decreet 18 mei 1999 Ruimtelijke Ordening. De werking van de gecoro wordt geregeld bij een besluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 2000 tot vaststelling van nadere regels voor de samenstelling, de organisatie en de werkwijze van de provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening (BS. 3 juni 2000). De Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vlaamse vereniging voor Ruimte en Planning (VRP) werkten een website uit : <http://www.gecoro.info/>

³² Een initiatief van Ruimte Vlaanderen (2007). Het Atrium Lerend Netwerk is een informeel en ambtelijk netwerk, waar ambtenaren ruimtelijke ordening over de bestuursniveaus heen met elkaar in contact staan. Partnerschap en kennisuitwisseling staan centraal. Meer op <https://www.ruimtelijkeordening.be/NL/Info-op-maat/Ambtenaar/Atrium-Lerend-Netwerk>.

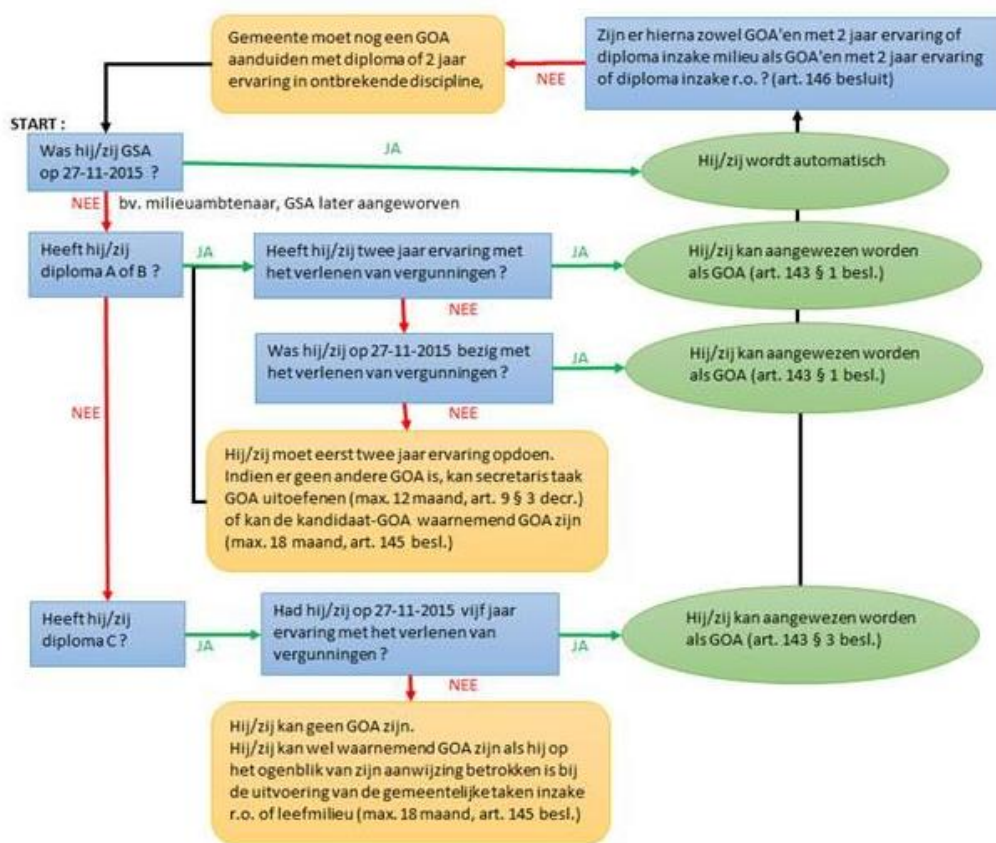

Figuur 1 Vereenvoudigd schema van de gemeentelijke ambtenaren en hun basiswetgeving vóór en na 23 februari 2017 (F.Petitjean).

De terminologie stedenbouwkundig- en milieuambtenaar verdwijnt na 23 februari 2017 en maakt plaats voor omgevingsambtenaar. Hoe deze overgang op de werkvloer moest geregeld worden, was voor heel wat besturen onduidelijk. In heel wat gemeenten het moment om het oude organigram en de bestaande structuren bij te stellen of grondig te wijzigen. Het stevig statuut van de lokale stedenbouwkundig ambtenaar, die al van rechtswege omgevingsambtenaar werd, pleitte sterk voor een uitbouw vanuit de lokale dienst stedenbouw en ruimtelijke ordening. Per definitie is één aangestelde omgevingsambtenaar per gemeente voldoende. In de praktijk al de decretaal opgelegde taken laten uitvoeren door één persoon zal moeilijk haalbaar zijn. Zowel de stedenbouw – als milieuwetgeving is zeer specifiek, uitgebreid én verandert snel. De noodzakelijke expertise van beide experts zoeken en aanbieden in één persoon zal de dienstverlening alvast niet ten goede komen. Nagenoeg iedereen op de werkvloer is het daar over eens. In vrijwel alle besturen zal na 23 februari 2017 zowel een omgevingsambtenaar met een milieuachtergrond als een omgevingsambtenaar met kennis van stedenbouw en ruimtelijke orde actief zijn. Figuur 1 (F.Petitjean,2017) geeft dit schematisch weer. De MA en GSA krijgen een zelfde jasje. De procedurele aspecten in de respectievelijke domeinen wordt samen gebracht in één decreet.

De aanwijzing van de gemeentelijke omgevingsambtenaar en de daaraan gekoppelde vereisten werden door de Vlaamse regering vastgelegd³³ en samengevat in figuur 2 (VVSG,2017).

³³ Art. 9 van het omgevingsvergunningsdecreet en art. 143 -146 van het omgevingsvergunningsbesluit

Figuur 2 Wie worden de omgevingsambtenaren. Overgenomen uit de digitale nieuwsbrief van de VVSG Milieumail Kort Nieuws, Jaargang 2017 nr.1-31 januari 2017 (http://www.vvsg.be/Omgeving/Pages/Publicaties_Omgevingsbeleid_.aspx, geraadpleegd op 12 mei 2017)

1.3. Opzet van de studie en grenzen

1.3.1 Doelstellingen

- a. De studie wil een brug slaan tussen de omgevingsambtenaar/toezichthouder en de noodplanambtenaar. Zelfs een eenvoudig omgevingsdossier kan heel wat informatie bevatten voor het duiden en inschatten van bepaalde veiligheidsrisico's. Vanuit noodplanningshoek kan een bijkomend accent gelegd worden in de lopende procedures van een omgevingsvergunning. Een openbaar onderzoek kan een eerste aanzet zijn voor risicocommunicatie. In het aanvraagdossier van een omgevingsvergunning kan gepolst worden naar de uittekening van een effectperimeter in geval zich een worst-case scenario voordoet.
- b. Een digitaal omgevingsdossier leent zich uitstekend om procesmatig informatie uit te wisselen met een dossier noodplanning.
 - input : de omgevingsvergunning als instrument voor risico-identificatie en risico-inventarisatie. Vanuit het omgevingsloket naar een evaluatie en advies in de veiligheidscel .
 - output : een aanzet tot de opmaak van een ruimte en exploitatie gebonden template met gegevens over bouw - exploitatie en noodplanning. De informatie kan gebruikt en verfijnd worden door brandweer en politiediensten.Door middel van het instrument handhaving kan het proces verzekerd worden waardoor de informatie actueel wordt gehouden.
- c. Informatie uit een omgevingsdossier kan bijdragen tot de informatiestroom en de beeldvorming in een crisissituatie. Zowel in het coördinatiecomité als in de commandopost wordt naast het brongebied ook het effectgebied onder de aandacht gebracht.
- d. De studie belicht de samenwerking tussen de gemeentelijke ambtenaren en de brandweer.

1.3.2 Gemeenschappelijke noemer

Sinds mijn aanstelling in 1997 als milieuambtenaar van de stad Landen draag ik zowel de pet van milieuambtenaar als die van toezichthouder³⁴. Een belangrijk deel van het takenpakket bestaat uit :

- a. advies verlenen over de ingediende milieuvergunningsaanvraag. Beleidsvoorbereidend werk zodat het college van burgemeester en schepenen voldoende en correct ingelicht, kan over gaan tot het nemen van een beslissing i.c. het al dan niet verlenen van een vergunning,
- b. binnen mijn bevoegdheden, zowel proactief als repressief te controleren of de handelingen en de activiteiten overeenkomstig de milieuvoorschriften gebeuren. Vaststellen van milieu-inbreuken en milieumisdrijven.

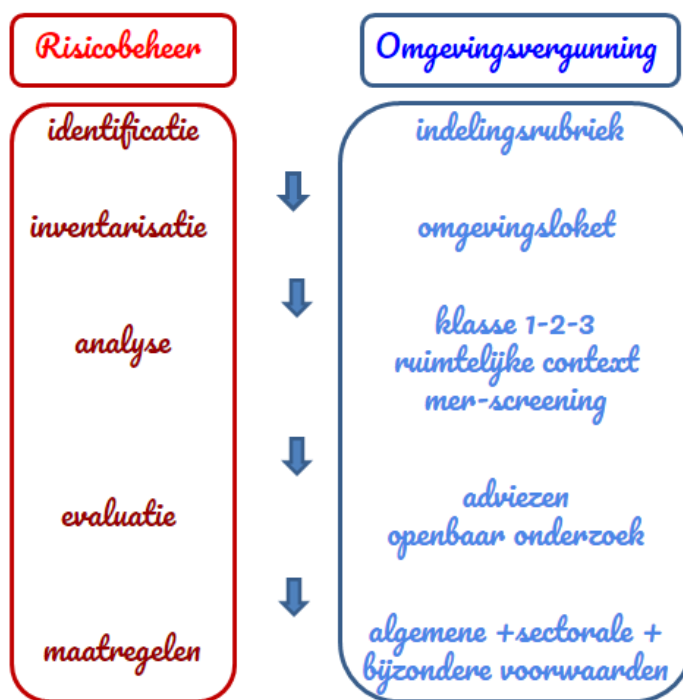
Het combineren van beide taken is niet altijd gemakkelijk maar biedt mijn inziens heel wat opportuniteiten. Een relatief grote groep milieuambtenaren en beleidsmakers neemt de stelling

³⁴ De titel van (milieu)toezichthouder kreeg algemeen ingang met het milieuhandhavingsdecreet (MHD).

in dat de taken niet verzoenbaar of verenigbaar zijn en pleiten voor een duidelijke scheiding in de twee functies.

Mijn opleiding tot milieucoördinator³⁵ leerde me inzien op welke wijze ondernemers en exploitanten aankijken tegen de spelregels van een omgevingsvergunning. In de bedrijfswereld heeft de economische afweging en de resultaten van een kosten-baten analyse prioritair belang. Een gegeven dat zeker zichtbaar doorweegt in elk omgevingsmilieudossier.

In 2006 ontving ik mijn derde petje. Dat van ambtenaar verantwoordelijk voor de noodplanning. Het KB Noodplanning belast de gemeenten en provincies via hun respectievelijke veiligheidscel onder meer met het identificeren en analyseren van de risico's op het grondgebied. Bij de opmaak van de risico-inventaris voor het algemeen nood- en interventieplan van Landen stelde ik vast dat mijn milieudossiers een schat aan informatie bevatten die betekenis had voor de noodplanning. Risicobeheersing en veiligheid zijn thema's die regelmatig aan bod komen in milieudossiers. Van meet af aan voelde ik een verwantschap tussen mijn noodplanningstaken en milieutaken.

Figuur 3 Analogie tussen risicobeheer en omgevingsvergunning. (F. Petitjean)

Figuur 3 verwijst naar gelijkenissen tussen de stappen in risicobeheer en het procedureverloop bij een omgevingsvergunning. Aan de hand van een drietal voorbeelden, zonder in detail te gaan, wil ik wijzen op verborgen opportuniteiten en op raakpunten tussen de verschillende werkdomeinen.

*"If there's more than one way to do a job
and one of those ways will end in disaster,
then somebody will do it that way"*

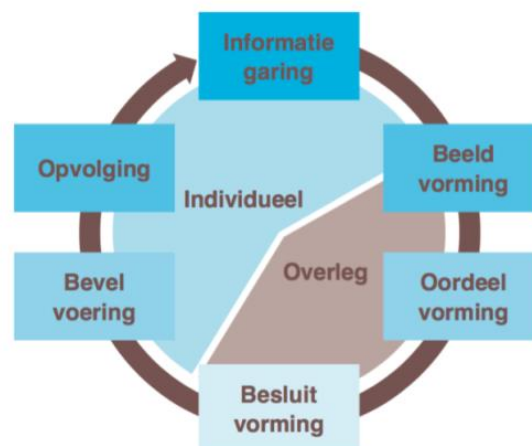
E.A. Murphy (1918-1990)

³⁵ Meer over de functie en taken van een milieucoördinator in DABM titel III Bedrijfsinterne Milieuzorg. In kolom 5 "coördinator" van de indelingslijst wordt aangegeven of de aanwezigheid van een milieucoördinator verplicht wordt gesteld. De functies van omgevingsambtenaar en van milieucoördinator zijn onverenigbaar.

Crisismanagement volgens het IBOBBO-proces.

In “Help! Een crisis” beschrijven Bart Bruelemans, Bert Bruggemans en Ilse Van Mechelen (2015) modern en procesmatig crisisbeheer via de IBOBBO cyclus. Een praktische gids voor een transdisciplinaire aanpak van een crisissituatie vanuit zowel een strategische, een tactische als een operationele invalshoek. Het IBOBBO-proces³⁶ stuurt de crisismanager continu aan tot het nemen van de meest optimale beslissing doorheen een crisissituatie.

Het omgevingsloket bevat mogelijk informatie die een verschil maakt bij het doorlopen van de IBOBBO - cyclus.

Figuur 4 Het IBOBBO-proces. Overgenomen van Help! Een crisis (p.40), Bruelemans, B., Bruggemans, B.& Van Mechelen, I. Copyright 2015 die Keure

Voorbeeld : een calamiteit in een chemische fabriek. Met het omgevingsdossier is er onmiddellijk zicht op de aard, de (maximum) hoeveelheid en de locatie van gevaarlijke producten. De omliggende ingedeelde inrichtingen, met een potentieel aan bijkomende risico's, kunnen onmiddellijk in kaart worden gebracht.

De veiligheidsketen.

De taken van de brandweerdiensten beperken zich al lang niet meer tot voorbereiding op en het bestrijden van een crisis of een noodsituatie. Preventie, risicobeheer en “lessons learned” sluiten de veiligheidsketen en behoren voortaan ook tot het dagelijkse werk³⁷. De veiligheidsketen impliceert een cyclisch verloop en dus een procesmatige aanpak. Vijf strategieën die moeten resulteren in het verminderen van de risico's.

- Proactie of het wegnemen van de structurele oorzaken van een onveilige situatie waardoor het risico op een bepaald voorval wordt uitgesloten.
- Preventie of de maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Hierin zit ook het luik voorlichting en risicocommunicatie.
- Preparatie of zich wapenen voor het geval dat een bepaalde crisissituatie zich voordoet.
- Repressie of de crisisbestrijding zelf.
- Herstel of het terugkeren naar een normale situatie inclusief de nazorg en de evaluatie.

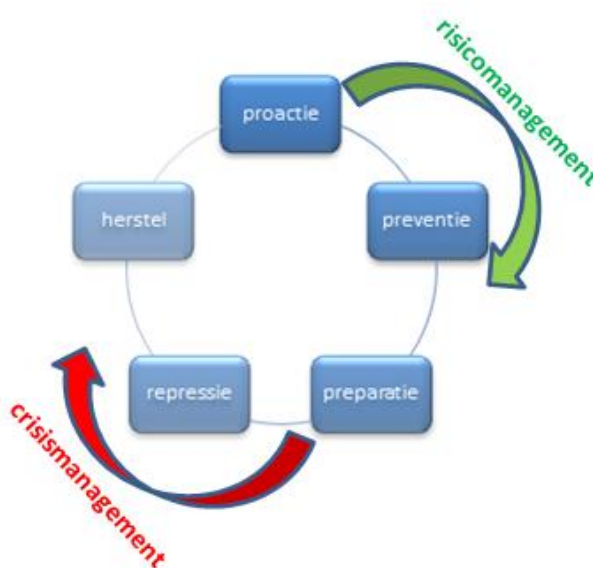
³⁶ Gebaseerd op de verbetergerichte beleidscyclus, de cirkel van Deming of de Plan-Do-Check-Act cirkel waarin de 4 fasen gericht zijn op managementactiviteiten voor kwaliteitsverbetering.

³⁷ Art. 11 § 2 van de wet Civiele Veiligheid stelt dat proactie, preventie, preparatie, uitvoering en evaluatie integraal deel uitmaakt van de opdrachten van de operationele diensten van de civiele veiligheid (de brandweer- en reddingsposten van de hulpverleningszones en de operationele eenheden van de Civiele Bescherming)

De exploitatievoorwaarden van een omgevingsvergunning bevatten per definitie ook bepalingen omtrent voorkoming van brand en andere risico's. Vanuit deze invalshoek stapt ook de omgevingsambtenaar/milieutoezichthouder in op verschillende haltes van de procescyclus. De informatie uit een omgevingsdossier kan een meerwaarde zijn voor de monodisciplinaire interventiefiches.

Voorbeeld

Elke wijziging of uitbreiding van de exploitatie moet het omgevingsloket passeren. Het is ook het moment dat de monodisciplinaire interventiefiche van de brandweerdienst kan geactualiseerd worden. Vanuit de milieuhoeke wordt bovendien een efficiënt instrumentarium geleverd om veiligheidsmaatregelen³⁸ op te leggen in de nasleep van crisis.

Figuur 5 De veiligheidsketen verdeeld over risico- en crisisbestrijding (F. Petitjean)

Het openbaar onderzoek

Een omgevingsdossier volgens de gewone aanvraagprocedure krijgt een openbaar onderzoek³⁹. Het openbaar onderzoek loopt gedurende 30 dagen uiterlijk 10 dagen nadat het dossier volledig en ontvankelijk werd verklaard. Het dossier ligt gedurende heel de periode ter inzage van het publiek. De aanvraag wordt kenbaar gemaakt op de gemeentelijke website en door openbare aanplakking. Voor klasse 1 dossiers gebeurt eveneens een individuele aanschrijving van de kadastrale eigenaars binnen een straal van 100 m van de exploitatie. Voor bepaalde dossiers wordt er vanuit de (lokale) overheid een openbare infovergadering of een infomarkt georganiseerd. De aanvrager staat zelf in voor de aanplakking van de affiche op de plaats van exploitatie. Iedere burger kan tijdens het openbaar onderzoek het dossier inkijken en opmerkingen of bezwaren formuleren. Nieuw in de procedure is de zgn. “administratieve lus”. In het geval dat zich tijdens de procedure onregelmatigheden voordoen zoals een fout bij de aanplakking of het vergeten van een adviesinstantie,... dan kan die fout nog met een bijkomende termijn tijdens de lopende procedure rechtgezet worden.

In specifieke dossiers is het opportuun om naast milieurisico's ook veiligheidsrisico's te bespreken. Risicocommunicatie heeft veel definities. Essentieel verschil met crisiscommunicatie is dat over risico's vóór en na een crisis wordt gecommuniceerd. De essentie kan geformuleerd worden als : ‘een heen-en weergaande stroom van informatie en risico-evaluaties tussen experts, beleidsmakers, doelgroepen en het algemene publiek’

³⁸ Meer toelichting onder 2.3.6.

³⁹ Art. 23 OVD

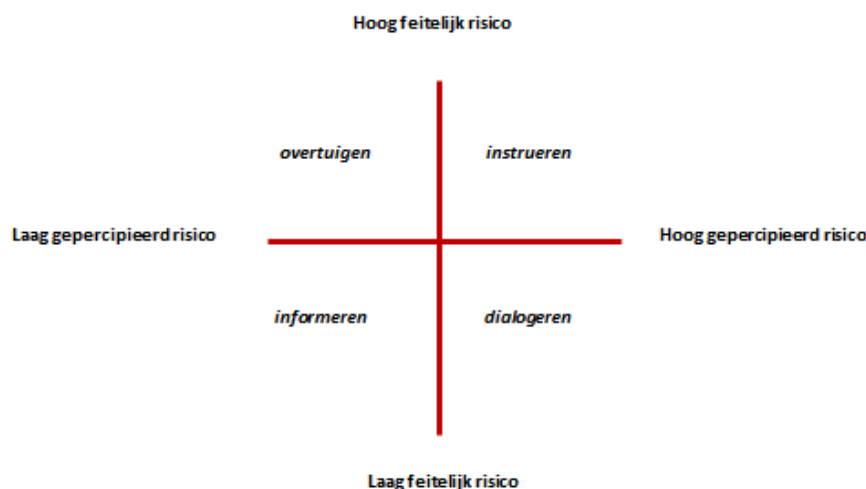
(Leiss,1996). Correct informeren over mogelijke risico's en hun gevolgen verhoogt de zelfredzaamheid van de burger en wakkert onderlinge solidariteit aan tijdens een noodsituatie. Doordat de burger een bepaald gedrag zal aannemen, kunnen de hulpdiensten focussen op de kerntaken. Voor de risico's op zware ongevallen met gevaarlijke stoffen is de Seveso wetgeving opnieuw toonaangevend. De richtlijn bepaalt dat hoogdrempelige Seveso bedrijven periodiek moeten communiceren over de risico's die hun activiteiten inhouden en permanent informatie voor het publiek moet beschikbaar stellen⁴⁰.

Algemene informatie over risico's van nucleaire aard, dreigend terrorisme, een stroomuitval, overstromingen,...wordt door de overheid continu beschikbaar gesteld⁴¹.

Het proactief informeren van de bevolking over noodplanning behoort ook tot de taak van de veiligheidscel.⁴² De bevolking wordt ingelicht over⁴³:

- de risico's waaraan ze kan worden blootgesteld;
- de maatregelen die de bevolking kan nemen bij een noodsituatie;
- de maatregelen die de overheden hebben genomen om het risico maximaal te beperken;
- de alarmeringsmodaliteiten;

Wanneer en de wijze waarop gecommuniceerd wordt over een risico kan gestuurd worden in functie van de grootte van het risico en de belevingswaarde die aan het risico vasthangt. In die zin verdient ook een “eenvoudig” omgevingsdossier een screening die resulteert in een verantwoorde risicocommunicatie.

Figuur 6 Communicatiekruispunt aangepast uit “Leidraad crisiscommunicatie, mono-disciplinair interventieplan voor informatie aan de bevolking” – 2007, (p.38), Federale overheidsdienst Binnenlandse zaken – AD Crisiscentrum (geraadpleegd op 12 mei 2017 <https://crisiscentrum.be/nl/publication/leidraad-crisiscommunicatie>).

⁴⁰ De Seveso III richtlijn (2012/18/EU) artikel 14. Informatie voor het publiek waarbij verwezen wordt naar de bijlage V van de seveso III richtlijn (2012/18/EU).

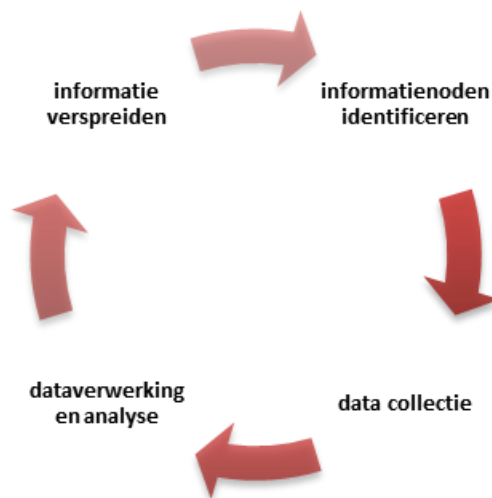
⁴¹ Zie ook Risico-iNFO.be op <http://www.risico-info.be> een website van de Belgische overheid.

⁴² Deel II titel III veiligheidszellen uit de omzendbrief NPU-1 van 26 oktober 2006 betreffende de nood – en interventieplannen (BS. 10 januari 2007)

⁴³ Punt 2.3 van de omzendbrief NPU-2 van 30 maart 2009 betreffende het algemeen nood – en interventieplan van de provinciegouverneur.

1.3.3 Valkuilen

Bij de evaluatie van een crisissituatie luidt het dikwijls dat de communicatie beter kon of fout liep. Niet altijd terecht. Het belang van goede informatiekwiteit tijdens een crisissituatie wordt vaak miskend en niet gezien als een vereiste om de juiste beslissingen te nemen (Brugghemans B, Milis K. & Van De Walle B.,2015). Een

crisis is geen alledaagse situatie. Ze wordt meestal gekenmerkt door grote complexiteit, een hoge mate van onzekerheid en een

enorme tijdsdruk. In deze situaties is het vaak beter om over minder maar kwalitatieve informatie te beschikken dan over een overload aan informatie. Een crisissituatie leent zich niet altijd tot het blindweg opvolgen van vooraf opgestelde procedures of routinehandelingen. Er komt een hoeveelheid “situation awareness” aan te pas die ook een betekenis aan de informatie geeft en deze koppelt aan een bepaald toekomstbeeld.

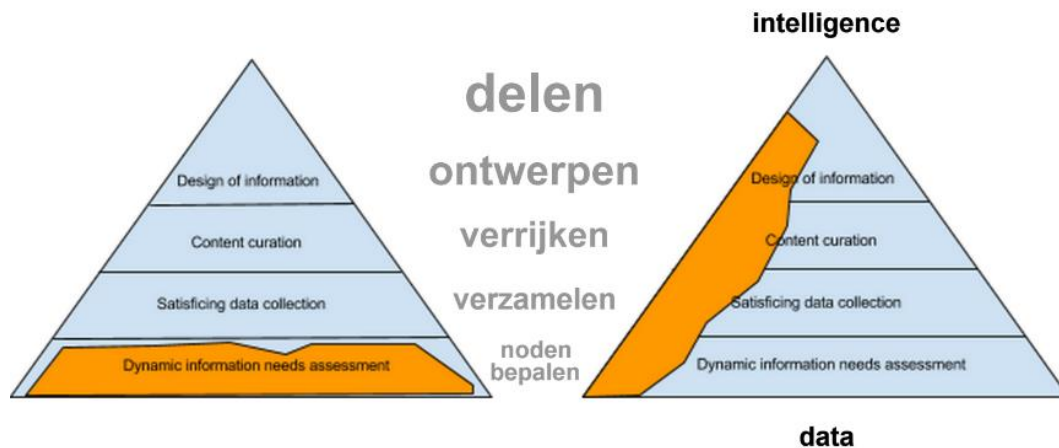
Figuur 7 Vereenvoudigde voorstelling van klassiek Informatiemanagment. Aangepast uit Help! Een crisis (p.13) van Brueleman, B., Brugghemans, B.& Van Mechelen, I. Copyright 2015 die Keure.

Zeker in een “fast burning crisis” is er nood aan een alternatief informatiemanagement, nood aan crisis intelligence (Brugghemans B., Van Achte T., 2016). Het doel van het werkproces van crisis intelligence kan omschreven worden als een éénduidige en continue stroom van determinerende informatie om :

- beslissingsprocessen te ondersteunen, waardoor (verdere) schade voorkomen en (potentiële) risico's beperkt worden;
- richting te geven aan zowel het individuele als collectieve denkproces van beslissingsnemers;
- (potentiële) onzekerheden weg te werken.

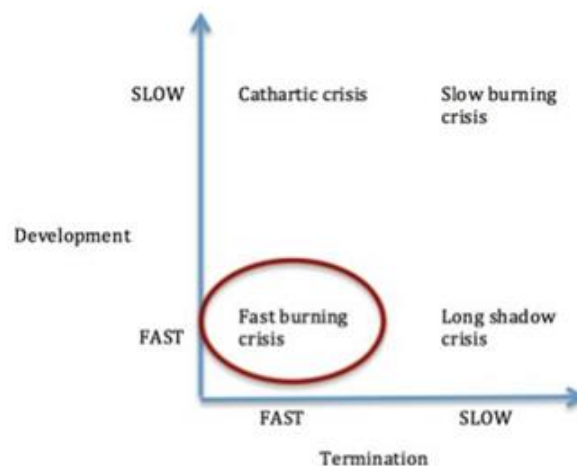
Geen overload aan informatie maar wel een kwalitatieve informatiestroom die het denken uitlokt, moet centraal staan in een crisis. Het moet duidelijk zijn dat de informatie uit een omgevingsdossier tijdens een crisissituatie niet mag leiden tot ballast of de aandacht afleidt naar onderwerpen die minder relevant zijn om snel naar een juiste beslissing te leiden. Tijdens een uitslaande brand in een depot met chemische producten (een fast burning crisis) kort bij een woonwijk en een drukke autoweg heeft een bijlage met de gevaareigenschappen van 300 producten op korte termijn weinig of geen intelligence waarde. Een kaart waarop de locaties

met de opslag van gevaarlijke producten is aangeduid en de weg toont die het bluswater volgt, scoort dan al heel wat beter.

Figuur 8 Van ruwe data naar informatie, kennis en wijsheid. Aan de linkerzijde klassiek en stapsgewijs informatiemanagement. Aan de rechterzijde het werkproces crisis intelligence in een snel veranderende crisissituatie waarbij de lagen in de driehoek gelijktijdig maar slechts gedeeltelijk bezet zijn. Overgenomen uit een lespresentatie Datacollectie in het werkproces #CrisisIntelligence, (p.6) (2016). Bruggemans, B., Van Achte, T. Antwerpen : Campus Vesta.

Met een overvloed aan informatie is er een concreet gevaar dat de aangeboden informatie zijn doel voorbijgaat. Het informatieaanbod in een omgevingsvergunning moet daarom afgestemd in functie van het type crisis dat zich voordoet.

Figuur 9 Vier types van een crisis in functie van de tijdsperiode tussen het optreden van de crisis en de terugkeer naar een normale situatie . Overgenomen uit Crisis Intelligence Manual (p.11). Bruggemans, B., Van Achte, T. (2016).Geraadpleegd op <https://crisisintelligence.wordpress.com/>

Informatie uit een omgevingsdossier voor de ANP. Meer werk en klantenvriendelijk voor de aanvrager ?

Ook in een niet-crisissituatie moet de verzameling van informatie met zorg en aandacht gebeuren. Een van mijn eerste opdrachten als noodplanambtenaar hield in dat alle Landense risico-inrichtingen (industriebedrijven, feestzalen, scholen, kinderkribbes, verzorgingstehuizen...) geïnventariseerd en opgenomen werden in het OSR crisisportaal. Het bleef tot een éénmalige actie. Het actueel houden van de gegevens in het federale OSR portaal was zeer arbeidsintensief. Het gevaar bestaat ook nu dat de opgevraagde informatie verbleekt tot een zoveelste verplichte bijlage. Bijkomend werk voor de ambtenaar én klantenvriendelijk. Met het digitale omgevingsloket en het nieuwe ICMS portaal is dit niet noodzakelijk het geval. Het digitale omgevingsloket levert de bijlagen uit het dossier kant en klaar af. Aan de ANP om een keuze te maken welke bijlagen hem interesseren. ICMS hanteert het principe dat het risicobedrijf zijn eigen dossier beheert in het portaal. Door de bijlagen in het ICMS portaal aan een bedrijfsfiche te hangen, kunnen ze in principe ook actueel blijven. De vergunningsplicht op zich houdt in dat bij een wijziging van de bedrijfstoestand opnieuw moet aangeklopt worden bij het omgevingsloket.

1.3.4. Het studie- interval

a. Het aandachtsinterval

1. Activiteiten, inrichtingen, evenementen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is, vallen niet in het studie-interval.
2. Activiteiten, inrichtingen, evenementen die niet in de lijst met indelingsrubrieken voorkomen, vallen niet in het studie-interval.
3. Een activiteit of een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning nodig is met alleen een stedenbouwkundig luik wordt niet meegenomen in de studie,
4. Een omgevingsdossier hangt steeds vast aan een kadastraal perceel. Een niet perceel gebonden risico zoals het risico op terrorisme, wateroverlast, een bosbrand, een transportongeval of een epidemie valt niet onder de aandacht van de studie (Figuur 10).
5. In het Waals gewest bestaat al langer de zogenaamde “permis unique” waarbij de stedenbouw- en milieufacetten samen beoordeeld worden. De regelgeving voor activiteiten en inrichtingen over de taalgrens worden buiten beschouwing gelaten.

Figuur 10 Risico's en rampen al dan niet verbonden aan een kadastraal perceel. (F. Petitjean)

b. Randvoorwaarden.

De omgevingsambtenaar veronderstelt dat een exploitant de nodige zorg en aandacht besteedt aan de veiligheidsrisico's en de interne noodplanning. Zonder verder detail te beschrijven, enkele aandachts- en aanknopingspunten voor de exploitant die zowel verplichtingen als opportuniteiten inhouden en bijdragen tot een integrale visie op veiligheid – hinder en noodplanning.

1. De inrichting of activiteit wordt als een zwarte doos beschouwd. Een geïsoleerd systeem waarbinnen aandacht gaat naar interne en externe veiligheid, risicobeheersing en interne noodplanning. Het risico- en veiligheidsmanagement binnen de inrichting zal uiteraard sterk afhangen van de omvang van de aanwezige risico's. Vertaald naar de milieucontext, een klasse 1 inrichting verdient een andere aanpak dan een klasse 2 of klasse 3 inrichting. In praktijk blijkt dat voor de kleinere inrichtingen of activiteiten de inzet op preventie en veiligheid niet altijd een prioriteit is.

2. Risicomanagement.

Het samenwerkingsakkoord definieert een risico als de waarschijnlijkheid dat een bepaald effect zich binnen een bepaalde periode of onder bepaalde omstandigheden voordoet. In Vlare II⁴⁴ wordt risicobeheersing omschreven met :

- een “voorval” : een gebeurtenis zoals brand, explosie of accidentele emissie, die wordt veroorzaakt door ongecontroleerde ontwikkelingen tijdens de exploitatie van een inrichting, die hetzij onmiddellijk, hetzij na verloop van tijd gevolgen kan hebben voor de mens of voor het leefmilieu;
- een “gevolg” : verontreiniging of aantasting van de gezondheid van de mens.

Welke definitie of benadering men ook hanteert, het beheer van risico's behelst :

- het definiëren van ongevallenscenario's in de ruime betekenis van dat woord,
- het identificeren van de oorzaken en gevolgen van de ongevallenscenario's,
- het inschatten van de waarschijnlijkheid en de ernst van deze scenario's.

Vanuit de Codex over het welzijn op het werk wordt aangegeven welke verplichtingen de werkgever heeft tegenover zijn werknemers. Er wordt onder meer verwezen naar de opzet van een dynamisch risicobeheersysteem en een verplichte risico-analyse⁴⁵. In de literatuur worden heel wat kwalitatieve en kwantitatieve methoden beschreven. Ze hebben elk hun voor- en nadelen. Ook in de noodplanning gaat heel wat aandacht naar de opmaak van een risico analyse. De methode van Fine en Kinney is een populaire methode die kan gebruikt worden om risico's kwantitatief te benaderen. Het risico wordt ingeschat als een product van drie onafhankelijke factoren. $Risico = kans \times$ blootstellingsfrequentie $\times$ ernst of $R = W \times B \times E$. Het resultaat wordt uitgedrukt in vijf risicoklassen die naargelang de klasse verschillende preventiemaatregelen

⁴⁴ Art. 1.1.2° definities Vlare II

⁴⁵ Art. 5 van het Koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (BS. 31 maart 1998)

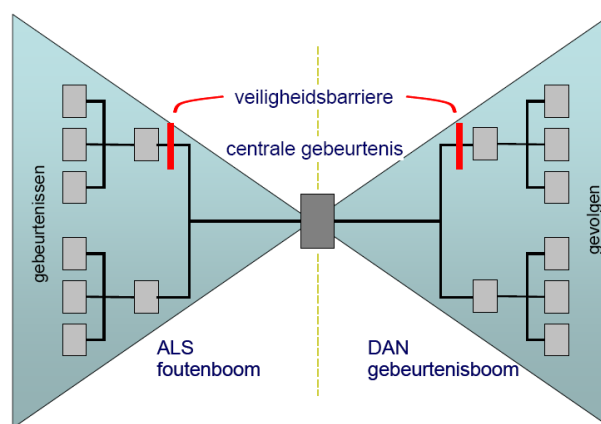
voorschrijven (figuur 12). In een meer kwalitatieve benadering kan een risico benaderd worden als

$$risico = f\left[\frac{risico - object \& kwetsbaarheid}{capaciteit}\right]$$

Het risico-object kan zowel een schadebron als een schadelijder zijn, afhankelijk van de omgeving meer of minder kwetsbaar. De capaciteit moet gezien worden als alle middelen die kunnen ingezet worden om een noodsituatie te beheren.

W	Waarschijnlijkheid dat een incident of ongeval gebeurt	
0.1	Bijna niet denkbaar, virtueel onmogelijk	
0.2	Praktisch onmogelijk	
0.5	Denkbaar, maar zeer onwaarschijnlijk	
1	Onwaarschijnlijk, maar mogelijk in grensgevallen	
3	Ongewoon, maar mogelijk	
6	Zeer goed mogelijk	
10	Kan verwacht worden, bijna zeker	
B	Blootstellingfrequentie	
0.5	Zeer zelden	
1	Zelden (<1% van tijdsduur evenement)	
2	Soms, ongewoon (>1%, <10% van tijdsduur evenement)	
3	Af en toe, occasioneel (>10%, <50% van tijdsduur evenement)	
6	Regelmatig, frequent (>50, <90 % van tijdsduur evenement)	
10	Voortdurend (>90 % van tijdsduur evenement)	
E	Ernst of Effect	
1	Letsel zonder verlet, eerste hulp kan nodig zijn	
3	Letsel met verlet (meer dan 1 dag werkonbekwaam)	
7	Ernstige verwonding met blijvende invaliditeit	
15	1 dode	
40	Meerdere doden	
100	Vele doden	
Klasse	Risico-index	Te nemen preventiemaatregelen
1	$R \leq 20$	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)
2	$20 < R \leq 70$	Aandacht vereist
3	$70 < R \leq 200$	Maatregelen vereist
4	$200 < R \leq 320$	Directe verbetering vereist
5	$R > 320$	Actie (evenement) stopzetten

Figuur 12 Kwantitatieve risicoanalyse volgens de methode Fine en Kinney. Aangepast uit Risicoanalyse & Risicobeheer. Organisatie van actieve ontspanningsevenementen. Bijlage 5 (z.j.) FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, dienst consumentenveiligheid. Geraadpleegd op http://economie.fgov.be/nl/modules/publications/general/39brochure_analysedesrisques_gestiondesrisques.jsp

Figuur 11 Bow –tiemodel of vlijndasmodel in de risicoanalyse. Aangepast uit Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) Kwantitatieve risicoanalyse voor arbeidsveiligheid, (p.14) 2009

Een systematische aanpak kan via het zgn. vlinderdasmodel of het Bow-tiemodel zoals weergegeven in figuur 11 (RIVM,2009). Een model waarbij links alle mogelijke oorzaken worden nagegaan en rechts alle denkbare gevolgen in scenario worden gezet. Met softwaretoepassingen kunnen op deze manier snel specifieke ongevallenscenario's zoals het ongewenst vrijkomen van chemische stoffen in beeld gebracht worden en geëvalueerd worden.

Bij het indienen van een omgevingsdossier gaan we er van uit dat de aanvrager of de exploitant zelf een risico-inventaris, -analyse, - evaluatie maakte en in functie daarvan ook maatregelen neemt.

Voor de al wat grotere bedrijven zal de implementatie van een veiligheids- en milieumanagementsysteem en deelname aan een milieuaudit⁴⁶ een voorbereiding en aanloop zijn om te komen tot een gestructureerde en procesmatige integratie van risico- en veiligheidsbeheer op de arbeidsvloer.

Voorbeelden :

- het Europees Milieumanagement- en Audit Schema (EMAS). Een Europees milieubeheer- en auditsysteem dat beschreven wordt in de EMAS verordening⁴⁷. De EMAS registratie berust op een vrijwillig engagement en sluit zeer sterk aan met het ISO 14001 standaard milieumanagementsysteem. Bij EMAS wordt de interne en externe communicatie over de milieuprestaties en transparantie als bijkomend accent gelegd.
- OHSAS 18001⁴⁸ een Britse standaard voor veiligheidsmanagement o.m. gebaseerd op de ISO 14001 waardoor ook aandacht voor de integratie van kwaliteits- en milieuaspecten.
- Uit de indelingslijst blijkt welke inrichtingen of activiteiten onderworpen worden aan een periodieke dan wel eenmalige decretaal verplichte milieuaudit⁴⁹.

3. De studie heeft evenmin de ambitie om een interventiefiche voor de brandweer op te maken of te verfijnen. Zeker in de grotere steden worden de dossiers, met de specifieke wetgeving als achtergrond, zéér gedetailleerd en visueel opgemaakt. Met het recente KB brandpreventie⁵⁰ beschikt de brandweer over een sterk wettelijk frame om een effectief preventiebeleid te voeren. De aanvullende informatie uit de

⁴⁶ Onder art. 1.1.2 van het Vlare II wordt een milieuaudit gedefinieerd als “een beheersinstrument dat een systematische, gedocumenteerde, periodieke en objectieve evaluatie omvat van de wijze van functioneren van de organisatie, van het beheersysteem en van de werkwijzen die voor de milieubescherming bedoeld zijn, ten einde: de beheerscontrole op de activiteiten die van invloed kunnen zijn op het milieu te vergemakkelijken én erop toe te zien dat het milieubeleid van het bedrijf wordt nageleefd;

⁴⁷ Verordening (EG) Nr. 1221/2009 van het Europees parlement en de Raad van 25 november 2009 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS), tot intrekking van Verordening (EG) nr. 761/2001 en van de Beschikkingen 2001/681/EG en 2006/193/EG van de Commissie (*Pb.L.* 342 van 22 december 2009)

⁴⁸ De OHSAS norm werd herzien en gaat over in de ISO 45001 standaard.

⁴⁹ art. 3.3.2. DABM en kolom 6 “audit” van de indelingslijst.

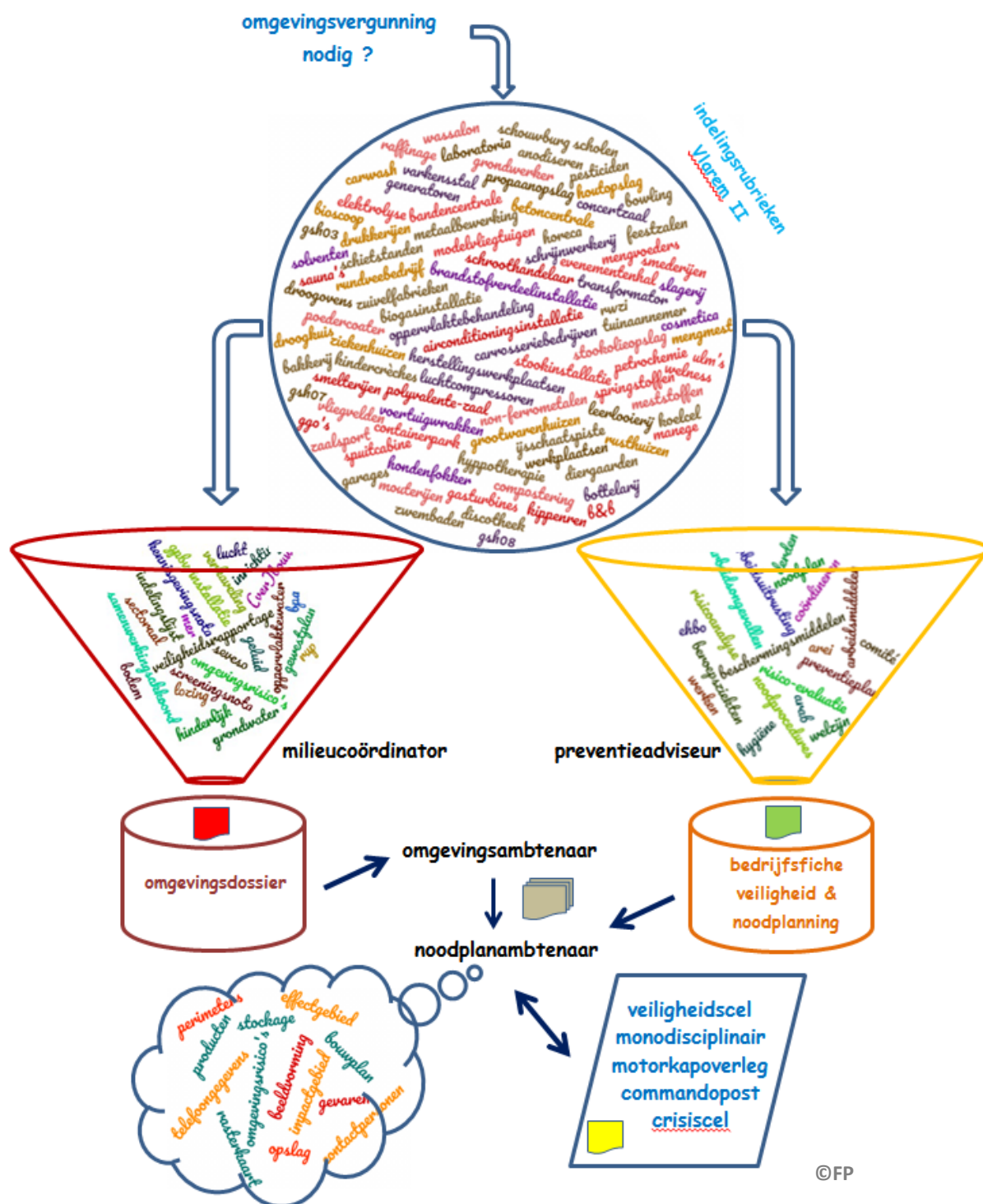
⁵⁰ Koninklijk besluit van 28 maart 2014 betreffende de brandpreventie op de arbeidsplaatsen (BS. 23 april 2014)

omgevingsvergunning kan wel bijdragen tot een globaler en vollediger dossier voor de brandweer. Ook tijdens een monodisciplinaire interventiefase. Verschillende hulpverleningszones maken hier ook werk van en stellen gedetailleerde handleidingen op waarin ook grond-, inplanting-, detail- en zoneringsplannen aan bod komen. Ik vermeld als voorbeeld :

- leidraad voor het opstellen van een interventieplan. (Brandweerzone Zone Antwerpen),
 - opstellen van een interventiedossier. Plaatsen van een sleutelkuis. Handleiding. Brandweerzone Centrum Gent. Te raadplegen op www.brandweerzonecentrum.be/interventiedossier,
 - brandweer Interventieplan – Infodocument voor bedrijven. Hulpverleningszone Fluvia. Te raadplegen op <http://www2.hvzfluvia.be/brandpreventie>.
4. Een goede samenwerking tussen ambtenaren is een vereiste maar niet voldoende. De beleidsmakers krijgen het laatste woord. Indien het college van burgemeester en schepenen, de deputatie of de Vlaams minister van Omgeving geen heil zien in de uitwisseling van informatie, staat het project op losse schroeven en komt de continuïteit van procesmatige samenwerking tussen de ANP, de GOA en de MTH in gevaar. Een optimale samenwerking mag in deze context niet vrijblijvend zijn.

“A good plan violently executed now is better than a perfect plan executed next week.”

George S. Patton (1885-1945)

©FP

Figuur 13 concept omgevingsvergunning en noodplanning (F. Petitjean)

1.3.5. Methodologie

Onderzoeksvragen

- Hoe kunnen de gegevens in een omgevingsvergunning gebruikt worden voor de opmaak van een risico-inventaris en tijdens een noodsituatie ?
- Kan de omgevingsvergunning een meerwaarde bieden en in welke omstandigheden?

In dit eerste hoofdstuk kreeg de “waarom” vraag aandacht. De raakvlakken tussen de verschillende domeinen van stedenbouw, milieu en noodplanning op het lokale niveau werden aangetoond. Een mogelijke werkrelatie tussen de betrokken ambtenaren werd toegelicht en in een coherent concept voorgesteld.

In een tweede deel wordt deze samenhang meer naar inhoud gemotiveerd. Welke praktische instrumenten reikt de omgevingsvergunning aan voor de noodplanambtenaar. Hoe kan een duurzame samenwerking tot stand komen. Vervolgens geven we aan welke informatie een omgevingsdossier te bieden heeft en gaat de aandacht naar de “wanneer” vraag. Wanneer zijn de gegevens van een omgevingsvergunning relevant tijdens noodplanning en crisisbeheer. We zoeken ook naar een modus operandi om de vooropgestelde doelstellingen in te vullen en concreet te realiseren.

Om de haalbaarheid af te toetsen en mijn verwachtingen te onderbouwen organiseerde ik een drietal enquêtes voor de belangrijkste actoren : omgevingsambtenaren/toezichthouders, de ambtenaren noodplanning en de brandweerdiensten. Aangezien ik milieuambtenaar (omgevingsambtenaar) en noodplanambtenaar ben, zit ik in een bevoorrechte positie om heel wat vragen te stellen. Daarnaast vroeg ik advies aan personen van het departement Omgeving (zowel het vroegere departement LNE als het departement Ruimte Vlaanderen), de Veiligheidsdiensten van de gouverneur Vlaams-Brabant, de brandweer, de vereniging voor Vlaamse steden en gemeenten (VVSG). De resultaten zijn opgetekend in een vierde deel.

De politiediensten werden niet formeel gecontacteerd in verband met het thema. Mijn ervaring leert dat de politiedienst eerder raakvlakken heeft met de omgevingsambtenaar en de noodplanambtenaar afzonderlijk. In de doorsnede van hun werkveld komt de politie vaak minder of niet voor.

Er beweegt heel wat in het voorjaar 2017. De stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning gaan over in één omgevingsvergunning. Een wijziging die zich ook doorzet in een grondige hervorming van de betrokken administraties op de drie beleidsniveaus. Het digitale omgevingsloket en de digitale bouwaanvraag is vandaag een verhaal van vallen en opstaan. De eerste mijlpaal van 10 jaar moderne noodplanning, met het KB noodplanning van 2006 als leidraad, ligt net achter ons. De evaluatieronde is nog volop aan de gang en levert ongetwijfeld nieuwe inzichten op voor de toekomst. Tot slot is er de implementatie van het nieuwe digitale Incident Crisis Management System (ICMS). Een brandend actueel ambitieus en veelbelovend multidisciplinair platform voor de noodplanning dat onder de vleugels van het federale crisiscentrum in januari 2017 uit de startblokken ging. Niet echt een

geschikt klimaat om een onderzoek in te voeren. In heel wat opzichten kan het zowel met de omgevingsvergunning als met de noodplanning nog vele kanten op. Wat ook het scenario wordt, ik ben overtuigd dat de gestelde onderzoeksvragen altijd wel actueel en zinvol zullen zijn.

Te onthouden : 1 dossier + 3 ambtenaren

Een gemeentelijk omgevingsdossier wordt ingediend via het digitale omgevingsloket van de gemeente. Het dossier verenigt zowel de ruimtelijke informatie als gegevens over de activiteiten die de indiener van het dossier wil uitoefenen. De omgevingsambtenaar (GOA) beheert het dossier en legt het voor aan de overheid die de vergunning met voorwaarden aflevert. De milieutoezichthouder (MTH) controleert en handhaaft de exploitatievoorwaarden.

Externe veiligheid en risicobeheersing zijn vaste aandachtspunten in het omgevingsdossier. Zowel de aanvrager als de overheid beschikt hiervoor over een uitgebreid instrumentarium.

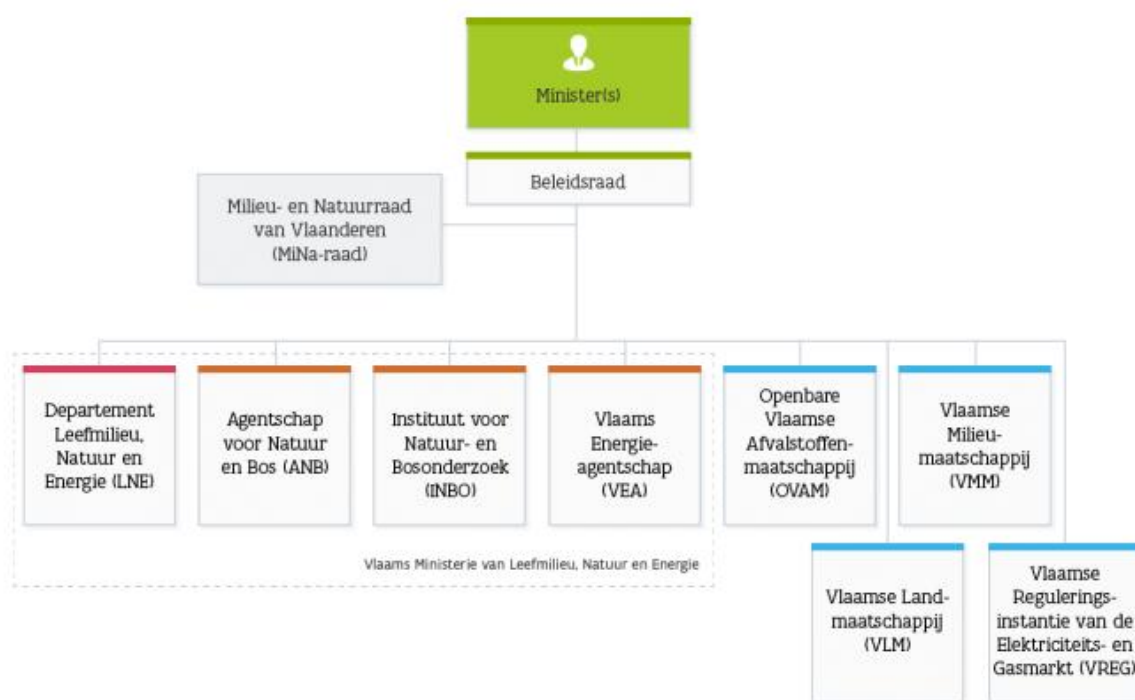
De ambtenaar noodplanning (ANP) haakt in op dit thema en kan door slim te sorteren snel heel wat informatie halen uit het omgevingsdossier. Informatie die bijdraagt tot de kennis en een betere beeldvorming bij de noodplanning.

Veiligheid – risicobeheersing en noodplanning in de omgevingsvergunning

2.1. Structuren binnen de Vlaamse overheid

2.1.1. Voor 1 april 2017

De Vlaamse overheid bestaat uit verschillende overheidsdiensten. Ze worden gegroepeerd in 12 beleidsdomeinen⁵¹. Binnen elk beleidsdomein is er een departement en zijn er verschillende agentschappen.

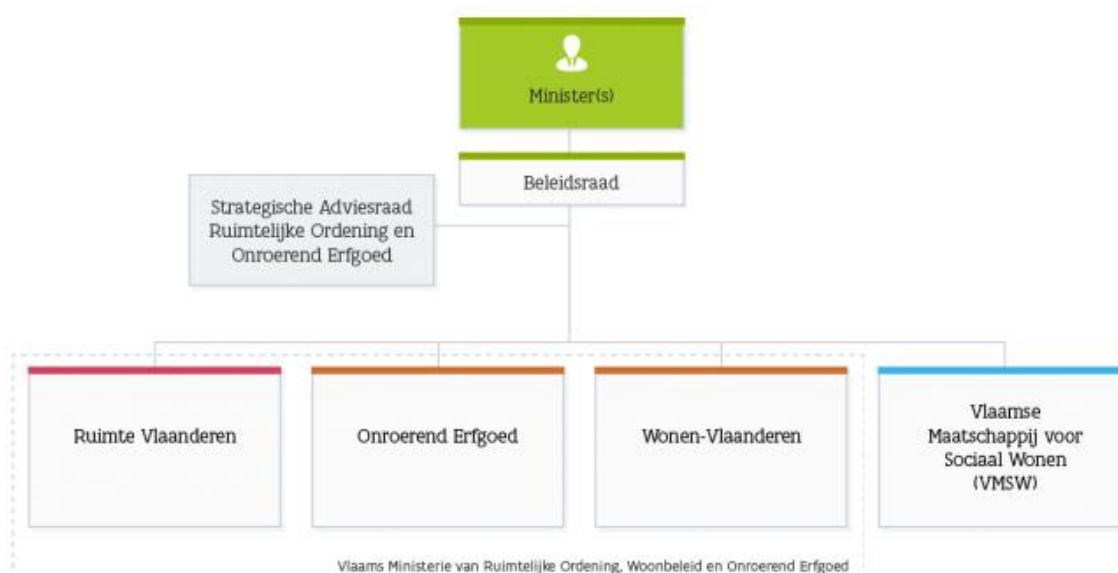

Figuur 14 Structuur van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie vóór 1 april 2017 geraadpleegd op 15 maart 2017 op <https://overheid.vlaanderen.be/structuur-vlaamse-administratie>.

Binnen het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) van het gelijknamig beleidsdomein situeren zich naast een secretariaat-generaal een elftal afdelingen⁵². De

⁵¹ 12 beleidsdomeinen respectievelijk in : Kanselarij en Bestuur - Financiën en Begroting - Internationaal Vlaanderen - Economie, Wetenschap en Innovatie - Onderwijs en Vorming -Welzijn, Volksgezondheid en Gezin - Cultuur, Jeugd, Sport en Media - Werk en Sociale Economie - Landbouw en Visserij - Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)-Mobiliteit en Openbare Werken - Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO).

afdeling milieuvergunningen, met een hoofdbestuur in Brussel en per provincie een buitendienst staat centraal in de adviesverlening van het milieuluik. In verband met deze studie vermelden we nog drie andere afdelingen : de afdeling milieu-, natuur en energiebeleid met de dienst milieueffectrapportagebeheer en de dienst veiligheidsrapportering en de afdeling milieu-inspectie met een dienst toezicht zware risicobedrijven. De afdeling milieuhandhaving, milieuschade en crisisbeheer treedt op als gewestelijke entiteit die ingeval een milieu-inbreuk of een milieumisdrijf de overtreder een bestuurlijke geldboete oplegt⁵³. Daarnaast ontfermt de afdeling zich, overeenkomstig de bepalingen in het milieuschadedecreet (MSD) over de aard, de omvang en de ernst van de milieuschade, de aanwijzing van de schadeveroorzaker en het opleggen van preventieve- en herstelmaatregelen.

Figuur 15 Structuur van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend erfgoed vóór 1 april 2017 geraadpleegd op 15 maart 2017 op <https://overheid.vlaanderen.be/structuur-vlaamse-administratie>

De ruimtelijke planning, de stedenbouwkundige vergunning en de handhaving ruimtelijke ordening valt onder het departement Ruimte Vlaanderen⁵⁴. Bouwovertredingen en

⁵² Afdeling Centraal Databeheer, Afdeling Financiën en Overheidsopdrachten, Afdeling Inspectie en Handhaving, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed, Afdeling Internationaal Beleid, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu & Gezondheid, Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid, Afdeling Milieu-inspectie, Afdeling Milieu-integratie en –subsidieringen, Afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer, Afdeling Milieuvergunningen. Toelichting via de link : <https://www.lne.be/onze-organisatie-en-haar-afdelingen>

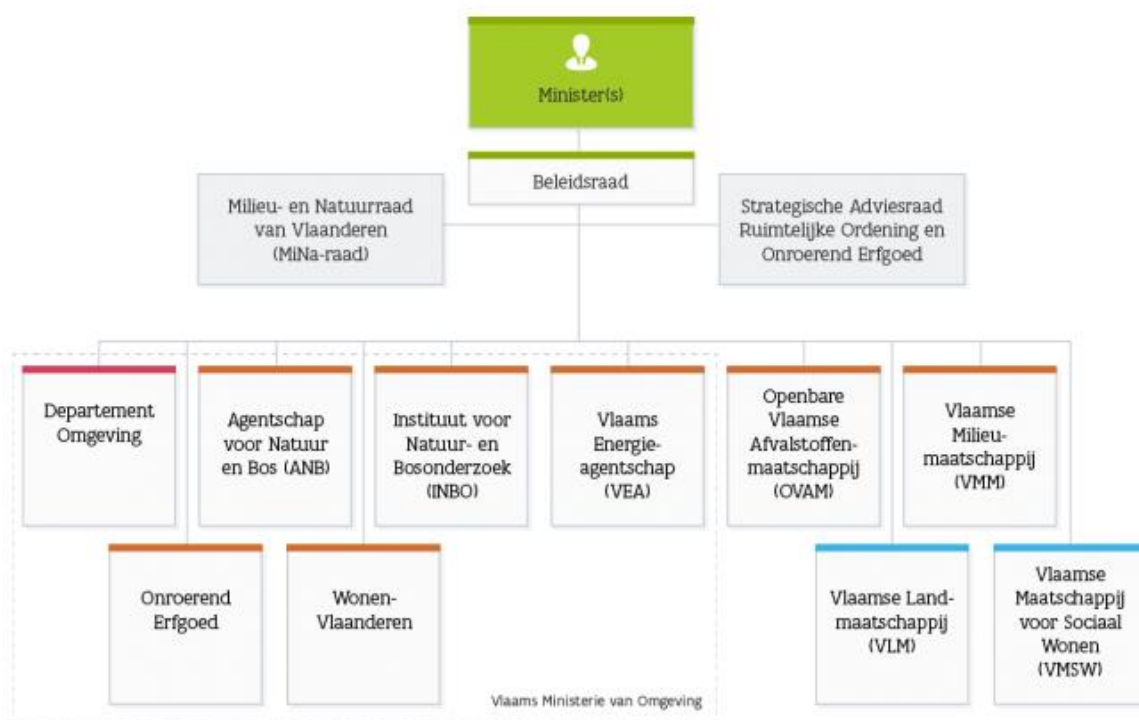
⁵³ Art. 16.1.2 DABM en afdeling IV van het MHD

⁵⁴ Afdeling Adviseren en Participeren Lokaal – Afdeling Gebieden en projecten – Afdeling Strategie, Coördinatie en Evaluatie, Locaties Ruimte Vlaanderen - Afdeling Onderzoek en Monitoring - Afdeling

overtredingen tegen onroerend erfgoed worden afgehandeld door de afdeling Inspectie en Handhaving Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (AIHRO)

2.1.2. Na 1 april 2017

Het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie versmelt op 1 april 2017 met het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening – Woonbeleid en Onroerend Erfgoed samen tot het Beleidsdomein Omgeving⁵⁵. De integratie beoogt een sterker beleid en een efficiëntere organisatie.

Figuur 16 Beleidsdomein Omgeving na 1 april 2017 ontleend aan de website van de Vlaamse overheid : <https://www.vlaanderen.be/nl/contact/adressengids/diensten-van-de-vlaamse-overheid/administratieve-diensten-van-de-vlaamse-overheid/beleidsdomein-omgeving> (geraadpleegd op 12 mei 2015)

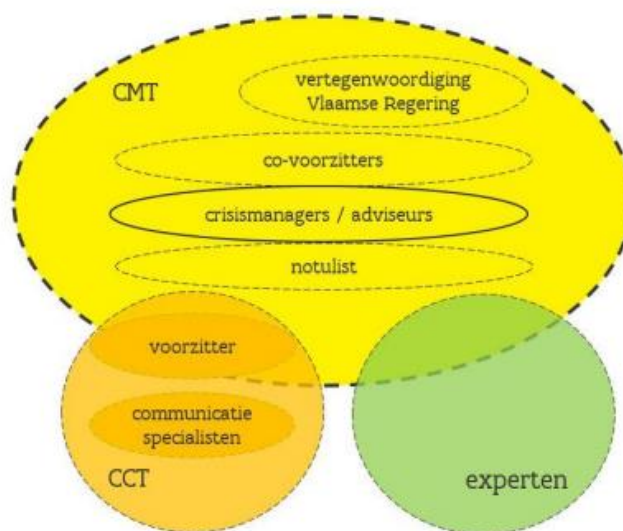
Het nieuwe departement Omgeving profileert zich in drie afgeijnde organisatiepijlers

Tabel 2 Organisatiestructuur van het nieuwe departement Omgeving (F.Petitjean).

Het departement Omgeving		
Organisatiepijler 1 Omgevingsstrategie	Organisatiepijler 2 Omgevingsbeleid voor Ruimte & Milieu	
Organisatiepijler 3 Omgevingsbeleid voor Klimaat, Groene Economie & Energie		
Strategie, Internationaal beleid en Dierenwelzijn	Beleidsontwikkeling en Juridische Ondersteuning	
Vlaams Planbureau voor de Omgeving	Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en-projecten	Gebiedsontwikkeling
		Omgevingsplanning
		Omgevingsprojecten, - vergunning en Vlaamse Investeringsprojecten (VIP)
		Leef- en omgevingskwaliteit (incl. MER en VR)
		Land en Bodembescherming
Data- en Informatiebeheer & Digitale Maatschappij	Handhaving	Milieu-inspectie
		Inspectie ruimtelijke ordering en onroerend erfgoed
		Bestuurlijke handhaving, inclusief bestuurlijke beboeting
		Toepassing van het Milieuschadedecreet
		Milieucrisismanagement
Partnerschappen met Besturen en Maatschappij		

2.1.3. Het crisiscentrum van de Vlaamse Overheid

In mei 2011⁵⁶ besliste de Vlaamse Regering tot de oprichting van een coördinatie- en crisiscentrum voor de Vlaamse administratie. Aanvankelijk enkel voor interne crisissituaties binnen de Vlaamse administratie. Twee jaar later fungeerde het CCVO ook als overkoepelend contactpunt voor het federale Algemene Directie Crisiscentrum (ADCC)⁵⁷. Een samenwerking die intussen verder werd uitgebouwd en geoperationaliseerd in zowel het oefenbeleid (nucleaire rampen, elektriciteitsuitval,...) als concrete crisissituaties (wateroverlast, ozonpieken, noodsituaties bij Seveso bedrijven,...). Het CCVO heeft een adviserende, ondersteunende en coördinerende rol vanuit de Vlaamse overheid naar het ADCC. De aanslag van 22 maart 2016 op de luchthaven in Zaventem en de metro in Maalbeek was een nieuw signaal voor het bijstellen⁵⁸ van de structuur, de werking en de mandaten van het CCVO. Het CCVO valt onder het departement Kanselarij en Bestuur van het gelijknamige beleidsdomein. Centraal staan de crisismanagers. Binnen het beleidsdomein Omgeving is er voor milieu-incidenten één crisismanager actief⁵⁹. De procedures in een noodsituatie werden vastgelegd in het draaiboek Milieu-incidenten⁶⁰. Het draaiboek definieert een milieu-incident als : elke acute of accidentele gebeurtenis die de kwaliteit van het leefmilieu en de natuur en al dan niet de gezondheid van (vele) personen in ernstige mate bedreigt of schaadt en die de inzet van één dienst

Figuur 17 Samenstelling CCVO. Tijdelijke teams of rollen met een stippellijn, de permanente functies met een volle lijn aangegeven. CMT = crisismanagementteam,

CCT = crisiscommunicatieteam. Figuur overgenomen uit een nota voor de Vlaamse ministerraad van 17 maart 2017 (ref. VR 2017 1703 DOC.0227/2)

⁵⁶ Overgenomen uit een nota aan de Vlaamse regering (ref. VR 2017 1703 DOC.0227/1BIS en ref. VR 2011 0605 DOC.0372) op www.flandre.be/fr/nbwa-news-message-document/document/09013557801cbd5e, geraadpleegd op 1 mei 2017.

⁵⁷ Eveneens overgenomen uit de nota onder voetnoot 62 (ref. VR 2014 2305 DOC.0786/1)

⁵⁸ Vlaamse ministerraad van 17 maart 2017 op voorstel van minister-president Geert Bourgeois. Met een nota aan de Vlaamse regering inzake Crisiscentrum Vlaamse Overheid: modulaire samenstelling, mandaat en relatie met andere bestuurlijke niveaus (VR 2017 1703 DOC.0227/1BIS) en Rollen, verantwoordelijkheden en werking van het CCVO (VR 2017 1703 DOC.0227/2). Geraadpleegd op 30 april 2017. https://www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/beslissingenvlaamseregering?delivery_channel=105239

⁵⁹ Momenteel ir. Wilfried Van den Acker van het departement Omgeving, hoofdbestuur Afdeling Milieu-inspectie – hoofd van de dienst Toezicht Zware risicobedrijven

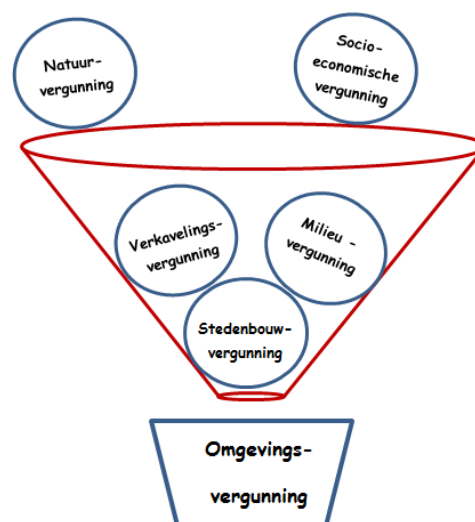
⁶⁰ Deel 1 van het draaiboek bevat de procedures en is beschikbaar op <https://www.lne.be/draaiboek-milieu-incidenten> (geraadpleegd op 12 mei 2017). Deel 2 is enkel bestemd voor de betrokkenen. Het wordt hun 3-maandelijks via e-mail bezorgd.

of de gecoördineerde inzet van meerdere diensten van het beleidsdomein vereist om de dreiging weg te nemen of de schade te voorkomen, te beperken of te herstellen. Het draaiboek werd toegepast bij de treinramp op 4 mei 2015 in Wetteren, bij een zware brand in november 2014 in een afvalverwerkend bedrijf in het Gentse havengebied en midden januari 2015 toen twee tankers op de Westerschelde botsten en styreen in het water terecht kwam. Het draaiboek bevat heel wat procedures waarin alarmering, coördinatie en communicatie zowat de belangrijke sleutelwoorden zijn. Het boek eindigt met een lijst van typische milieu-incidenten (o.a. overstromingen, accidentele lozingen van milieugevaarlijke stoffen,...) en de rol van de respectievelijke

2.1. Vergunningen in het Vlaams gewest.

2.2.1 Bouwen en exploiteren.

Voor de bouw van constructies die vallen onder de codex Ruimtelijke Ordening en voor het uitoefenen van activiteiten die zijn opgesomd in de indelingslijst ⁶¹ zijn vergunningen vereist. Het stedenbouwkundig - en het milieulijk werd voor 23 februari 2017 nog als een apart dossier ingediend en behandeld. Ook het bestuursniveau dat de vergunning al dan niet in eerste aanleg verleende, kon verschillen naargelang het ging over milieu of stedenbouw. Het bouw- en milieudossier samen geeft een globaal beeld op de exploitatie en mogelijke milieu- en veiligheidsrisico's. De bestemming die het gewestplan of een bijzonder plan van aanleg aan een perceel toekent, is een belangrijk criterium in de afweging van het ruimteaspect. De indeling in de milieuklasse staat in verhouding met de omvang van de hinder naar de omgeving toe. Het vangnet van de milieuvergunning is vrij groot. Elke activiteit die onder één van de 62 rubrieken uit de indelingslijst valt, passeert binnenkort langs het digitale omgevingsloket. De bepalingen rond veiligheid en noodplanning komen slechts beperkt en in een algemene context aan bod in de milieuwetgeving.

Figuur 18 De omgevingsvergunning een integrale aanpak. (F. Petitjean)

⁶¹ Voor 23 februari 2017 was dit nog bijlage 1 van Vlareem titel I. Het Milieuvergunningsdecreet en Vlareem I werden opgeheven op datum van 23 februari 2017 maar zijn in volgende gevallen wel nog van toepassing : 1° voor de aanvragen en meldingen die voor de inwerkingtreding van de omgevingsvergunningregelgeving werden ingediend en waarover pas nadien wordt beslist; 2° in gemeenten waarin de colleges van burgemeester en schepenen om uitstel hebben verzocht.

Op termijn zullen ook de Socio-economische⁶² vergunning en de Natuurvergunning opgaan in de Omgevingsvergunning.

2.2.2. De milieuvergunning

Het instrumentarium van de milieuvergunning zit vóór 23 februari 2017 volledig ingekapseld in de twee uitvoeringsbesluiten van het milieuvergunningendecreet.

- a. Vlarem titel I⁶³ met daarin aandacht voor de procedures. Hoe en waar moet een milieu vergunning aangevraagd worden, op welke wijze en wanneer wordt een openbaar onderzoek georganiseerd, bij wie kan men een bezwaarschrift of een beroep tegen een uitspraak indienen, ...het antwoord was te vinden in Vlarem I. Zonder twijfel was bijlage 1 bij dit besluit de as waarrond heel het vergunningsstelsel werd opgebouwd : de lijst met de als hinderlijk ingedeelde inrichtingen. Momenteel zijn er een 62 tal rubrieken met handelingen en activiteiten waarvoor de overheid de spelregels vastlegt.
De niet limitatieve rubriekenlijst geeft ondubbelzinnig aan wanneer een vergunning (klasse 1 en klasse 2) of melding (klasse 3) van toepassing is. Als een klasse 3 activiteit in strijd is met de stedenbouwkundige voorschriften kan het college van burgemeester en schepenen geen akte nemen van de melding.
- b. Vlarem titel II⁶⁴ bevat de concrete spelregels voor de exploitant. Een neerslag van Europese regelgeving vertaald naar een Vlaamse juridisch –technische handleiding om te mogen exploiteren. Milieukwaliteits-, emissie- en immissienormen voor grond- en oppervlaktewater, bodem en lucht vormen het zwaartepunt. Een ingedeelde inrichting moet steeds voldoen aan de algemene voorwaarden opgenomen in Vlarem II. Meer specifiek worden voor heel wat activiteiten ook sectorale voorwaarden opgenomen. Tot slot kan de vergunningverlener voor elk concreet geval ook bijzondere voorwaarden opleggen. In deel 6 gaat Vlarem II nog een stap verder. Ook voor de niet ingedeelde inrichtingen worden er voorschriften⁶⁵ uitgeschreven. Het is wetgeving die voor elke inwoner van het Vlaams gewest rechtstreeks van toepassing is.

⁶² Van toepassing op een handelszaak met een netto verkoopoppervlakte van meer dan 400 m² toegankelijk voor het publiek. Wet 13 augustus 2004 betreffende de vergunning van handelsvestigingen (BS. 5 oktober 2004) Gewijzigd bij wet van 22 december 2009 tot aanpassing van sommige wetgevingen aan de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende diensten op de interne markt (BS. 29 december 2009).

⁶³ Besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, titel I van het Vlarem (BS. 26 juni 1991).

⁶⁴ Besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (BS.29 september 1995).

⁶⁵ Deel 6 van Vlarem titel II : Milieuvorwaarden voor niet ingedeelde inrichtingen. Het gaat dan bijvoorbeeld over stookolietanks met een inhoud van minder dan 5.000 kg, beheersing van asbest, beheersing van oppervlaktewaterverontreiniging, beheersing van hinder door licht,...

Niet uitzonderlijk dat ook de milieuwetgeving een eigen jargon kent. Met de komst van de omgevingsvergunning op 23 februari 2017 werd aan het decreet Algemene bepalingen milieubeleid (DABM)⁶⁶ een nieuwe titel V, “Exploitatie van inrichtingen en activiteiten en erkende personen” toegevoegd. Hieronder de definitie van enkele begrippen die vaak terugkomen⁶⁷ :

- a. *activiteiten: de werken en handelingen, vermeld in de indelingslijst;*
- b. *emissie: de directe of indirecte uitstoot van stoffen, trillingen, warmte, licht of geluid uit puntbronnen of diffuse bronnen van inrichtingen en activiteiten in de lucht, het water of de bodem;*
- c. *exploitant: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die een ingedeelde inrichting exploiteert of voor de rekening van wie ze wordt geëxploiteerd;*
- d. *exploiteren: het installeren, in werking stellen, gebruiken of in stand houden van ingedeelde inrichtingen of het aanvangen en uitvoeren van ingedeelde activiteiten;*
- e. *indelingslijst: de lijst, vastgesteld door de Vlaamse Regering bestaande uit rubrieken die een omschrijving omvatten van de inrichtingen en activiteiten die ernstige risico's of hinder voor de mens en het milieu kunnen inhouden;*
- f. *inrichtingen: de bedrijven, werkplaatsen, opslagplaatsen, installaties, machines en toestellen, als omschreven in de indelingslijst;*
- g. *ingedeelde inrichting of activiteit: één inrichting of activiteit en de aanhorigheden ervan op een bepaalde locatie of, in voorkomend geval, meerdere inrichtingen of activiteiten en de aanhorigheden ervan op een bepaalde locatie die voor hun exploitatie als een samenhangend technisch geheel moeten worden beschouwd. Het feit dat verschillende inrichtingen en activiteiten een verschillend eigendomsstatuut hebben belet niet dat ze door hun onderlinge technische samenhang als één ingedeelde inrichting of activiteit kunnen worden beschouwd;*
- h. *verontreiniging: de directe of indirecte inbreng door menselijke activiteiten van stoffen, trillingen, warmte of geluid in lucht, water of bodem, die de gezondheid van de mens of de milieukwaliteit kan aantasten, schade kan toebrengen aan materiële goederen, of de belevingswaarde van het milieu of een ander rechtmatig milieugebruik kan aantasten of in de weg kan staan.*

De indelingsrubrieken⁶⁸ uit bijlage 1 van Vlarem II zijn de basis voor de risico-inventaris.

⁶⁶ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (BS. 3 juni 1995).

⁶⁷ Art. 5.1.1. DABM

⁶⁸ Lijst, vastgesteld overeenkomstig artikel 5.2.1, §1 DABM. Vóór 23 februari 2017 opgenomen als bijlage 1 van Vlarem I daarna als bijlage 1 van Vlarem II. Van rubriek 1 (aardolie,...) tot rubriek 50 (zout) alfabetisch gerangschikt daarna uitgebreid met nieuwe rubrieken vanaf rubriek 51. De rubrieken 37 en 47 zijn zonder inhoud.

kolommen							
1	2	3	4	5	6	7	8
Rubriek	Omschrijving en Subrubrieken	Klasse	Bemerkingen	Coördinator	Audit	Jaarverslag	Vlarebo
17.2.	Inrichtingen met risico's voor zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (EU-richtlijn 2012/18/EU van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken):						
17.2.1.	inrichting waar gevaarlijke producten in hoeveelheden gelijk aan of groter dan de hoeveelheid, vermeld in bijlage 6, delen 1 en 2, kolom 2, bij dit besluit, aanwezig zijn, in voorkomend geval gebruikmakend van de sommatieregel als vermeld in noot 4 bij bijlage 6, deel 1 en deel 2 <i>noot: lagedrempelinrichting</i>	1	G	A	P	J	B
17.2.2.	VR-plichtige inrichting waar gevaarlijke producten in hoeveelheden gelijk aan of groter dan de hoeveelheid, vermeld in bijlage 6, delen 1 en 2, kolom 3, bij dit besluit, aanwezig zijn, in voorkomend geval gebruikmakend van de sommatieregel als vermeld in noot 4 bij bijlage 6, deel 1 en deel 2 <i>noot: hogedrempelinrichting</i>	1	G	A	P	J	B
Rubriek 32.1. Inrichtingen met muziekactiviteiten							
Rubriek	Omschrijving en Subrubrieken	Klasse	Bemerkingen	Coördinator	Audit	Jaarverslag	Vlarebo
32.1.	Inrichtingen met muziekactiviteiten:						
1°	feestzalen en andere voor publiek toegankelijke lokalen waar muziek geproduceerd wordt en het maximaal geluidsniveau in de inrichting $> 85 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$ en $\leq 95 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$ is Uitzondering: inrichtingen met muziekactiviteiten die beschikken over een toelating als vermeld in artikel 6.7.3, §3, van titel II van het VLAREM, vallen hier niet onder.	3					
2°	feestzalen, schouwspelzalen en andere voor publiek toegankelijke lokalen waar muziek geproduceerd wordt en het maximaal geluidsniveau in de inrichting $> 95 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$ is Uitzondering: inrichtingen met muziekactiviteiten die beschikken over een toelating als vermeld in artikel 5.32.2.2.bis, §1, 4°, artikel 5.32.3.10, §4, en artikel 6.7.3, §3, van titel II van het VLAREM, vallen hier niet onder.	2	T				

Figuur 19. Rubriek 17.2.1, rubriek 17.2.2 en rubriek 32.1 Overgenomen uit de indelingslijst (bijlage 1 van VlareM titel II te raadplegen op <https://navigator.emis.vito.be/thematische-index>).

Opbouw van de indelingslijst

Kolom 1 : Rubriek

Kolom 2 : Omschrijving en Subrubrieken

Kolom 3 : Klasse

Kolom 4 : Bemerkingen

A =	inrichting of activiteit van klasse 2 waarvoor de afdeling Milieu, bevoegd voor de omgevingsvergunning, als bepaald in artikel 37, §2, van het besluit van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2015 betreffende de omgevingsvergunning advies verstrekt
E =	Inrichting of activiteit waarvoor het Vlaams Energieagentschap advies verstrekt
G =	inrichting of activiteit waarvoor de afdeling van het Agentschap Zorg en Gezondheid, bevoegd voor het toezicht op de volksgezondheid, advies verstrekt
M =	inrichting of activiteit waarvoor de afdeling van de Vlaamse Milieumaatschappij, bevoegd voor het lozen van afvalwater en de emissie van afvalgassen in de atmosfeer, advies verstrekt
O =	inrichting of activiteit waarvoor de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij advies verstrekt
T =	inrichting of activiteit waarvoor een tijdelijke vergunning kan worden verkregen
W =	inrichting of activiteit waarvoor de afdeling van de Vlaamse Milieumaatschappij, bevoegd voor grondwater, advies verstrekt
N =	inrichting of activiteit waarvoor de afdeling, bevoegd voor natuurlijke rijkdommen, advies verstrekt
X ⁶⁹ =	GPBV-installatie als vermeld in artikel 5.1.1, 6°, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning
Y =	BKG-installatie als vermeld in artikel 48, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van [..] tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Kolom 5 : coördinator

A =	inrichting of activiteit waarvoor overeenkomstig dit besluit een milieucoördinator van het eerste niveau moet worden aangesteld
B =	inrichting of activiteit waarvoor overeenkomstig dit besluit een milieucoördinator van het tweede niveau moet worden aangesteld
N =	inrichting of activiteit waarvoor overeenkomstig dit besluit vrijstelling is verleend van de verplichting tot aanstelling van een milieucoördinator

Kolom 6 : audit⁷⁰

E =	inrichting of activiteit waarvoor overeenkomstig dit besluit door de vergunningverlenende overheid een eenmalige milieuaudit kan worden opgelegd
P =	inrichting of activiteit waarvoor overeenkomstig dit besluit door de vergunningverlenende overheid een periodieke milieuaudit kan worden opgelegd

⁶⁹ Zie ook onder 2.3.1 bedrijfsinterne milieuzorg.

⁷⁰ Ter uitvoering van artikel 3.3.2 van het DABM worden de volgende categorieën van inrichtingen onderworpen aan een periodieke milieuaudit :

- de in de eerste klasse ingedeelde inrichtingen die tevens zijn opgenomen in de bijlage I van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage;
- vermeld in rubriek 17.2.2 van de indelingslijst;
- de inrichtingen die in zesde kolom van de indelingslijst met de letter “P” zijn aangeduid.

Kolom 7 : Jaarverslag

R =	inrichting of activiteit waarvoor de exploitant op grond van de verordening nr. 166/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006 jaarlijks moet rapporteren op basis van metingen, berekeningen of ramingen voor de stoffen, vermeld in de verordening, overeenkomstig de drempelwaarden, vermeld in de verordening
-----	---

Kolom 8 Vlarebo⁷¹

O =	inrichting of activiteit waarvoor conform het Bodemdecreet en het VLAREBO een oriënterend onderzoek verplicht is bij overdracht, sluiting en faillissement
A =	inrichting of activiteit waarvoor conform het Bodemdecreet en het VLAREBO een oriënterend onderzoek verplicht is bij overdracht, sluiting en faillissement, en om de twintig jaar
B =	inrichting of activiteit waarvoor conform het Bodemdecreet en het VLAREBO een oriënterend onderzoek verplicht is bij overdracht, sluiting en faillissement, en om de tien jaar
S =	inrichting of activiteit waarvoor conform artikel 33bis van het Bodemdecreet en [...] met het oog op de omzetting van de Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging), de exploitant onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige een oriënterend bodemonderzoek uitvoert en het verslag ervan aan de OVAM bezorgt op het volgende tijdstip:...

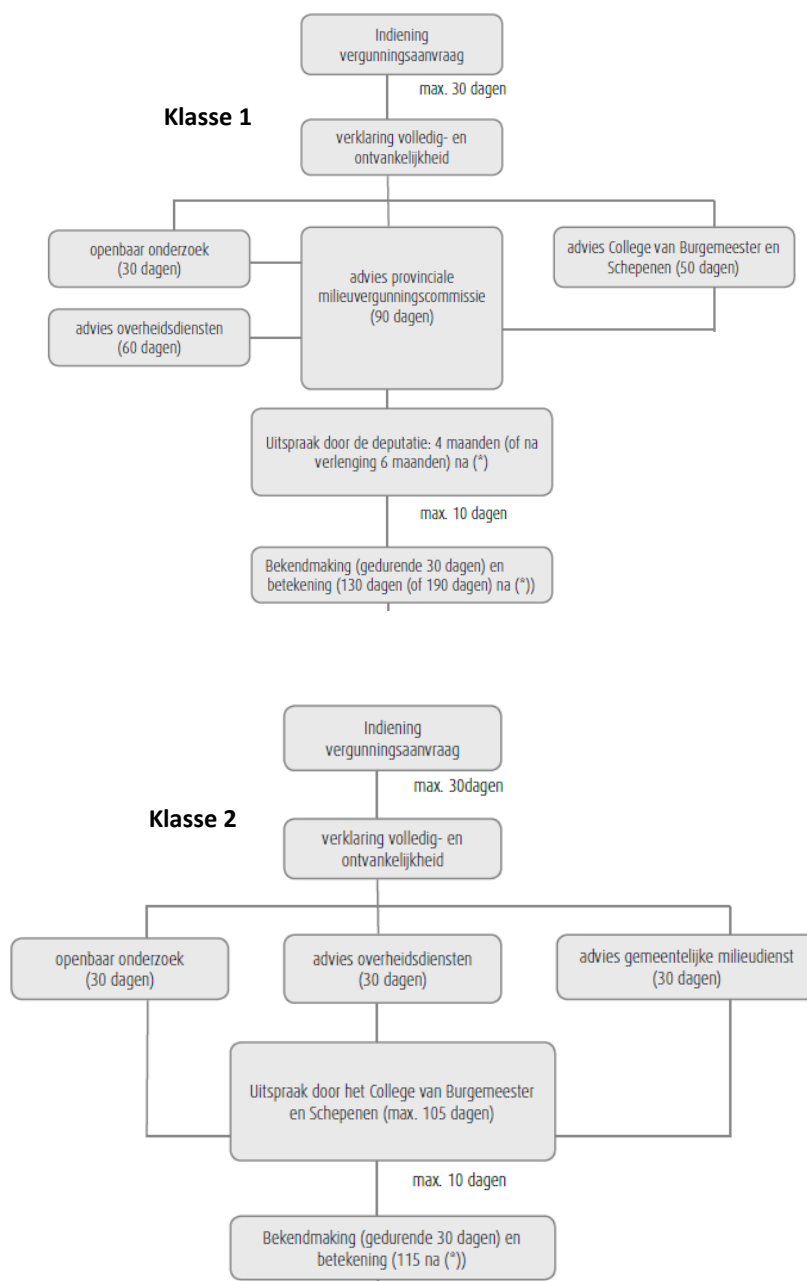
In heel wat rubrieken wordt verwezen naar “gebieden”. Het gaat dan om gebieden zoals bepaald door de stedenbouwkundige voorschriften van een goedgekeurd plan van aanleg, een ruimtelijk uitvoeringsplan of een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkavelingsvergunning of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. Als de bestemming werd vastgelegd in een RUP, wordt onder “industriegebied” de categorie van gebiedsaanduiding “bedrijvigheid” verstaan, met uitzondering van de volgende gebiedsaanduidingen die onder deze categorie vallen:

- specifiek regionaal bedrijventerrein voor kantoren;
- specifiek regionaal bedrijventerrein voor kleinhandel;
- buffer voor bedrijventerreinen.

⁷¹ De symbolen zijn gekozen ter uitvoering van het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (Bodemdecreet) en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (VLAREBO).

Tabel 3 De rubrieken van de indelingslijst zoals opgenomen in bijlage1 van Vlarem II. (F.Petitjean)

Rubrieken indelingslijst bijlage I van het Vlarem titel II			
nr.	rubriek	nr.	rubriek
1	Aardolie of aardolieproducten	32	Ontspanningsinrichtingen en schietstanden
2	Afvalstoffen	33	Papier (papierdeeg, papier, karton en soortgelijke materialen)
3	Afvalwater en koelwater	34	Reinigingsmiddelen (zepen, detergenten of soortgelijke producten) en poetsmiddelen
4	Bedekkingsmiddelen	35	Rouwkamers
5	Pesticiden	36	Rubber (rubber en andere elastomeren)
6	Brandstoffen en brandbare vloeistoffen	38	Springstoffen
7	Chemicaliën (zie ook rubriek 17 en 20.4)	39	Stoomtoestellen en warmwatertoestellen (vastgeplaatste)
8	Diamant (Bewerking van)	40	Tabak
9	Dieren	41	Textiel (vezels, garen, wol, weefsels, breiwerk, vlechtwerk, textielwaren, kunststoffen en soortgelijke producten)
10	Dranken	42	Transportmiddelenfabrieken
11	Drukkerijen en grafische industrie:	43	Stookinstallaties
12	Elektriciteit	44	Vetten, wassen, oliën, paraffine, glycerine, stearine, harsen en andere niet voor voeding bestemde soortgelijke producten
13	Farmaceutische stoffen	45	Voedings- en genotmiddelenindustrie (opslag, bewerking of verwerking van dierlijke en plantaardige producten)
14	Fotografische producten (lichtgevoelige films, ...)	46	Wasserijen
15	Garages, parkeerplaatsen en herstellingswerkplaatsen voor motorvoertuigen	48	Zeehavengebieden en havens
16	Behandelen van gassen	49	Verzorgingsinstellingen
17	Gevaarlijke stoffen	50	Zout (strooizout)
18	Ontginningen	51	Ingeperkt gebruikt van genetische gemodificeerde of pathogene organismen
19	Hout (hout, houtschors, riet, vlas (houtachtig gedeelte), stro of soortgelijke producten):	52	Lozingen in grondwater
20	Industriële inrichtingen die behoren tot bijzondere categorieën	53	Winning van grondwater
21	Kleurstoffen en pigmenten	54	Het kunstmatig aanvullen van grondwater
22	Cosmetische stoffen (parfums, crèmes, poeders en analoge producten)	55	Boringen
23	Kunststoffen (macromoleculaire synthetische stoffen)	56	Stuwen en overbrenging van water
24	Laboratoria (al dan niet geïntegreerd in een elders ingedeelde inrichting)	57	Vliegvelden
25	Leder (huiden, leder, pels, haren, veren, dons)	58	Crematoria
26	Lijmen en niet voor consumptie bestemde gelatine	59	Activiteiten die gebruikmaken van organische oplosmiddelen
27	Lucifers, toortsen en analoge producten	60	Geheel of gedeeltelijk opvullen van groeven, graverijen, uitgravingen en andere putten, met inbegrip van waterplassen en vijvers
28	Mest of meststoffen	61	Tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem
29	Metalen (zie ook rubriek 20.2)	62	Aquacultuur
30	Minerale industrie		
31	Motoren met inwendige verbranding (stationaire motoren en gasturbines)		

Figuur 20 vereenvoudigd procedureschema's (zonder beroepsprocedure) voor de aanvraag van een klasse 1 en klasse 2 milieuvergunning. Aangepast uit *Handleiding milieuvergunningaanvraag* (p.29-30) : Agentschap ondernemen 2013

Beroep tegen een beslissing van het college van burgemeester en schepenen gebeurt bij de deputatie van de provincieraad. Beroep tegen een beslissing van de deputatie (klasse 1 of beroepen klasse 2) gebeurt bij de Vlaams minister van Leefmilieu (Omgeving). Hoger beroep kan aangetekend worden bij de Raad van State⁷².

⁷² Een bijzonder adviesorgaan en rechtcollege. Zie ook www.raadvanstate.be. Het schorsen en vernietigen van administratieve handelingen die strijdig zijn met de geldende rechtsregels zijn de belangrijkste bevoegdheden van de Raad van State.

2.2.3 De stedenbouwkundige vergunning

Voor bouwen of verbouwen is er een vergunning noodzakelijk.

Twee uitzonderingen hierop⁷³ :

- a. Een aantal ingrepen zijn bij besluit vrijgesteld van de vergunningsplicht. Samengevat geldt de vrijstelling voor vrijstaande gebouwen waarvan de oppervlakte samen maximaal 40m² bedraagt en voor niet overdekte constructies (terras, zwembad, vijver, ...) waarvan de oppervlakte samen maximaal 80m² bedraagt.
- b. Voor een aantal ingrepen werd de vergunningsplicht vervangen door een meldingsplicht. Het gaat bijvoorbeeld over de oprichting van bijgebouwen, aangebouwd aan een woning, met een maximale oppervlakte van 40 m² per perceel.

Voor wie niet thuis is in de stedenbouwwetgeving is het vaak niet eenvoudig uit te maken wanneer een vergunning aangevraagd moet worden. Het kluwen van regels en uitzonderingen is groot en de wetgeving verandert snel.

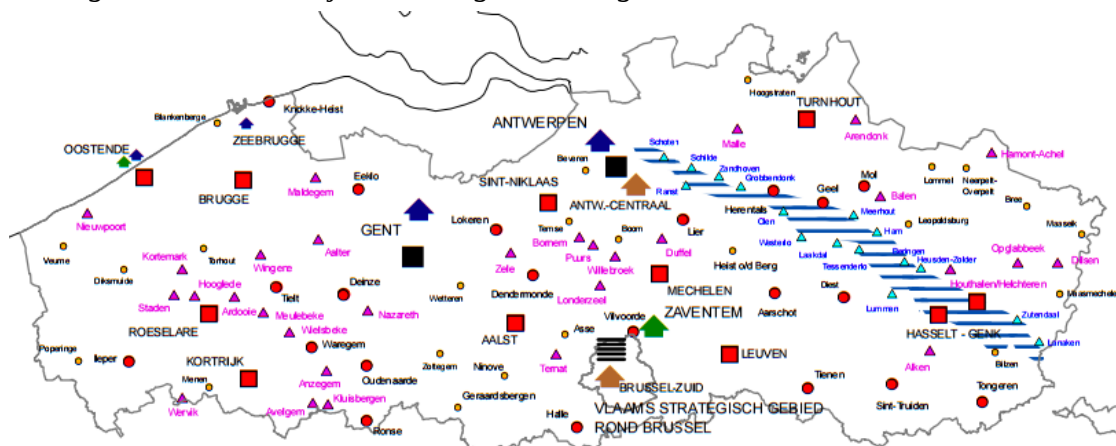
Figuur 21 Mogelijke vergunningsplicht bij woningen
Overgenomen van de website van het vroegere departement Ruimte Vlaanderen op site <https://www.ruimtelijkeordening.be/Werken-aan-en-rond-de-woning> (geraadpleegd op 12 mei 2017).

Indien er een vergunning nodig is, geldt ook het principe van een architect. Via een besluit werd vastgesteld voor welke werken geen architect nodig is⁷⁴.

⁷³ Besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 houdende wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater (BS. 19 september 2016).

De Wet Ruimtelijke Ordening realiseerde de gewestplannen⁷⁵ in Vlaanderen en de Bijzondere Plannen van Aanleg (BPA). Het zijn, intussen verouderde, plannen die de bestemming op perceelniveau afbakenen er ook stedenbouwkundige voorschriften aan koppelen en daarmee ook een juridisch kader vastleggen. De voorschriften dienen als afwegingscriteria bij de vergunningsverlening. De meest recente gewestplannen dateren van 2000. Daarna werden de bestemmingen van het gewestplan op vele plekken gewijzigd door de opmaak 'ruimtelijke uitvoeringsplannen' (RUP's). Een RUP geeft invulling aan het Ruimtelijk structuurplan en wordt eveneens op de drie beleidsniveaus opgesteld. Een ruimtelijk structuurplan biedt ruimte voor visie en dynamiek. Het is een plan waarin toekomstperspectieven in functie van noden en een beleidsprioriteiten wordt uitgetekend en mogelijk worden herzien. In de VCRO⁷⁶ wordt een ruimtelijk structuurplan gedefinieerd als :

“een beleidsdocument dat het kader aangeeft voor de gewenste ruimtelijke structuur. Het geeft een langetermijnvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van het gebied in kwestie. Het is erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen die de ruimtelijke ordening aanbelangen.”

Figuur 22 Selectie economische knooppunten en economisch netwerk in Vlaanderen. Overgenomen uit Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen gecoördineerde versie 2011(pag. 311 kaart 3), België, Brussel : Vlaamse Overheid Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

Het structuurplan, dat zowel op het gewestelijk niveau⁷⁷, het provinciaal niveau als op gemeentelijk niveau wordt opgemaakt, bevat een bindend, een richtinggevend en een

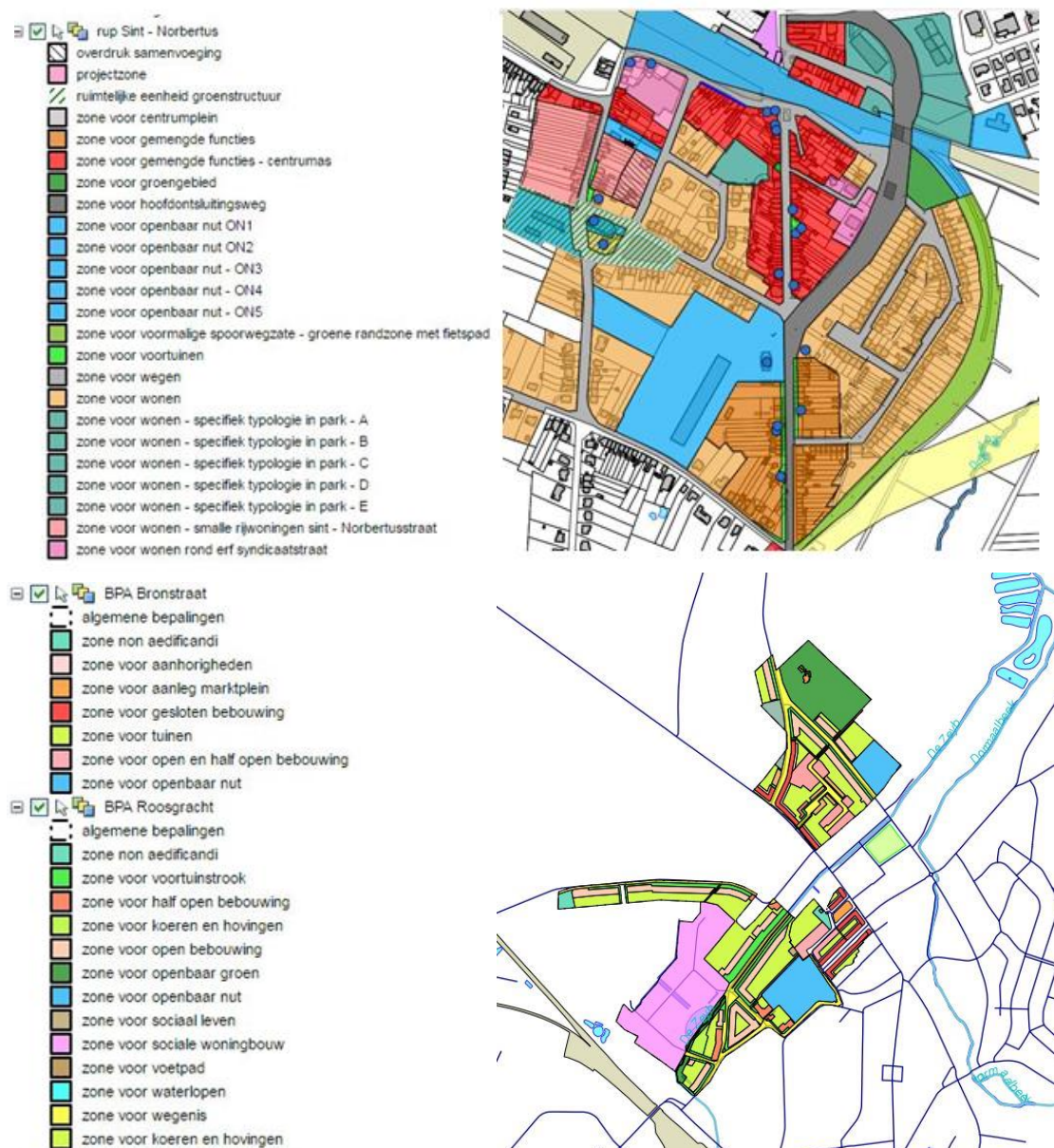
⁷⁴ Besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2003 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn van de medewerking van de architect (BS.28 augustus 2009)

⁷⁵ Vanwege de gedetailleerde opmaak van de gewestplannen werden de zgn. Algemene plannen van aanleg (APA's) niet opgemaakt. Gewestplannen kunnen geraadpleegd worden op www.geopunt.be. Meer over gewestplannen in het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (BS. 10 februari 1973 en err., BS. 11 augustus 1973).

⁷⁶ Art. 2.1.1 VCRO

⁷⁷ Besluit Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (BS 21 maart 1998), decreet van 19 maart 2004 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 tot definitieve vaststelling van een herziening van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen voor wat de wijzigingen aan de bindende bepalingen betreft (BS. 21 april

informatief deel⁷⁸. De ruimtelijke structuurplannen op zich vormen in principe geen beoordelingsgrond voor aanvragen van een stedenbouwkundig attest of een omgevingsvergunning⁷⁹

Figuur 23 Voorbeeld van een RUP (boven) en een BPA in Landen (bron digitaal Geo loket stad Landen) .

2004), Decreet van 25 februari 2011 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 tot definitieve vaststelling van een gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, wat wijzigingen aan de bindende bepalingen van dat Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen betreft (BS 18 april 2011)

⁷⁸ Art. 2.1.2 §1 VCRO

⁷⁹ Art. 2.1.2 §7 VCRO

Het instellen van een beroep⁸⁰ tegen een beslissing van het college van burgemeester en schepenen over een stedenbouwkundige vergunning gebeurt bij de deputatie van de provincie. Hoger beroep gebeurt bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVB), een onafhankelijk Vlaams administratief rechtscollege. Bij de Raad kan beroep aangetekend worden tegen vergunningsbeslissingen betreffende het afleveren of weigeren van een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning, valideringsbeslissingen en registratiebeslissingen.

De digitale bouwaanvraag⁸¹

Bouwdossiers met medewerking van architect worden vandaag digitaal ingediend op het Omgevingsloket. Aanmelden op het omgevingsloket gebeurt bij voorkeur met de elektronische identiteitskaart en kaartlezer maar kan ook met een federaal of Vlaams token of een beveiligingscode via sms of een mobiele app.

Figuur 24 Een binnenkomende e-mail van het omgevingsloket naar de gemeentelijke administratie in Landen. De boodschap meldt dat er een digitale bouwaanvraag op het op het omgevingsloket wacht op behandeling.

Vanuit het omgevingsloket wordt het digitale bouwaanvraagdossier versluisd naar de software omgeving van de gemeentelijke overheid van waar het dossier verder behandeld wordt en ook de externe adviezen worden aangevraagd (figuur 24). Alle externe communicatie verloopt via het digitale loket met de digitale handtekening.

⁸⁰ Art. 4.7.21 van de VCRO werd (samen met heel het hoofdstuk 7 Administratieve procedure) opgeheven door het decreet OVD en daar opgenomen in de hoofdstuk 3 De vergunningsprocedure in laatste administratieve aanleg en hoofdstuk 9 Beroep tegen beslissingen genomen in laatste administratieve aanleg.

⁸¹ <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/digitaal-loket-dba>

Ingediend - 07/04/2017 - Aanvrager - Resultaat: Onbeslist

Dossieroverzicht Locatie Betrokkenen Project Algemeen **Adviezen** Gekoppelde dossiers Teruggekoppelde dossiers Dossierstukken Dossiernummer

Dossierstuktype: Verplicht/Optioneel:

Dossierstuktype	Verplicht/Optioneel	Omschrijving
Nestor Document (intern dossierstuktype)	Optioneel	_00_GEM_LANFICHEDOSSIETIKET
Bouwplan - Geveltekening	Verplichting niet geregistreerd op loket	GEVELS
Bouwplan - Inplantingsplan	Verplichting niet geregistreerd op loket	INPLANTING
Bouwplan - Legende	Verplichting niet geregistreerd op loket	LEGENDE
Bouwplan - Grondplan of Funderingsplan	Verplichting niet geregistreerd op loket	FUNDERING
Bouwplan - Snede of profiel	Verplichting niet geregistreerd op loket	SNEDE B
Bouwplan - Terreinprofiel	Verplichting niet geregistreerd op loket	TERREINPROFIEL
Dossierafdruk bij indienen	Verplichting niet geregistreerd op loket	
Foto	Verplichting niet geregistreerd op loket	

Bestanden

Parnassus

2017DBA0029__00_GEM_LANFICHEDOSSIETIKET_20170427092426.oq

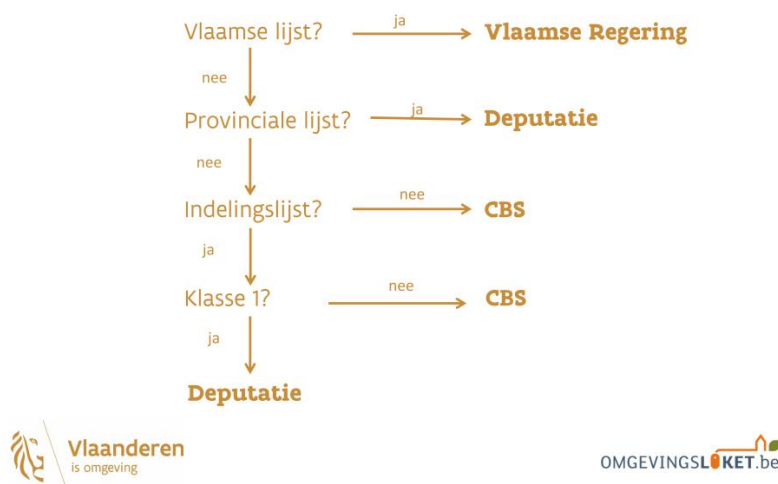
Figuur 25 Een digitale bouwaanvraag op de Nestor 2 software toepassing (Cipal) in de stad Landen.

2.2.4 De omgevingsvergunning

Het idee om zowel het ruimtelijk als het milieulijk in één dossier te bundelen bestaat al jaren. Met het zogenaamde “uniek loket” dossier werd al een eerste schuchtere poging en in de praktijk geheel vrijblijvende oefening gedaan om de twee dossiers al als één agendapunt te behandelen aan de beleidstafel. Met het inwerking gaan van het omgevingsvergunningsdecreet (OVD) en het bijhorend uitvoeringsbesluit (OVb) is de versmelting tot een omgevingsloket⁸² een feit. Een omgevingsdossier kan op enkele gemeenten na vóór 1 juni 2017 niet digitaal ingediend worden. De wijze van indienen en verder afhandelen van het digitale dossier zal identiek zijn aan de digitale bouwaanvraag. De inhoud van het dossier en de procedure die moet gevolgd worden zal enigszins verschillen. Een lijst met gewestelijke projecten en een lijst met provinciale projecten⁸³ geeft aan bij welke overheid de omgevingsvergunning moet ingediend worden. Projecten die niet op de lijst voorkomen vallen onder gemeentelijke bevoegdheid. Deze afspraak heeft onmiddellijke gevolgen voor de vergunningsautonomie dus ook het ontvoogdingsstatuut van de gemeente. Door de regeling verdwijnt de verplichte adviesvraag aan de gewestelijke stedenbouwkundig ambtenaar voor de meeste gemeenten vanaf 1 juni 2017.

⁸² <https://www.omgevingsloket.be/digitaaloket/home>

⁸³ Besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2015 tot aanwijzing van de Vlaamse en provinciale projecten ter uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (BS. 4 maart 2015)

Figuur 26 indienen van de omgevingsvergunning. 1 vergunning - 2 procedures - 3 niveaus. Overgenomen uit een powerpoint presentatie op het omgevingsloket : *Omgevingsvergunning. infomoment voor professionals* , (p.10) Brussel : departement Omgeving (2016).

Enkele voorbeelden uit de Vlaamse lijst

- aanvragen door of in opdracht van de wegbeheerder met betrekking tot autosnelwegen en gewestwegen, met uitzondering van aanvragen die louter strekken tot het vellen van bomen langs die wegen;
- aanvragen met betrekking tot de volgende spoorwegen :
 - openbare spoorwegen voor het personen- en goederenvervoer met inbegrip van de perrons, de stelplaatsen en de stations;
 - tramlijnen, metrolijnen en andere geleide openbaarvervoerssystemen met inbegrip van de perrons, de stelplaatsen en de stations;
 - aanvragen met betrekking tot infrastructuur voor het vervoer via pijpleiding van vloeibare stoffen en gassen naar het openbare distributienet, met uitzondering van leidingen voor hemelwater, oppervlaktewater, afvalwater en water;
- aanvragen op het grondgebied van twee of meer provincies;

enkele voorbeelden uit de provinciale projecten

- aanvragen met betrekking tot fietspaden die functioneren binnen een bovenlokaal fietsnetwerk, voor zover ze niet gelegen zijn langs een weg of waterweg;
- aanvragen met betrekking tot gebouwen of gebouwencomplexen met een totale nuttige vloeroppervlakte van het deel met de functie handel van minstens 15.000 m², gelegen buiten de gemeenten Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout;
- aanvragen op het grondgebied van twee of meer gemeenten binnen een provincie.

De digitale verwerking van een omgevingsdossier verloopt volledig analoog met de digitale bouw aanvraag. Het grotendeel van de gemeenten beschikt al langer over een digitaal platform waarop de analoge bouw- en milieuvergunningen worden gearcheveerd en gekoppeld aan een geografisch informatiesysteem. Ook de nood- en interventieplanning gaat digitaal. Met het OSR-portaal (Operatie Snelle Redding) werden voor het eerst de noodplannen nieuwe stijl gearcheveerd en aangevuld met een online toegankelijke databank waarin zowat alle actoren en risico-inrichtingen door de lokale noodplanambtenaren werden opgenomen. Sinds 2017 opteert de overheid met het interactief en ambitieus ICMS –portaal voor een wat andere aanpak. De implementatie van een digitaal communicatienetwerk tussen het omgevingsloket en het crisisportaal met een mid-office toepassing is dan niet meer onoverkomelijk.

de omgevingsvergunning			
Gewone procedure		Vereenvoudigde procedure	
1. vooroverleg -projectvergadering		1. vooroverleg -projectvergadering	
2. indienen aanvraag		2. indienen aanvraag	
3.ontvankelijkheid en volledigheid		3. ontvankelijkheid en volledigheid	
4. openbaar onderzoek	5. adviesverlening	4. openbaar onderzoek	5. adviesverlening
6. beslissing		6. beslissing	
7. bekendmaking		7. bekendmaking	
soms projectvergadering		nooit projectvergadering	
duur volledig en ontvankelijk : 30 dagen			
soms m.e.r.-screening of ontheffing soms mer - soms ovr /soms vn		soms m.e.r.-screening of ontheffing nooit mer - nooit ovr /soms vn	
altijd openbaar onderzoek		nooit openbaar onderzoek	
ovc mogelijk		nooit ovc	
adviesinstanties geven binnen 50 dagen advies		adviesinstanties geven binnen 30 dagen advies	
beslissingstermijn van 105 dagen (zonder ovc) of 120 dagen (ovc)		beslissingstermijn van 60 dagen	
verlenging beslissingstermijn mogelijk		geen verlenging beslissingstermijn mogelijk	
beslissingstermijnen vanaf de dag na ontvankelijk- en volledigheidverklaring (eventueel stilzwijgend op de 30° dag na indiening aanvraag)			
aanplakking bij de vergunningverlening en weigering		aanplakking bij vergunningverlening	
dossierlaks Vl.Reg. € 500		dossierlaks Vl.Reg. € 100	

Figuur 27. De belangrijkste verschillen tussen de gewone en vereenvoudigde procedure bij een omgevingsvergunning. (F. Petitjean)

2.2.5 Complexe projecten

Heel wat grotere investeringsprojecten met een groot maatschappelijk en ruimtelijk strategisch belang kennen via de klassieke vergunningsprocedure een te lange doorlooptijd. Voor deze projecten werd een nieuwe procesaanpak⁸⁴ in 4 fases (de verkenningsfase, de onderzoeksfase, de uitwerkingsfase en de uitvoeringsfase) gescheiden door drie vaste beslissingsmomenten (de startbeslissing, het voorkeursbesluit en het projectbesluit) uitgewerkt.

Het projectbesluit is een beslissing van de bevoegde overheid over het geheel van vergunningen, machtigingen.

Enkele voorbeelden van complexe projecten :

- De realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen,
- De herinrichting van de stationsomgeving van Geel naar een hoogwaardige en stedelijke woon- en werkomgeving,
- Omvormen van een industriegebied naar natuurgebied zodat het geïntegreerd kan worden in het Nationaal Park Hoge Kempen.

De website www.complexeprojecten.be bezit zowel een routeplanner die projectleiders, projectmedewerkers, adviesverleners, politieke besluitvormers en burgers doorheen de nieuwe procesaanpak loodst als een digitaal aanmeldingsloket.

⁸⁴ besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2014 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten (BS. 21 januari 2015)

2.3. Het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid

Noodplanning, preventie, veiligheid en welzijn op de arbeidsplaats worden bij uitstek op het federale beleidsniveau uitgewerkt. Het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) is een aanbouwdecreet. Decreten over milieuaangelegenheden worden in het DABM opgenomen als een nieuwe titel. Samen met de Vlarem II wetgeving, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening behoort het DABM het instrumentarium om het vergunningenbeleid in de Vlaamse regio doeltreffend te beheren. Figuur 28 (F.Petitjean, 2017) toont aan dat de “crisis” en “noodplan” niet of relatief weinig aan bod komt in de typische omgevingswetgeving.

Figuur 28 De omgevingswetgeving in functie van de noodplanning - wetgeving geraadpleegd op 11-04-2017 (F. Petitjean)

2.3.1. Titel III. Bedrijfsinterne milieuzorg

De bedrijfsinterne milieuzorg⁸⁵ beoogt een bedrijfsvoering met duurzame productiepatronen en een beheersbare milieubelasting. De beste beschikbare technieken (BBT)⁸⁶ zijn het richtsnoer. “BBT” is een begrip in de milieusector en wordt in alle mogelijke bedrijfssectoren toegepast. Logisch dat BBT ook de referentie is voor de algemene- sectorale en bijzondere exploitatievoorwaarden die worden opgelegd in de omgevingsvergunning. Beste beschikbare technieken worden aanvaard als technieken die, in vergelijking met alle andere gelijkaardige

⁸⁵ Decreet van 19 april 1995 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel III betreffende bedrijfsinterne milieuzorg (BS. 04 juli 1995)

⁸⁶ De Europese BBT-studies (BREFs) worden opgesteld door het IPPC-bureau van het onderzoekscentrum IPTS in Sevilla in het kader van de Europese IPPC-richtlijn [Richtlijn 2008/1/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2008 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging. (P.B. L 24 van 29-01-2008)], én de Richtlijn Industriële Emissies [Richtlijn 2010/75/EU van 24 november 2010 van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (P.B. L 334 van 17 december 2010))]. Deze BREFs geven per bedrijfstak aan wat de BBT zijn en welke milieuprestaties met de BBT haalbaar zijn.

technieken, het best scoren op milieugebied én betaalbaar zijn én technisch uitvoerbaar zijn. De zogenaamde GPBV - geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreinigingsinstallaties⁸⁷ kregen bijkomende algemene en bijzondere sectorale voorwaarden die werden opgenomen in Vlarem III⁸⁸.

In de context van deze studie vermelden we dat titel III van het DABM bepalingen noteert over :

- de meldings- en waarschuwingsplicht van de exploitant bij accidentele emissies en storingen,
- de aanstelling van een milieucoördinator,
- de decretaal verplichte milieuaudit waarin ook aandacht gaat naar externe veiligheid

2.3.2. Titel IV. Milieueffect- en Veiligheidsrapportage

Het thema veiligheid komt in het DABM aan bod onder titel IV Milieu-effect- en Veiligheidsrapportage⁸⁹.

Enkele algemene definities die eveneens van toepassing zijn binnen het werkveld van de veiligheidsrapportage (v.r.). De rapportage slaat op een voorgenomen actie : een plan, programma's en/of project. Een plan en project⁹⁰ wordt respectievelijk gedefinieerd als :

Plan of programma : plan of programma, met inbegrip van die welke door de Europese Unie worden medegefinancierd, alsook de wijzigingen ervan, dat :

- a. door een instantie op regionaal, provinciaal of lokaal niveau wordt opgesteld en/of vastgesteld of dat door een instantie wordt opgesteld om middels een wetgevingsprocedure door het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering te worden vastgesteld; en*
- b. op grond van decretale of van bestuursrechtelijke bepalingen is voorgeschreven.*

Project :

- a. een voorgenomen vergunningsplichtige activiteit of een vergunningsplichtige activiteit die moet worden hervergund bij het verstrijken van de geldigheidsduur van de lopende vergunning en die bestaat uit :*
 - de uitvoering van bouwwerken, de totstandbrenging en in voorkomend geval de exploitatie van andere installaties, werkzaamheden of andere ingrepen in het milieu,*

⁸⁷ GPBV-installatie: een vaste technische eenheid waarin een of meer van de activiteiten en processen, vermeld in de indelingslijst en aangeduid met de letter X in de vierde kolom van de indelingslijst, alsook andere op dezelfde locatie ten uitvoer gebrachte en daarmee rechtstreeks samenhangende activiteiten plaatsvinden die technisch in verband staan met de voormelde activiteiten en die gevolgen kunnen hebben voor de emissies en de verontreiniging;

⁸⁸ Besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende bijkomende algemene en sectorale milieuvoorwaarden voor GPBV-installaties (BS. 22 september 2014). Bijlage 1 van Vlarem III bevat de lijst van GPBV-activiteiten, conform bijlage I van de richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies

⁸⁹ Decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel IV betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage (BS. 13 februari 2003)

⁹⁰ Art. 4.1.1.1, 4° en 5° DABM

inclusief de grondwaterwinningen en de ingrepen voor de ontginning van natuurlijke rijkdommen; of

- de exploitatie van een inrichting; dit is het hele door een exploitant beheerde gebied waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in een of meer installaties, met inbegrip van gemeenschappelijke of bijbehorende infrastructuur of activiteiten; of

- b. een voorgenomen activiteit met negatieve gevolgen voor het milieu die wordt meegefinancierd door het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de internationale samenwerking*

2.3.2.1 Milieueffectrapportage

Milieueffectrapportage (m.e.r.) wordt omschreven als ⁹¹ : *“de procedure die al dan niet leidt tot het opstellen en goedkeuren van een milieueffectrapport over een voorgenomen actie en in voorkomend geval tot het gebruik ervan als hulpmiddel bij de besluitvorming omtrent deze actie”*.

Naargelang de actie betrekking heeft op een plan, programma of een project spreekt men van een strategische MER of een project MER. In het MER-besluit⁹² van 2004 wordt nader toegelicht wanneer een project MER rapport verplicht is. In de m.e.r. databank⁹³ kunnen per provincie en per gemeente in Vlaanderen de Project-MER, de Plan-MER, de Ontheffing project-MER en de Screening plan-MER dossiers geraadpleegd worden. Ook de richtlijnenboeken, handleidingen en codes van goede praktijk voor de opmaak van een MER-rapport en de procedures die moeten gevolgd worden, kunnen op de website geraadpleegd worden.

Volgende thema's of zogenaamde disciplines worden in een MER bestudeerd :

- geluid en trillingen;
- klimaat;
- bodem;
- fauna en flora/biodiversiteit;
- licht, warmte en elektromagnetische golven;
- lucht;
- mens;
- landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie;
- water.

⁹¹ Art. 4.1.1.§1,1° DABM

⁹² Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (BS. 17 januari 2005)

⁹³ <https://www.lne.be/mer-dossierdatabank>

Met de omzetting van de nieuwe project-MER richtlijn⁹⁴ krijgt ook het risico op ongevallen en rampen aandacht in project-milieueffectrapportages. De bepalingen in de nieuwe richtlijn zorgen voor de inhoudelijke uitbreiding⁹⁵ van de project-m.e.r.-screening, de ontheffing van de project-MER-plicht en het project-MER met het thema veiligheid.

Enkele voorbeelden wanneer een project aan een project m.e.r. wordt onderworpen en een project MER moet worden opgesteld⁹⁶ :

- Aanleg van nieuwe wegen met vier of meer rijstroken, of verlegging en/of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken, indien de nieuwe weg, of het verlegde en/of verbrede weggedeelte een ononderbroken lengte van 10 km of meer heeft,
- Pijpleidingen met een diameter van meer dan 800 mm en een lengte van meer dan 40 km voor het vervoer van gas, olie of chemicaliën.

Enkele voorbeelden van bepaalde projecten waarvoor een gemotiveerd en gedetailleerd ontheffingsdossier⁹⁷ kan ingediend worden. In die gevallen moet dan geen MER rapport opgemaakt worden. Het bespaart de aanvrager heel wat tijdswinst.

- Stal met 1.000 tot 2.500 plaatsen voor mestkalveren en geheel of gedeeltelijk gelegen in een ander gebied dan "agrarisch gebied in de ruime zin",
- Installaties voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie voor zover de activiteit betrekking heeft : op 20 windturbines of meer, of op 4 windturbines of meer, die een aanzienlijke invloed hebben of kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied.

Bijlage III⁹⁸ bij het MER besluit is bijzonder. Zowel Vlaanderen, Wallonië als Brussel werden door Europa veroordeeld voor het niet correct omzetten van de MER Richtlijn 2011/92/EU⁹⁹. Niet alleen de omvang van het project, maar ook de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, het risico op ongevallen, de kwetsbaarheid van het milieu, en de eventuele reikwijdte van het

⁹⁴ Richtlijn 2014/52/EU van het Europees parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten *Pb.L* 124 van 25 april 2014

⁹⁵ Vanaf 16 mei 2017 wordt een extra discipline "externe veiligheid" verplicht gesteld in een project MER.

⁹⁶ Bijlage I van het MER-besluit van 2004 bevat al de categorieën van projecten die overeenkomstig artikel 4.3.2, § 1 van het decreet aan de project-m.e.r. worden onderworpen en waarvoor een project-MER moet worden opgesteld.

⁹⁷ Bijlage II van het MER besluit van 2004 bevat al de categorieën van projecten waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, § 2 en § 3, van het decreet een project-MER of een gemotiveerd verzoek tot ontheffing moet worden opgesteld.

⁹⁸ Bijlage III van het MER-besluit van 2004 : De categorieën van projecten waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, § 2bis en § 3bis, van het decreet een project-MER of een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld.

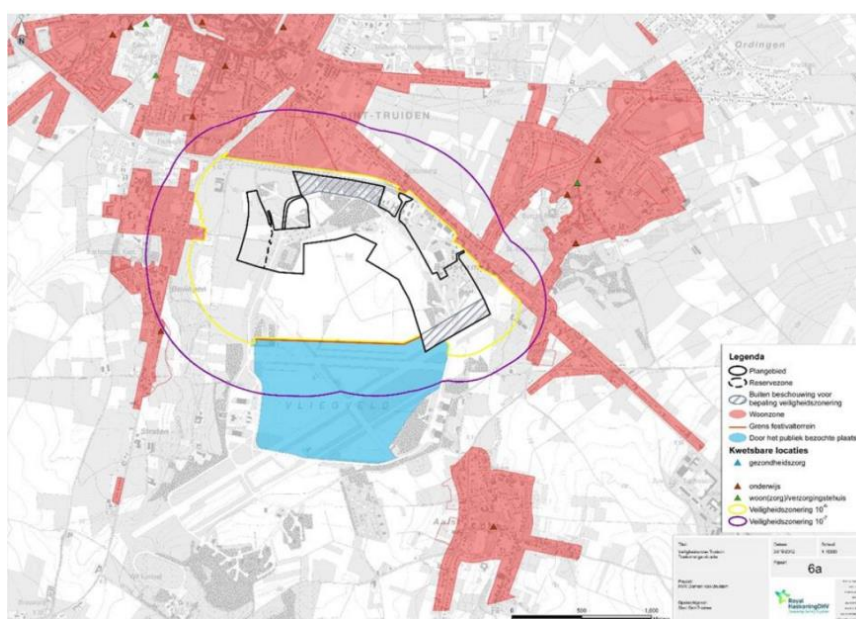
⁹⁹ Richtlijn 2011/92/EU van het Europees parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten. (*Pb.L.* 26 van 28 januari 2012).

milieueffect moet meegenomen worden in de afwegingscriteria naar een m.e.r. plicht¹⁰⁰. De m.e.r. screenings nota wordt bij nagenoeg elk omgevingsdossier afgetoets. In de opsomming van projecten waarvoor een screening moet gebeuren werden de omvangdrempels weggelaten.

Enkele voorbeelden waarvoor een m.e.r. screening moet gebeuren.

- waterbeheersingsprojecten voor landbouwdoeleinden, met inbegrip van irrigatie- en droogleggingsprojecten,
- bovengrondse opslag van fossiele brandstoffen,
- suikerwaren- en siroop- of frisdrankfabrieken.

Een voorbeeld van een plan m.e.r. Plan MER Domein van Brustem¹⁰¹, de contour om het plangebied omvat ca. 264 ha. Doelstelling is het gehele Domein van Brustem, een voormalige militaire luchtmachtbasis, te ontwikkelen tot een dynamisch en open activiteitenpark. Het Domein als geheel zal hierbij een hoofdrol vervullen inzake (luchtvaart)bedrijvigheid en recreatie, ingebed in een aantrekkelijk landschap.

Figuur 29 Veiligheidscontouren omheen het bedrijventerrein voor giftige stoffen. Overgenomen uit het Plan-MER Domein Brustem kennisgeving + ontwerp MER van 27 maart 2017 (p. 236) met ref. I&B817999R001D0.1 236 opgemaakt door HaskoningDHV Belgium.

¹⁰⁰ Omzendbrief van 22 juli 2011 LNE 2011/1. - Milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (C-435/09, Europese Commissie t. België)

¹⁰¹ m.e.r. dossiernummer PL0248 Opdrachtgever Stad Sint-Truiden, Referentie: I&B817999R001D0.1 27 maart 2017 door HaskoningDHV Belgium nv., Schaliënhoevedreef, 20D, B-2800 Mechelen

Een voorbeeld van een plan m.e.r. screeningsnota. RUP bedrijvigheid Landen¹⁰², een ontwerp screeningsnota Plan-MER waarbij de stad Landen het industriegebied in de deelgemeente Ezemaal wil omvormen tot een gebied met nog enkel landbouw gerelateerde activiteiten.

Figuur 30 Gewenste ruimtelijke structuur in de deelgemeenten Ezemaal en Eliksem met aanduiding van de industriezone te Ezemaal als Plangebied. Overgenomen uit de Screeningsnota plan MER-plicht “RUP Bedrijvigheid Landen” van 17 maart 2017 (deel II: kaartenbundel, pag. 67) opgemaakt door Interleuven

¹⁰² m.e.r. dossiernr.: SCRPL17160, opdrachtgever stad Landen ref. IL: 506.030, april 2017, door Interleuven, Brouwersstraat 6 3000 Leuven

2.3.2.2. Veiligheidsrapportage

Veiligheid in de milieuwetgeving staat haast synoniem met de preventie van zware ongevallen en het voorkomen van risico's met gevaarlijke stoffen in zogenaamde "Seveso" inrichtingen. De Europese Seveso richtlijn¹⁰³ is dan nooit ver af. De inhoud van de derde richtlijn, waarbij ook uitvoering werd gegeven aan het Verdrag van Helsinki¹⁰⁴, werd in ons land van kracht met een samenwerkingsakkoord (SWA3)¹⁰⁵ tussen het federale niveau en de drie gewestelijke beleidsniveaus. Deze derde versie kwam er vooral om op één lijn te komen met de Europese CLP verordening¹⁰⁶. CLP staat voor "classification (indeling), labelling (etikettering) en packaging (verpakking)" van gevaarlijke stoffen. Deze reglementering zorgt voor een wereldwijd geharmoniseerd systeem (Globally Harmonised System of GHS)

Veiligheidsrapportage (v.r.) wordt gedefinieerd¹⁰⁷ als : *“de procedure die al dan niet leidt tot het opstellen en goedkeuren van een ruimtelijk veiligheidsrapport of een omgevingsveiligheidsrapport over een voorgenomen actie en in voorkomend geval tot het gebruik ervan als hulpmiddel bij de besluitvorming omtrent deze actie”*.

Het onderzoek over een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) of over een inrichting resulteert respectievelijk in een ruimtelijk veiligheidsrapport en een omgevingsveiligheidsrapport.

In Vlaanderen bestaan verschillende types van veiligheidsrapportage :

- a. Een omgevingsveiligheidsrapport wordt gedefinieerd¹⁰⁸ als : *“een openbaar document waarin - naast een beschrijving van het veiligheidsbeheersysteem van een inrichting - van een project en van de redelijkerwijze in beschouwing te nemen alternatieven, de scenario's voor zware ongevallen in hun onderlinge samenhang op een systematische en*

¹⁰³ Naar aanleiding van gelijkaardige rampen met grote impact kwam er na de eerste Europese Richtlijn uit 1982 in 1996 een nieuwe de zgn. COMAH (control of majors hazards) of Seveso II Richtlijn, [Richtlijn 96/82/EG van de Raad van 9 december 1996 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (*Pb.L.* 10 van 14 januari 1997)]. Recenter werd de Seveso III-richtlijn van toepassing als de Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 04 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad (*Pb.L.* 197/1 van 24 juli 2012).

¹⁰⁴ Wet van 22 maart 2006 houdende instemming met het Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992. De Europese Unie keurde, onder voorbehoud, het Verdrag van Helsinki goed op 23 maart 1998. Op 6 april 2006 heeft België als staat het Verdrag van Helsinki geratificeerd. Het Verdrag trad in werking op 05 juli 2006.

¹⁰⁵ Samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (*BS.* 20 april 2016)

¹⁰⁶ Verordening (EG) Nr. 1272/2008 van het Europees parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 Publicatieblad van de Europese Unie L 353/1 31 december 2008). Deze zogenaamde CLP-verordening, vervangt de bestaande Richtlijn Gevaarlijke Stoffen (67/548/EEG) en de bestaande Richtlijn Gevaarlijke Preparaten (1999/45/EG).

¹⁰⁷ Art. 4.1.1.§1,2° DABM

¹⁰⁸ Art. 4.1.1.§1,10° DABM tot op vandaag enkel van toepassing op de Seveso hoge drempel inrichtingen

wetenschappelijk verantwoorde wijze worden geïdentificeerd, geanalyseerd en geëvalueerd, en wordt aangetoond welke maatregelen kunnen en zullen worden getroffen om die zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen ervan voor mens en milieu te beperken, hierna OVR te noemen”

De meldingen van een omgevingsveiligheidsrapport worden door de dienst veiligheidsrapportering kenbaar gemaakt op de website¹⁰⁹.

Uit rubriek 17.2 van de indelingslijst volgt of er een OVR noodzakelijk is.

rubriek	omschrijving	klasse	opmerkingen	coördinator	audit	jaarverslag	VLAREBO
17.2.	inrichtingen met risico's voor zware ongevallen, waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (EU-richtlijn 2012/18/EU van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken)						
17.2.1.	inrichting waar gevaarlijke producten in hoeveelheden die gelijk zijn aan of groter zijn dan de hoeveelheid, vermeld in bijlage 6, deel 1 en 2, kolom 2, bij dit besluit, aanwezig zijn, in voorkomend geval gebruikmakend van de sommatieregel, vermeld in noot 4 bij bijlage 6, deel 1 en deel 2 <i>noot: lagedrempelinrichting</i>	1	G	A	P		B
17.2.2.	VR-plichtige inrichting waar gevaarlijke producten in hoeveelheden die gelijk zijn aan of groter zijn dan de hoeveelheid, vermeld in bijlage 5, deel 1 en 2, kolom 3, bij dit besluit, aanwezig zijn, in voorkomend geval gebruikmakend van de sommatieregel, vermeld in noot 4 bij bijlage 5, deel 1 en deel 2 <i>noot: hogedrempelinrichting</i>	1	G	A	P		B

Figuur 31 Rubriek 17.2.1 en rubriek 17.2.2 Overgenomen uit de indelingslijst (bijlage 1 van Vlareem titel II te raadplegen op <https://navigator.emis.vito.be/thematische-index>).

- b. Een veiligheidsnota¹¹⁰ : een openbaar document waarin aangetoond wordt dat de verandering van een vergunde inrichting geen bijkomend aanzienlijk risico van zware ongevallen voor mens en milieu meebrengt ten opzichte van de bestaande toestand zoals die beschreven is in een voor die inrichting goedgekeurd omgevingsveiligheidsrapport, en waarbij met betrekking tot die verandering wordt aangetoond welke maatregelen getroffen werden of getroffen kunnen worden om zware ongevallen te voorkomen en om de gevolgen ervan voor mens en milieu te beperken;
- de Samenwerkingsakkoord-veiligheidsrapportage (SWA-VR), d.i. de veiligheidsrapportage in het kader van het Samenwerkingsakkoord tussen de 3 gewesten.
- c. de Samenwerkingsakkoord-kennisgeving (SWA-KG), d.i. een rapportage die zowel op hoge drempelinrichtingen (HD) als op lage drempelinrichtingen (LD) van toepassing is¹¹¹.

¹⁰⁹ De publicatie van de meldingen vloeit voort uit artikel 4.5.2, § 5 van het DABM. Een databank op google drive te consulteren via een link op <https://www.lne.be/veiligheidsrapportage>

¹¹⁰ Art. 4.1.1.§1,10/1 DABM

¹¹¹ De bepaling van de Seveso-status is gebaseerd op de gevaarclassificatie van de stoffen volgens de Europese CLP-verordening, op de hoeveelheden van de stoffen, op de omstandigheden waarin de stoffen aanwezig zijn (aggregatietoestand, temperatuur, druk) en op de drempelwaarden volgens de Seveso III-richtlijn. Er zijn drempelwaarden voor categorieën van gevaarlijke stoffen (bijlage I deel 1 Seveso-III richtlijn) en

Tabel 4 verplichtingen van een hoge drempel Seveso (HD) en een lage drempel (LD) Seveso inrichting

verplichting	HD	LD
een kennisgeving indienen ¹¹²	✓	✓
een preventiebeleid voor zware ongevallen vaststellen ¹¹³	✓	✓
een document opstellen waarin hij dat preventiebeleid beschrijft ¹¹⁴	✓	✓
een veiligheidsbeheersysteem invoeren ter uitvoering van het preventiebeleid ¹¹⁵	✓	✓
een veiligheidsrapport indienen ¹¹⁶ zowel OVR als SWA-VR	✓	
een intern noodplan opstellen ¹¹⁷	✓	✓
De inrichting moet ook voldoen aan de eisen met betrekking tot de noodplanningszones in het kader van de externe noodplanning ¹¹⁸	✓	

- d. de ruimtelijke veiligheidsrapportage¹¹⁹. Het is de veiligheidsrapportage die betrekking heeft op ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP). De aanwezigheid of de mogelijke aanwezigheid van Seveso-inrichtingen en de veiligheid van de omgeving die daaraan verbonden is, heeft op die manier ook invloed op het ruimtelijke ordeningsbeleid.

De integratie van de veiligheidsproblematiek in de procedure voor de opmaak van een ruimtelijke uitvoeringsplan werd via een decreet geregeld¹²⁰

Een ruimtelijk veiligheidsrapport¹²¹ wordt gedefinieerd als: "*een openbaar document waarin, van een voorontwerp van ruimtelijke uitvoeringsplan en van de redelijkerwijze in beschouwing te nemen alternatieven, een wetenschappelijke beoordeling wordt gegeven van de geplande ontwikkelingen met betrekking tot nieuwe of bestaande inrichtingen en hun omgeving, wanneer de plaats van vestiging ervan of de ontwikkelingen zelf het risico op een zwaar ongeval kunnen vergroten of de gevolgen ervan ernstiger kunnen maken*".

drempelwaarden voor met naam genoemde gevaarlijke stoffen (bijlage I deel 2 Seveso III richtlijn. De Seveso-status kan met een internet toepassing op <https://www.lne.be/bepalen-van-de-seveso-status> bepaald worden.

¹¹² artikel 7 van SWA3,

¹¹³ artikel 6, § 1 van SWA3,

¹¹⁴ artikel 6, § 2 van SWA3,

¹¹⁵ artikel 6, § 4 van SWA3,

¹¹⁶ artikel 8 van SWA3

¹¹⁷ artikel 11 van SWA3

¹¹⁸ artikel 12 van SWA3

¹¹⁹ De ruimtelijke veiligheidsrapportage volgt rechtsreeks uit de verplichting van artikel 25 van het Samenwerkingsakkoord (SWA3), dat de koppeling legt tussen industriële veiligheid en de ruimtelijke ordening (art. 13 van de Seveso III richtlijn).

¹²⁰ Decreet van 1 juli 2016 tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten (BS. 19 augustus 2016).

¹²¹ Art. 4.1.1.§1,9° DABM

Om erop toe te zien dat bij ruimtelijke ontwikkelingen het risico van zware ongevallen niet vergroot of de gevolgen van zware ongevallen niet ernstiger kunnen worden, definieerde de Vlaamse overheid zogenaamde aandachtsgebieden¹²². Dit zijn gebieden die bij het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen bijzondere aandacht vragen :

- ofwel vanwege de aanwezigheid van grote groepen van personen: het zijn de gebieden met woonfunctie, de kwetsbare locaties, de door het publiek bezochte gebouwen en gebieden (inclusief de recreatiegebieden) en de hoofdtransportwegen voor personenvervoer,
- ofwel vanwege hun milieu- en/of natuurwaarde: het zijn de waardevolle of bijzonder kwetsbare natuurgebieden,
- ofwel vanwege de intrinsieke mogelijkheid om zware ongevallen te veroorzaken: het zijn de externe gevarenbronnen.

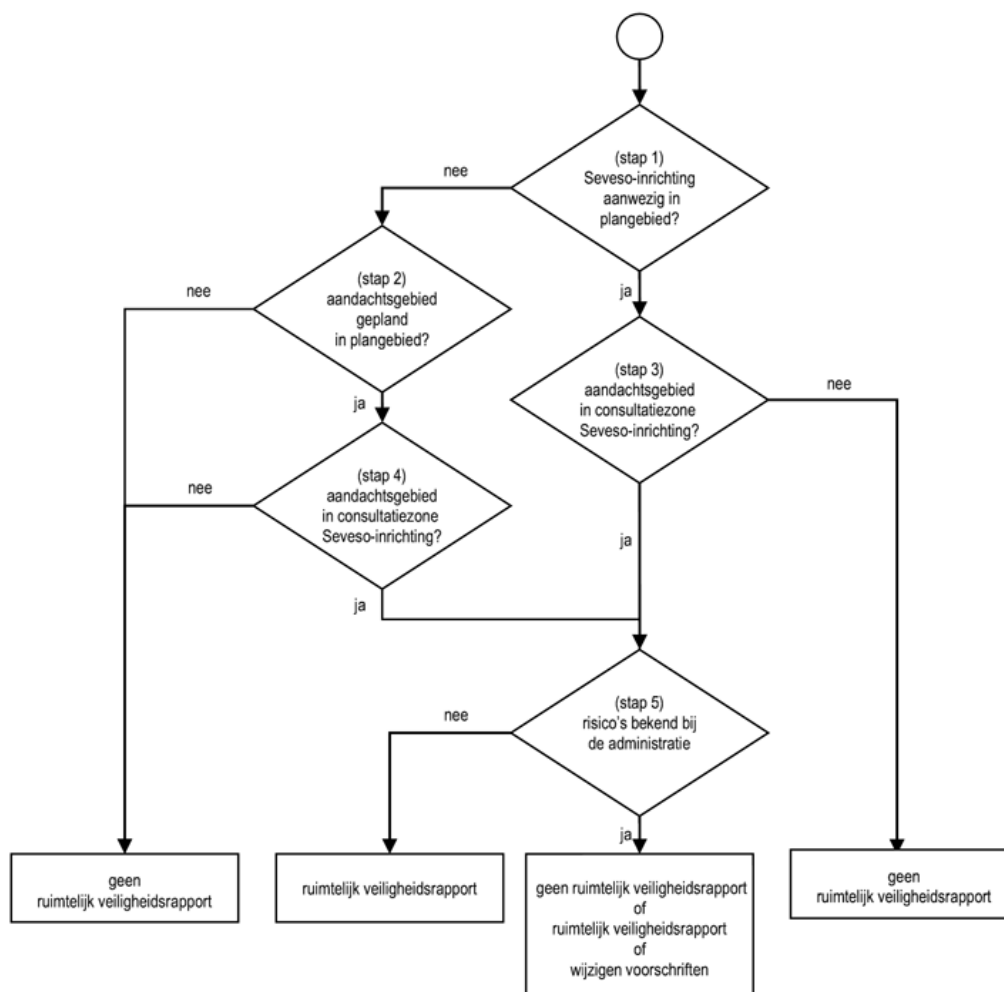
Vanaf 1 mei 2017 is de initiatiefnemer van een RUP verplicht om de RVR-toets¹²³ te gebruiken. Uit de RVR-toets kan blijken dat de geplande ruimtelijke ontwikkelingen geen invloed hebben op de risico's of de gevolgen van een zwaar ongeval. De opmaak van een ruimtelijk veiligheidsrapport (RVR) is dan niet meer nodig.

“Predictions can be very difficult, especially about the future.”

Niels Bohr (1885-1962)

¹²² Art. 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage (BS. 19 juni 2007). In art. 4 van het besluit wordt verwezen naar een bijlage met de afwegingscriteria.

¹²³ Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 betreffende het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, planmilieueffectrapportage, ruimtelijke veiligheidsrapportage en andere effectbeoordelingen (BS. 28 maart 2017. Bijlage 2 verwijst naar de 2 bijlagen uit het besluit van de Vlaamse regering van 26 januari 2007 inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage met criteria voor de RVR –toets en criteria voor de rapportageplicht. Door het ingeven van het plangebied kan op <https://www.milieuinfo.be/rvr/> de zogenaamde RVR test uitgevoerd worden. De test geeft aan of er al dan niet of naar aanleiding van het RUP een RVR zal moeten opgemaakt worden.

Figuur 32 De criteria ter beoordeling van de rapportageplicht . Bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

Net zoals de dienst MER stelt ook de dienst Veiligheidsrapportering online informatie ter beschikking.

Het richtlijnenboek voor veiligheidsrapportages¹²⁴ bevat procedurele, vormelijke en milieu-technische richtlijnen, leidraden, voorschriften als instructies.

1. Leidraad voor het opstellen van een omgevingsveiligheidsrapport.

De dienst Veiligheidsrapportering werkte een modulair opgebouwde handleiding¹²⁵ uit.

Module 1: Algemene inlichtingen

Module 2: Beschrijving van het veiligheidsbeheersysteem

Module 3: Presentatie van de omgeving

Module 4: Beschrijving van de inrichting

Module 5: Risicoanalysen

¹²⁴ Het Richtlijnenboek Veiligheidsrapportage geeft uitvoering aan art. 4.6.2§2 DABM

¹²⁵ Bepaalde modules van het richtlijnenboek en het handboek risicoberekeningen kunnen als een pdf bestand gedownload worden op de website van het departement omgeving (<https://www.lne.be/veiligheidsrapportage>).

5.2 Externe mensveiligheid

5.3 Milieuveiligheid

Module 6: Beschrijving van het noodplan

Module 7: Niet-technische samenvatting

2. Het Handboek Risicoberekeningen bundelt 24 modules met alle technische richtlijnen voor het uitvoeren van een kwantitatieve (mens)risicoanalyse (QRA), van de analyse van domino-effecten en van de milieurisicoanalyse (MRA). De risicocriteria¹²⁶, die overigens niet als een norm gelden, moeten gezien als toetsingswaarden voor de berekende externe mensrisico's van Seveso-inrichtingen. De resultaten worden gebruikt in het kader van de goed- of afkeuring van OVR's en RVR's, de beoordeling van SWA-VR's, de milieuvergunningsprocedure en de procedure voor de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen en andere ruimtelijke plannen. Bij de beoordeling worden zowel plaatsgebonden risico als groepsrisico geëvalueerd. Ook de kans op domino-effecten vanuit de omgeving op de risico-inrichting wordt in overweging genomen.

Een plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een persoon die permanent en onbeschermd zou verblijven in de directe omgeving van een inrichting of transportroute, overlijdt als direct gevolg van een ongevoerd voorval in die inrichting of op die route.

Voor het plaatsgebonden risico worden de isorisicocontouren (IRC) of de lijnen die punten met gelijke plaatsgebonden risico's met elkaar verbinden, van 10^{E-5} /jaar, 10^{E-6} /jaar, 10^{E-7} /jaar als 10^{E-8} /jaar berekend en samen met de terreingrens weergegeven op het gewestplan en de luchtfoto (op aangepaste schaal).

Door kennis van de bronactiviteiten, de ongevallenscenario's en hun frequentie waarmee die zich bij de bron kunnen voordoen, de ernst of de effecten van het gevaar voor de omwonenden en de aanwezigheid van aandachtsgebieden (scholen, woonzorgcentra,...) kan het als plaatsgebonden risico berekend worden.

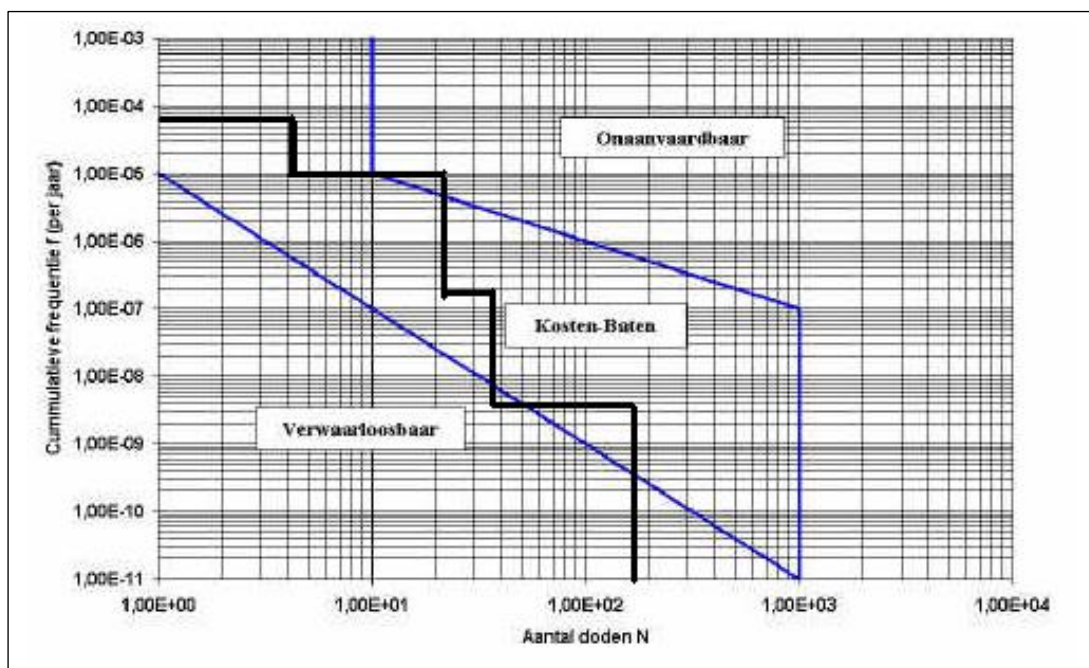
Tabel 5 Criteria plaatsgebonden risico.

Toetsing aan locatie	IRC (risico/jaar)
Grens van de inrichting	10^{-5}
Gebied met woonfunctie	10^{-6}
Gebied met kwetsbare locatie	10^{-7}

Een groepsrisico is de kans per jaar dat een groep personen in het invloedsgebied van een inrichting of transportroute komt te overlijden als direct gevolg van een ongevoerd voorval met gevaarlijke stoffen in die inrichting of op die route.

¹²⁶ Zie ook "een code van goede praktijken risicocriteria voor externe mensrisico's van Seveso-inrichtingen van de Vlaamse overheid Departement LNE Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid Dienst Veiligheidsrapportering

Het gaat over bewoners, personen in het weg-, spoor- en waterverkeer, recreanten,...in de omgeving van de risicobron. Het groepsrisico (GR) wordt weergegeven op de zogenaamde Fn-curve. Een curve die het verband weergeeft tussen het aantal slachtoffers (n) en de frequentie (F) waarmee een ongeval mag voorkomen. In het addendum van het aanvraagformulier voor een omgevingsvergunning voor LPG installaties (R16.4) moet een kwantitatieve risicoberekening uitgevoerd worden.

Figuur 33 Risicocriteria voor het plaatsgebonden risico. Overgenomen uit een power point presentatie *De veiligheidsstudie, een gesel of een zegen* (p.24) Luc Van Geert, (2003). Afdeling Milieuvergunningen Vlaams-Brabant.

Het doorgedreven risicobeheer vanuit de veiligheidsrapportage hoort thuis in de wereld van de Sevesobedrijven en mogelijk voor de bedrijven die daar net buiten vallen. In de marge : welke inrichtingen best een veiligheidsstudie uitvoeren is niet echt bepaald. Ook niet - Seveso inrichtingen gelegen in een dichtbevolkte site zoals bv. een LPG station of een maalderij met een risico op explosies kunnen op verzoek van de overheid of adviesverleners aangespoord worden om een veiligheidsstudie te laten uitvoeren. De exploitant neemt zelden het initiatief. Uit de praktijk blijkt enerzijds dat voor inrichtingen die overeenkomstig de wettelijke voorschriften niet verplicht worden een veiligheidsstudie uit te voeren daar toch toe kunnen verplicht worden¹²⁷. Anderzijds kunnen derden niet zomaar een veiligheidsstudie afdwingen¹²⁸. Het ontbreken van een veiligheidsstudie bij een vergunningsaanvraag wil niet

¹²⁷ Arrest Raad van State nr. 144.590 van 19 mei 2005 (Air liquide-Schelle)

¹²⁸ Arrest Raad van State nr. 123.043 van 18 september 2003 (nv. Recyper)

noodzakelijk zeggen dat er vanuit het voorzorgsprincipe geen passende maatregelen werden genomen.

3. Het richtlijnenboek bevat een leidraad “Aandachtsgebieden”

Aandacht voor het ruimtelijk aspect. Zowel voor de gebieden die de gevolgen van een zwaar ongeval kunnen verhogen als gebieden die oorzaak kunnen zijn van een zwaar ongeval. Met de website “Geopunt Vlaanderen” kunnen snel risicogebieden in kaart worden gebracht.

Figuur 34 Aanduiding van een sevesobedrijf, scholen, kinderopvang,... in Landen op kaartmateriaal van Geopunt Vlaanderen. Te raadplegen op www.geopunt.be.

Met een set van gerichte vragen kan het risicoprofiel van een bedrijf gesitueerd worden.

a. Risicobeheersing door bedrijven. Een vragenlijst met 120 vragen¹²⁹

Tabel 6 Overzicht van de vragen die aan bod komen in het werkdocument Risicobeheersing door bedrijven .
(F.Petitjean)

	thema	vragen	aantal
1.	Identificatie van voorvallen	risicostudies gezondheidsgevaaren ecotoxische gevaren fysische gevaren gevoeligheid voor de omgeving risico verhogende factoren	1-3 4-7 8-9 10-18 19-25 26-29
2	Voorkomen van branden en explosies	brand en explosie voorkomingsmaatregelen	30-34
3	Voorkomen van accidentele emissies	afwijkende procescondities beheersen van de degradatie van omhullingen	35-36 37-43
4	Voorkomen en beperken van de gevolgen van branden en explosies	detectiemaatregelen voorkomen van brandoverslag organisatie van de brandbestrijding interventieplannen voor branden en explosies brandbestrijdingsmiddelen bluswateropvang bescherming tegen brand en explosie	44-45 46-47 48-52 53-57 58-67 68-71 72-73
5	Voorkomen en beperken van de gevolgen van accidentele emissies	detectiemaatregelen voorkomen en beperken van de verspreiding van accidentele emissies interventieplannen voor accidentele emissies	74-76 77-82 83-86
6	Melding van voorvallen	melding aan de overheid melding aan derden	87-89 90-91
7	Noodplanning	Intern noodplan Meldpunt Veiligstellen van de installaties Instandhouding – opleidingen en oefeningen Beheersysteem van interventiemiddelen	92 93-95 96-98 99-104 105-106
8	Nazorg	Schoonmaak en herstel	107-109
9	Onderzoek van voorvallen		110-120

¹²⁹ Een werkinstrument van afdeling Milieu-inspectie ter beschikking gesteld door de Vlaamse crisismanager W. Van den Acker, ref.MI-FOR-V-008 versie 01/03/2015

b. Inspectie-instrument Noodplanning¹³⁰

Tabel 7 Overzicht van de vragen die aan bod komen in het inspectie-instrument Noodplanning. (F.Petitjean)

Nr.	thema	Vragen	aantal
4	Organisatie en coördinatie tijdens een noodsituatie	Melding van een noodsituatie Detectie Meldpunt Werking van het meldpunt Alarmsignalen Ontruiming Schuilplaatsen Evacuatieleiders Identificeren van vermisten Veiligstellen en opvolging installaties Samenstelling van de interventieploeg Organisatie van de interventieploeg Interventiemiddelen Eerste hulp en dringende verzorging Toegang Samenroepen van het crisisteam Werking van het crisisteam Externe verwittigingen Crisiscentra	1-3 5-6 7-11 12-15 16-21 22-26 27-33 34-36 37-39 40-45 46-51 52-56 57-65 66-75 76-79 80-85 86-89 90-97 98-104
5	De interventieplannen	Volledigheid van de lijst met representatieve noodsituaties Interventieplan bij een gifwolk Interventieplan bij een lek van een brandbaar gas en/of een explosie Interventieplan bij een fakkelbrand Interventieplan bij een lek van een brandbare vloeistof, bij een plasbrand en bij een brand van vaste stoffen Interventie bij de vrijzetting van een milieugevaarlijke vloeistof in de omgeving Interventieplan bij een nucleaire noodsituatie	105-110 111-126 127-140 141-153 154-173 174-185 186-194
6	Opleiding en oefening	Algemene opleiding met betrekking tot noodsituaties Opleidingen en oefeningen van de interventieploegleden Opleiding en oefening van andere noodplanfuncties Beheer van de noodplanoefeningen Volledigheid van de noodplanoefeningen	195-198 199-204 205-212 213-219 220-225
7	Inspectie en onderhoud van de interventiemiddelen	Inhoud van het inspectieprogramma voor brandbestrijdingsmiddelen Inhoud van het inspectieprogramma voor de eerste hulpmiddelen Inhoud van het inspectieprogramma voor de evacuatiemiddelen Inspectie en onderhoud voor de beschermingsmiddelen Inspectieprogramma voor de communicatiemiddelen Aard en max. inspectie-interval van de inspecties Planning en tijdige uitvoering van inspecties interventiemiddelen Rapportering van inspecties van interventiemiddelen Uitvoering van herstellingen aan de interventiemiddelen Beoordeling van de toepassing van het inspectieprogrammasysteem	226-237 238-244 245-251 252-253 254 255-258 259-262 263-266 267-271 272-273
8	Het beheer van het noodplan	Documentenbeheer en beschikbaarheid van de interventiemiddelen	274-279
9	Verificatielijst	Vragen voor de uitvoerders van het noodplan en beoordeling ter plaatse	75 vragen

¹³⁰ Versie maart 2012. Deze brochure kan ook gedownload worden van de website van de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, www.werk.belgie.be/acr

Het inspectie-instrument noodplanning werd modulair opgebouwd en samengesteld door de overheidsdiensten belast met het toezicht¹³¹ op de naleving van de bepalingen in het samenwerkingsakkoord.

Het inspectie-instrument beoogt het uitvoeren van planmatige en systematische onderzoeken van zowel de technische, de organisatorische als de bedrijfskundige systemen binnen het Sevesobedrijf. De exploitant moet aantonen dat hij alle noodzakelijke maatregelen neemt om zware ongevallen te voorkomen. Anderzijds dat hij de passende maatregelen neemt om de effecten van zware ongevallen zowel op en buiten het bedrijfsterrein te beperken.

In een eerste deel worden de doelstellingen geschetst. Het tweede deel verwijst naar de wetgeving¹³². Deel 3 bevat de referenties. Vanaf deel 4 tot deel 9 volgt telkens een korte toelichting met ca. een 350 tal vragen omtrent de inspectierondgang.

De vragen in het document Risicobeheersing en het inspectie-instrument kunnen een eerste aanzet zijn voor een “checklist risicobeheersing en noodplanning”. De ambtenaar noodplanning kan in overleg met de lokale toezichthouder de vragenlijst in functie van de activiteit of inrichting aanpassen. Tabel 8 toont hoe de lijst kan worden opgemaakt.

*“Measure what is measurable, and
make measurable what is not so.”*

Galileo Galilei (1564-1642)

¹³¹ Art. 4.§3 SWA3

¹³² onder meer het samenwerkingsakkoord, de ministeriële omzendbrief NPU-1, het KB van 27 maart 1998 inzake het beleid omtrent het welzijn van de werknemers, het ARAB, het KB van 15 december 2010 betreffende de eerste hulp en het koninklijk besluit van 1 maart 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen (BS. 15 juli 2009)

Tabel 8 Aanzet checklist risicobeheersing en noodplanning. (F.Petitjean)

Algemene gegevens	1	Naam bedrijf			
		Adres			
		Telefoon			
		Fax			
		E-mail			
		Bedrijfsleider			
		Adres			
		Telefoon			
		GSM			
E-mail					
Identificatie contactpersonen	2	Persoon belast met de operationele coördinatie van de maatregelen ter bestrijding van een ongeval op het terrein			
		Persoon belast met de interne beleidscoördinatie van de maatregelen naar aanleiding van een ongeval			
		Persoon verantwoordelijk voor de contacten met de gemeente of provincie			
Controle	3	Risicolocaties binnen het bedrijf.			
		Afbakening noodplanzones rond de bedrijfssite			
		Brandpreventieverslag + opmerkingen brandweer			
		Resultaten auditsysteem			
Noodplannen	4	Bedrijfsintern noodplan met noodscenario's en interventiestrategieën.			
		Eenduidig intern meldpunt voor noodsituaties.			
		Heeft het bedrijf vastgelegd wie de bevoegdheid heeft om de externe hulpdiensten op te roepen			
		Wanneer rijf vastgelegd wie bepaalt of een voorval moet gemeld worden.			
		Verantwoordelijke installaties			
.....	x				
Perimeters kwetsbare gebieden	y	Scholen			
		Ziekenhuizen, woonzorgcentra, kinderkribbes			
		Seveso bedrijven			
		Ontspanningsinrichtingen			

2.3.3. Titel V. Exploitatie van inrichtingen en activiteiten en erkende personen

Titel V¹³³ verwijst in de doelstellingen¹³⁴ expliciet dat mens en milieu moeten beschermd worden tegen onaanvaardbare risico's en hinder als gevolg van de exploitatie van inrichtingen.¹³⁵ Specifiek gaat het ook over risico's op ongevallen als gevolg van de exploitatie en de gevolgen daarvan voor de gezondheid van de mens en het milieu

Ten aanzien van de exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit wordt opgelegd dat ongeacht de verleende vergunning de exploitant¹³⁶ :

- de nodige maatregelen neemt om schade, hinder, incidenten en ongevallen die de mens of het milieu aanzienlijk beïnvloeden, te voorkomen;
- in geval van incidenten en ongevallen die de mens of het milieu aanzienlijk beïnvloeden, onmiddellijk de nodige maatregelen neemt om de gevolgen ervan voor de mens en het milieu te beperken en om verdere mogelijke incidenten en ongevallen te voorkomen.

De vergunningverlenende overheid weigert de omgevingsvergunning als de algemene, sectorale of bijzondere milieuvorwaarden¹³⁷ onvoldoende garantie bieden om voor de mens en milieu onaanvaardbare risico's tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Bij de vaststelling van de algemene en sectorale milieuvorwaarden moet de Vlaamse regering rekening houden met¹³⁸ :

- de ligging van de ingedeelde inrichtingen of activiteiten in of nabij gebieden die een bijzondere bescherming behoeven of hindergevoelige objecten;
- het feit dat de hinder en de risico's afkomstig van de exploitatie van de ingedeelde inrichtingen en activiteiten moeten worden beperkt tot een aanvaardbaar niveau.

¹³³ Art. 174 OD. De niet-procedurele bepalingen uit het Milieuvergunningsdecreet (intussen opgeheven) worden als een nieuwe titel V 'Exploitatie van inrichtingen en activiteiten en erkende personen' ondergebracht in het DABM.

¹³⁴ Art. 5.1.3 DABM

¹³⁵ Daarbij ook een verwijzing dat de bescherming eveneens geldt ten aanzien van personen die zich binnen de inrichting bevinden die niet dezelfde bescherming genieten als de werknemers of hun gelijkgestelden, vermeld in artikel 2 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitoefening van hun werk

¹³⁶ Art. 5.4.9.§2 DABM

¹³⁷ Art. 5.3.1.1° DABM

¹³⁸ Art. 5.4.3.§2 DABM

2.3.4. Titel XV. Milieuschade

In dit hoofdstuk¹³⁹ wordt milieuschade gedefinieerd als schade aan beschermde soorten en natuurlijke habitats, schade aan water en bodemschade¹⁴⁰. Milieuschade kan optreden vanwege bepaalde beroepsactiviteiten. Als voorbeeld enkele beroepsactiviteiten die in verband met het voorkomen van milieuschade en het nemen van herstelmaatregelen geïdënteerd worden :

- De exploitatie van GPBV-installaties,
- Afvalbeheeractiviteiten, zoals de inzameling, het vervoer, de nuttige toepassing en de verwijdering van afvalstoffen,
- De fabricage, het gebruik, de opslag, de verwerking, de storting, de emissie in het milieu en het vervoer op het terrein van de onderneming van : gevaarlijke stoffen, gevaarlijke preparaten, gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

De volledige lijst van beroepsactiviteiten werd opgenomen als bijlage IV¹⁴¹.

2.3.5. Titel XVI : Toezicht, handhaving en Veiligheidsmaatregelen

Het milieuhandhavingsdecreet biedt een zeer breed instrumentarium voor toezicht en handhaving en werd al eerder besproken. Met een bijzondere voorwaarde “noodplanning” in de omgevingsvergunning wordt de milieutoezichthouder betrokken in het werkveld van de ambtenaar noodplanning. Zeker in het kader van een crisissituatie en de daaropvolgende nazorgfase is het opleggen van veiligheidsmaatregelen¹⁴² een efficiënt instrument. Zelf maakte ik er één keer, in een asbestdossier, gebruik van. Beroep tegen de opgelegde maatregelen van de toezichthouder kan enkel gebeuren bij de Raad van State.

¹³⁹ Decreet van 21 december 2007 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XV “Milieuschade”, tot omzetting van de Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende de milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade (BS. 12 februari 2008)

¹⁴⁰ Art. 15.1.1 van het DABM

¹⁴¹ DABM Bijlage IV. In artikel 15.1.2 vermelde activiteiten

¹⁴² DABM Art. 16.7.5 en verder

2.4. Vlarem II

Vlarem II verwijst rechtstreeks, al blijft het soms wat vaag, naar het thema veiligheid en noodplanning. Uit de algemene voorwaarden die van toepassing zijn op alle ingedeelde inrichtingen citeren we :

Afdeling 4.1.12. Risicobeheersing

Artikel 4.1.12.1.

§ 1. De exploitant voorziet in de nodige maatregelen om voorvallen¹⁴³ en de gevolgen daarvan voor de mens en het leefmilieu te voorkomen of tot een minimum te beperken. Dat houdt onder meer in dat de exploitant het volgende doet :

1° hij voorziet in de nodige maatregelen om te voorkomen dat accidenteel verspreide stoffen of verontreinigd bluswater rechtstreeks naar het grondwater, een openbare riolering, waterloop of om het even welke verzamelplaats van oppervlaktewateren worden afgevoerd;

2° hij voorziet in de nodige brandpreventiemaatregelen;

3° hij voorziet in de nodige detectie-, nood- en interventie maatregelen. De exploitant bepaalt de organisatie van de brandbestrijding, de brandbestrijdingsmiddelen en de capaciteit voor de opvang van verontreinigd bluswater volgens een code van goede praktijk en raadpleegt daarbij de bevoegde brandweer. De brandbestrijdingsmiddelen moeten in een goede staat verkeren, beschermd zijn tegen vorst, doelmatig gesignaleerd, gemakkelijk bereikbaar en oordeelkundig verdeeld worden en ze moeten onmiddellijk kunnen functioneren.

§ 2. De exploitant kan te allen tijde aan de toezichthouders aantonen dat hij de nodige maatregelen heeft voorzien.

Verder wordt aangehaald dat bij een voorval of bij onmiddellijke dreiging de exploitant zonder uitstel alle nodige maatregelen moet nemen om het voorval te bedwingen en te beheersen om zo de gevolgen voor de mens en het milieu tot een minimum te beperken, en om verdere mogelijke voorvallen te voorkomen. In geval van een voorval, waarschuwt de exploitant onmiddellijk derden die gevolgen kunnen ondervinden van de emissie, met opgave van de maatregelen die ze kunnen treffen om het gevaar af te wenden of te beperken. Ook naar de GPBV installaties wordt verwezen.

In de criteria¹⁴⁴ voor de bepaling van de BBT zitten onder meer :

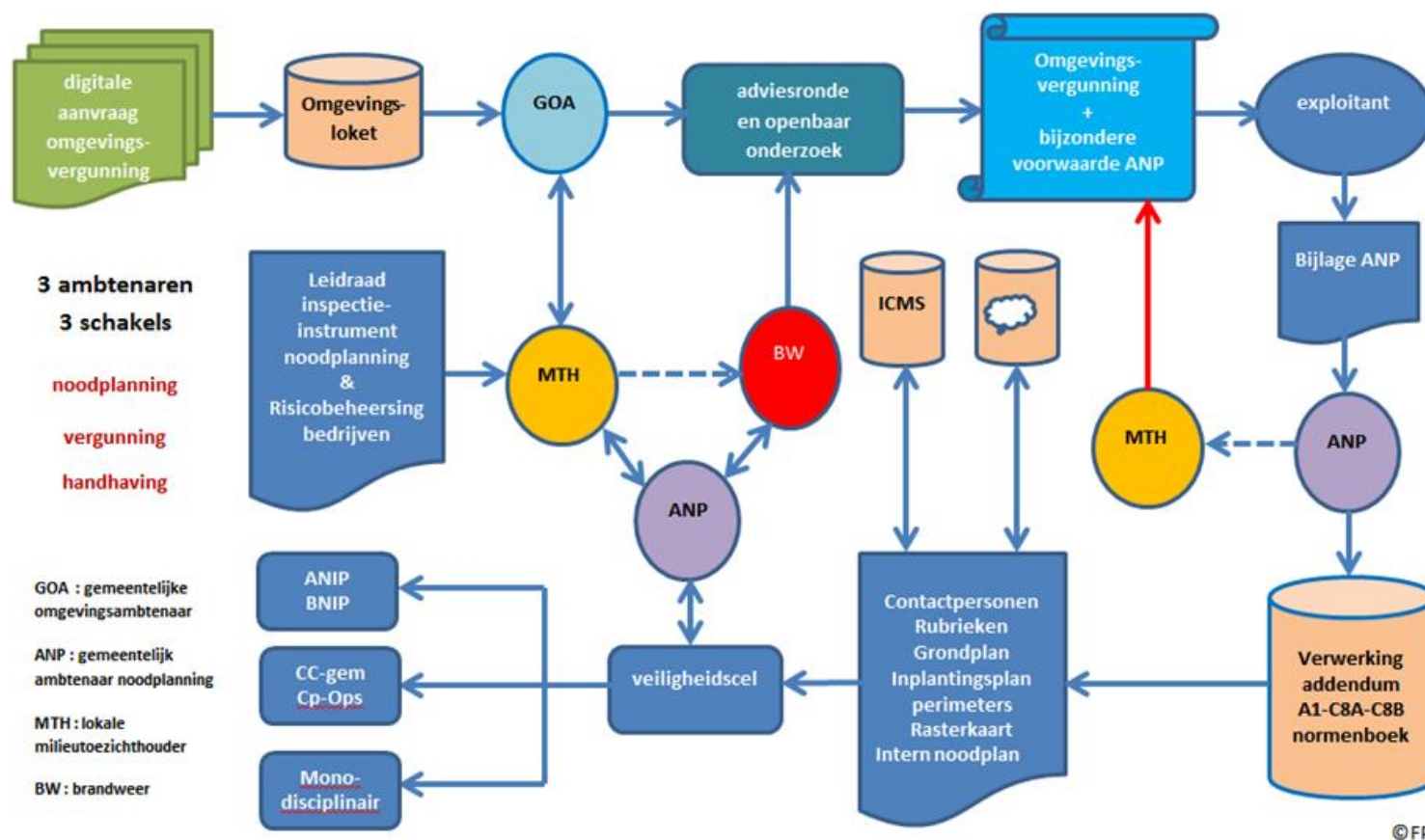
- het gebruik van minder gevaarlijke stoffen,
- de noodzaak om het algemene effect van de emissies en de risico's op het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken,
- de noodzaak om ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken.

¹⁴³ Zie definitie onder 3.1.4 Het studie interval onder punt b. randvoorwaarden.

¹⁴⁴ Bijlage 3.3 Vlarem II

Afdeling 4.1.12 van Vlarem II is de sleutel op de deur waarachter de noodplanning schuil gaat. Het middel om op een afdwingbare wijze via een bijzondere voorwaarde in de verleende vergunning gegevens over te maken aan de noodplanambtenaar.

Figuur 35 (F.Petitjean, 2017) geeft weer hoe de noodplanambtenaar naar aanleiding van een bijzondere voorwaarde in de vergunning betrokken wordt in de vergunningsprocedure. De brandweerdienst die op regelmatige basis zowel in contact komt met de omgevingsambtenaar en de noodplanambtenaar doet dat nu voor een gemeenschappelijk thema. Via de handhaving van de vergunningsvoorwaarden maakt de brandweer ook kennis met de lokale toezichthouder.

Figuur 35 Schematische voorstelling van de samenwerking van gemeentelijke ambtenaren in functie van de omgevingsvergunning en de noodplanning. (F. Petitjean)

Te onthouden : van een procedure naar een proces.

Het thema veiligheid en risicobeheersing is duidelijk aanwezig in de stedenbouw-, milieu- of kortweg omgevingswetgeving :

- met het omgevings – en ruimtelijk veiligheidsrapport voor de inrichtingen met grote risico's,
- met de algemene voorwaarden uit Vlarem II op **alle** ingedeelde inrichtingen.

Door het instrument van de omgevingsvergunning kan een bijkomend en op het terrein voelbaar accent gelegd worden :

- een dossier omgevingsvergunning wordt zowel ruimtelijk als naar activiteiten toe in detail beschreven,
- de indelingslijst (Vlarem II bijlage 1), op dit ogenblik opgebouwd uit 62 rubrieken, geeft een aanwijzing naar mogelijke hinder naar de omgeving. Deze lijst kan vertaald worden naar risico's voor de omgeving,
- de werkinstrumenten van de Vlaamse milieu-inspectie kunnen op lokaal niveau aangepast worden op maat van de minder risicovolle inrichtingen,
- de bevoegde overheid kan in de omgevingsvergunning voorwaarden opnemen in functie van het takenpakket van de ANP.

De omgevingsambtenaar deelt zijn dossier met de ANP.

Door tussenkomst van de toezichthouder wordt teruggekoppeld naar de brandweer en kan de interventiefiche van de brandweer actueel blijven en aangevuld worden.

3. Informatie in een omgevingsdossier

De studie beoogt de “gemengde” dossiers of enkel de dossiers met ingedeelde activiteiten. In andere woorden : de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit al dan niet gekoppeld aan stedenbouwkundige handelingen.

3.1. Informatie aan te bieden door de aanvrager

3.1.1. Het aanvraagformulier

Het aanvraagformulier voor het bekomen van een omgevingsvergunning is opgesplitst in 12 onderdelen¹⁴⁵:

Tabel 9 Overzicht aanvraagformulier omgevingsvergunning. (F. Petitjean)

deel	titel	bijlagen
1	Algemene projectgegevens	A1
2	Gegevens van de stedenbouwkundige handelingen	B2 tot B34 met B27 X plannen conform normenboek B34 vooradvies hulpverleningszone
3	Gegevens van de ingedeelde inrichting of activiteit	bijlage C1 tot en met C9
		bijlage Q1 tot en met Q5
		de R[rubriek] bijlagen
4	Gegevens van de MER-plicht	bijlage D1 tot en met D4
5	Potentiële effecten van de aanvraag op de omgeving (mens en milieu)	bijlage E1 tot en met E12
6	Gegevens over de procedure	Bijlage F1 tot en met F3
7	Gegevens van de personen die betrokken zijn bij de stedenbouwkundige handelingen	Bijlage G1 en G2
8	Gegevens van de personen die betrokken zijn bij de ingedeelde inrichting of activiteit	Bijlage H1
9	Overzichtslijst van de bijlagen	toelichting gebeurt in de addendabibliotheek
10	Ondertekening door de aanvrager van stedenbouwkundige handelingen	
11	Ondertekening door de architect inzake stedenbouwkundige handelingen	
12	Ondertekening door de exploitant bij de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit	

¹⁴⁵ Bijlage 1 bij het ministerieel besluit houdende wijziging van een aantal formulieren naar aanleiding van de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning. Bijlage 1 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

vergunde toestand				vowerp van de aanvraag			gecoördineerde toestand			
Indellings- rubriek zoals vergund	omschrijving vermeld in de vergunning	zoals de totale hoeveel- heid + eenheid	aard	omschrijving	hoeveel- heid + eenheid	actuele Indellings- rubriek	omschrijving	totale hoeveel- heid + eenheid	klasse	nummers(s) op uitvoerings- plan
Voorbeeld 1: nieuwe ingedeelde inrichting of activiteit										
/	/	/	nieuw	3 transformatoren van elk 3.500 kVA	3 x 3.500 kVA	12.2.2°	3 transformatoren van elk 3.500 kVA	3 x 3.500 kVA	2	1, 2, 3
/	/	/	nieuw	3 windturbines met elk een vermogen van 3.200 kW	9.600 kW	20.1.6.1°c)	3 windturbines met elk een vermogen van 3.200 kW	9.600 kW	1	4, 5, 6
Voorbeeld 2: verandering van een ingedeelde inrichting of activiteit										
/	/	/	nieuw	opslag en sortering van papier en karton	90 ton	2.2.1.c)1°	opslag en sortering van papier en karton	90 ton	2	1
3.4.2°	lozing van bedrijfsafvalwater in de riolering	80 m³/h	verandering	lozing van bedrijfsafvalwater in de riolering	40 m³/h	3.4.3°	lozing van bedrijfsafvalwater in de riolering	120 m³/h	1	2
17.3.7.1°	opslag van antivries in een bovengrondse dubbelwandige houder	1.000 l	ongewijzigd	/	/	17.3.6.1°a)	opslag van antivries in een bovengrondse dubbelwandige houder	1.100 kg	3	3
/	/	/	ongewijzigd	/	/	17.3.7.1°a)	opslag van antivries in een bovengrondse dubbelwandige houder	1.100 kg	3	3
Voorbeeld 3: hernieuwing van vergunning van een ingedeelde inrichting of activiteit										
9.4.c)2°	2 varkensstallen met elk 700 stalplaatsen voor zeugen	1.400 varkens	verandering	uitbreiding met 700 zeugen in een nieuwe stal	700 varkens	9.4.1.c)2°	3 varkensstallen met elk 700 stalplaatsen voor zeugen	2.100 varkens	1	1, 2, 3
9.4.d)2°	2 varkensstallen met elk 700 stalplaatsen voor zeugen	1.400 zeugen	verandering	uitbreiding met 700 zeugen in een nieuwe stal	700 zeugen	9.4.1.d)2°	3 varkensstallen met elk 700 stalplaatsen voor zeugen	2.100 zeugen	1	1, 2, 3

Figuur 36 Voorbeeldtabel bij de hernieuwing van een vergunning van een ingedeelde inrichting of activiteit. Overgenomen uit de toelichting bij het invullen van het aanvraagformulier voor de aanvraag van een omgevingsvergunning). Te raadplegen op www.omgevingsloket.be/omgevingsvergunning/regelgeving

“We cannot solve our problems with the same thinking we used when we created them.”

Albert Einstein (1879-1955)

3.1.2. De addendabibliotheek

Bij het invullen van de vragen in de hoofdformulieren wordt doorverwezen naar addenda met meer gedetailleerde vragen. Deze addenda zijn gebundeld in de addenda-bibliotheek ¹⁴⁶

Tabel 10 Addendum A1. Aangepast uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>

Addendum A1 Situeringsplan	
1	<i>Maak een duidelijk leesbaar situeringsplan op een schaal van ten minste 1/1000. Teken de contour van elke locatie van stedenbouwkundige handelingen en elke ingedeelde inrichting of activiteit. De contour moet alle percelen omvatten van de beoogde gecoördineerde toestand. Geef op het plan de locatie van stedenbouwkundige handelingen en van de ingedeelde inrichting of activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft weer ten opzichte van de aanpalende percelen en de belangrijkste straten, met vermelding van de straatnamen en de belangrijkste plaatsnamen.</i> <i>Neem in elk plan de volgende elementen op:</i> - een noordpijl; de perceelsgrenzen; de schaal; een liniaal. <i>Voeg het plan als bijlage A1 bij het formulier.</i>

Tabel 11 Addendum C8A. Aangepast uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>

C8A Specifieke plannen voor ingedeelde inrichtingen of activiteiten	
	Voeg de plannen als bijlage C8A bij het formulier.
	Voor de opmaak van specifieke plannen gelden de volgende algemene richtlijnen. Maak de plannen op een schaal van tenminste 1/200. De plannen moeten duidelijk leesbaar zijn. Gebruik voor elk item een nummer en definieer de nummers in een legende. Gebruik de nummers in de andere addenda waar gevraagd wordt naar het nummer op het plan. Vermeld op ieder plan: - een noordpijl; de contour van de ingedeelde inrichting of activiteit; de perceelsgrenzen; de schaal. Het uitvoeringsplan en het rioleringsplan mogen geïntegreerd worden als de duidelijkheid en leesbaarheid niet in het gedrang komen.
1	Voeg één of meer algemene uitvoeringsplannen bij het formulier en duid daarop de onderstaande items specifiek met de voorgestelde wijzigingen die deel uitmaken van het voorwerp van de aanvraag aan. Als er wordt gebruikgemaakt van verschillende detailuitvoeringsplannen, voegt u minstens één overzicht (vrije schaal) bij het formulier. - de inrichtingen en activiteiten, de relevante installaties, machines en toestellen; - de opslagplaatsen voor: - brandbare vloeistoffen; gevaarlijke producten; afvalstoffen, met inbegrip van de opslaghoogte;..... - stuivende stoffen, met inbegrip van de opslaghoogte; andere opslagplaatsen; - een lpg-station (indelingsrubriek 16.4.1): de locatie van de houder, het vulpunt, de tankwagen en de verdeelzuil; - de GPBV-installaties.
2	Voeg een of meer rioleringsplannen bij de aanvraag waarop de volgende items, voor zover relevant voor de aanvraag, vermeld worden

¹⁴⁶ Bijlage 2 bij het ministerieel besluit houdende wijziging van een aantal formulieren naar aanleiding van de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning. Bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Tabel 12 Addendum C8B. Aangepast uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>

	Addendum C8B Uitvoeringsplan voor ingedeelde inrichtingen of activiteiten die louter als klasse 3 zijn ingedeeld
	Voeg het plan als bijlage C8B bij het formulier.
	Voor de opmaak van uitvoeringsplannen gelden de volgende algemene richtlijnen. Maak de plannen op een schaal van tenminste 1/200. De plannen moeten duidelijk leesbaar zijn. Gebruik voor elk item een nummer en definieer de nummers in een legende. Gebruik de nummers in de andere addenda waar gevraagd wordt naar het nummer op het plan. Vermeld op ieder plan: - een noordpijl; - de contour van de ingedeelde inrichting of activiteit; - de perceelsgrenzen; - de schaal.
1	Voeg een algemeen uitvoeringsplan bij de aanvraag en duid daarop de onderstaande items specifiek met de voorgestelde wijzigingen die deel uitmaken van het voorwerp van de aanvraag aan: - de inrichtingen en activiteiten, vermeld in de indelingslijst; - de relevante installaties, machines en toestellen; - de opslagplaatsen voor: - brandbare vloeistoffen; - gevaarlijke producten; - afvalstoffen, met inbegrip van de opslaghoogte; - stuivende stoffen, met inbegrip van de opslaghoogte; - andere opslagplaatsen; -

3.2 Enkele bijlagen relevant voor de noodplanning

Tabel 13 Enkele bijlagen die relevant zijn voor noodplanning. (F. Petitjean)

Algemene bijlage	titel
B27X	Plannen en documenten voor de stedenbouwkundige handelingen
C7	Toestellen
D4	Omgeving van het project
E1	Effecten op de mobiliteit
E2	Effecten op de bodem
E3	Effecten op het watersysteem
E4	Effecten op de luchtkwaliteit
E7	Risico op zware ongevallen of rampen
E12	Cumulatieve effecten
H1	Gegevens van de mede exploitant
R –bijlagen	titel
R2	Opslag van afvalstoffen
R6.4	Brandbare vloeistoffen
R16.4	LPG stations
R17.1.1	Opslag van aerosolen
R17.1.2	Opslag van gassen
R17.2	Seveso- bedrijven
R17.3	Opslag van gevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen
R28.3	mestverwerking
R45	Mengvoeder- of bloemmolenbedrijven
RX	GPBV-installaties

Tabel 10: Bijkomende vereisten puntlocaties voor evaluatie groepsrisico - ondergrondse opslaghouders > 10 m³ tot en met 25 m³

doorzet lpg-station (m ³ /jaar)	afstand (m) tot lpg-houder / vulpunt / opstelplaats tankwagens	X (aanwezigheid)	C (capaciteit puntlocatie en publiek bezochte locatie)	C * X	bijkomende vereisten voor C * X
< 500	≤ 30	0,7			< 55
< 1500	≤ 30	0,7			< 35
< 2500	≤ 30	0,7			< 25
< 2500	≤ 110	0,7			< 160
< 1500	≤ 290	0,7			< 510
< 2500	≤ 290	0,7			< 425
< 2500	≤ 500	0,7			< 1.000

Tabel 11: evaluatie groepsrisico – ondergrondse opslaghouders ≤ 10 m³

afstand (m) tot lpg-houder / vulpunt / opstelplaats tankwagens	L	A (aanwezigheid personen)	A * L
≤ 50	1		
>50 en ≤55	0,3		
>55 en ≤ 85	0,055		
	Σ=		
		Σ < 490	Σ < 225

1 Geef een overzicht van de producteigenschappen en opslaghoeveelheden.

U kunt hiervoor de onderstaande tabel gebruiken.

Als de opslag van gevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen de laatste keer vergund is vóór 1 juni 2015, voeg dan de correcte vertaling naar de indelingsrubrieken die gelden sinds 1 juni 2015 conform de CLP-verordening toe als bijlage RC bij het formulier. Voor deze vertaling kan u gebruik maken van een online tool (<https://www.lne.be/vlaem-en-de-clp-verordening>).

Vul de onderstaande tabel in voor de totale gewenste toestand.

Gebruik voor elk product of elke productgroep één regel, behalve als de opslag van gevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen regelmatig wijzigt en verschillende producten met verschillende eigenschappen in wisselende hoeveelheden of op diverse tijdstippen worden opgeslagen, bijvoorbeeld in magazijnen en tankenparken. Kruis ook aan welke gevaarseigenschappen van toepassing zijn. Bereken onderaan kolom 4 de totale werkelijke opslaghoeveelheid en bereken eveneens het totaal per gevaarseigenschap (of subrubriek) onderaan elke kolom met gevaarseigenschappen.

Een productgroep is een groep van producten met dezelfde gevaarseigenschappen.

Bij nummers van de opslagplaatsen vermeldt u de nummers van alle opslagplaatsen waar het product opgeslagen wordt of opgeslagen kan worden. Voor een specifieke opslagplaats of vaste houder gebruikt u consequent hetzelfde nummer op het uitvoeringsplan en in de onderstaande tabel.

product of productgroep				nummers van de opslagplaatsen							
naam	CAS-nr.	dichtheid (kg/m ³)	hoeveelheid (kg)	GHS01	GHS02	GHS03	GHS05	GHS06	GHS07	GHS08	GHS09
											
				zoals omschreven in indelingsrubriek							
				17.3.2. 1.1	17.3.2. 1.2	17.3.2. 2	17.3.2. 3				
				☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
				☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
				☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
totaal											

2 Vul de gegevens van de opslagplaatsen in bij de opslag in vaste houders.

U kunt hiervoor de onderstaande tabel gebruiken.

Gebruik voor elke vaste houder één regel. Als alle vaste houders binnen een inkuiping identiek zijn wat betreft het opgeslagen product, de individuele inhoud, de kenmerken en de locatie op het uitvoeringsplan, zoals bij een tankenpark, kan daarvan afgeweken worden.

Figuur 37 Voorbeeld van een formulier met de berekening van het groepsrisico (boven) Tabel 10 uit addendum R16.4 Lpg-Stations . Onder een voorbeeld van het formulier uit addendum R17.3 Opslag van gevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen .Overgenomen uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit (p.127 . en p.135). Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>.

De plannen en de foto's over de stedenbouwkundige handelingen (opgevraagd onder punt 2.4 van het aanvraagformulier) gebeurt aan de hand van de richtlijnen die werden opgenomen in

- normenboek voor werken met architect
- normenboek voor werken zonder architect

Van elke tekeningsoort kunnen er één of meerdere tekeningen zijn.

Tabel 14 Overzicht van plannen en hun schaal in een omgevingsdossier (F. Petitjean)

type	schaal
Ligging en omgevingsplan	een geocontour met als ondergrond het Grootchalig Referentiebestand (GRB) ¹⁴⁷
Inplantingsplan	1:200 (1:500)
terreinprofiel	1 :200
grondplannen	1:200 (1:50, 1:100)
doorsneden	1:100 (1:50, 1:100)
gevels	1:100
constructieve tekening	1:50 (1:100)

Figuur 38 Een voorbeeld van een geocontour rond een perceel aangemaakt in het digitale omgevingsloket.

¹⁴⁷ Het Grootchalig Referentiebestand is een databank met grootschalige ruimtelijke gegevens zoals gebouwen, percelen, wegen en hun inrichting, waterlopen, spoorbanen en kunstwerken. Het wordt onderhouden en beheerd door het Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV).

Aanvragen zonder architect geen constructieve wijzigingen	inplantings plan	grondplannen			snede			terreinprofiel			geveltekening			construct. tekening	foto's	beschrijv. nota	legende
		vergund	bestaand	nieuw	vergund	bestaand	nieuw	vergund	bestaand	nieuw	vergund	bestaand	nieuw				
Verbouwen, geen wijziging van functie en aantal woonegelegenheden															3		
Verbouwen met functie wijziging															3		
Verbouwen met wijzigen aantal woonegelegenheden															3		
Verbouwen met wijzigen functie en aantal woonegelegenheden															3		
Wijzigen van alle zelfstandige gebruikseenheden binnen een gebouw															3		
Functiewijziging zonder verbouwingswerken															3		
Starten zorgwonen, zonder verbouwingswerken															3		
Beeindigen zorgwonen, zonder verbouwingen															3		
Gevel-, dak-, instandhouding- en renovatiewerken binnen een gebouw															3		
Nieuwbouw van vrijstaande bijgebouwen															3		
Verbouwen van vrijstaande bijgebouwen															3		
Uitbreiding van de woning (vb veranda, carport,...)															3		
Nieuwbouw niet overdekte lage verharde constructies (zwembad, terras,)															3		
Verbouwen niet overdekte lage verharde constructies (zwembad, terras,...)															3		
Nieuw plaatsen van vrijstaande zonnepanelen, airco, schotelantenne en windmolen															3		
Nieuw plaatsen zonnepanelen, airco, schotelantenne en windmolen op een gebouw															3		
Aanpassen van vrijstaande zonnepanelen, airco, schotelantenne en windmolen															3		
Aanpassen van zonnepanelen, airco, schotelantenne en windmolen op een gebouw															3		
Plaatsen van afsluitingen															3		
Plaatsen van kleine vrijstaande tuinconstructies															3		
In gebruik nemen open ruimte voor beperkte opslag															3		
Beperkte reliefwijziging															3		
Bomen vellen die geen deel uitmaken van een bos															3		
Slopen van vrijstaande gebouwen of constructies															3		
Publiciteitsinrichtingen																	
dakreclame nieuwe en aanpassen															3		
reclamezuil nieuwe en aanpassen															3		
commerciële reclamedrager nieuw en aanpassen															3		
zaak en niet zaakgebonden reclame op gevel nieuw en aanpassen															3		
zaak en niet zaakgebonden vrijstaande reclame nieuw en aanpassen															3		
reclamedoek op stelling nieuw en aanpassen															3		
verwijderen van reclameinrichting															3		
Plannenbundel voor brandweer wanneer inhoud v/d aanvraag enkel kan beoordeeld worden met een brandweeraadvies.																	
tekeningen opgemaakt volgens normen brandweer																	

Figuur 39 Overzicht dossiersamenstelling voor een digitale bouw aanvraag . Architect niet verplicht. Overgenomen uit het normenboek voor werken zonder architect (versie 10 februari 2017). Te raadplegen op het opmgevingsloket https://www.omgevingsloket.be/dba_vorbereiding.

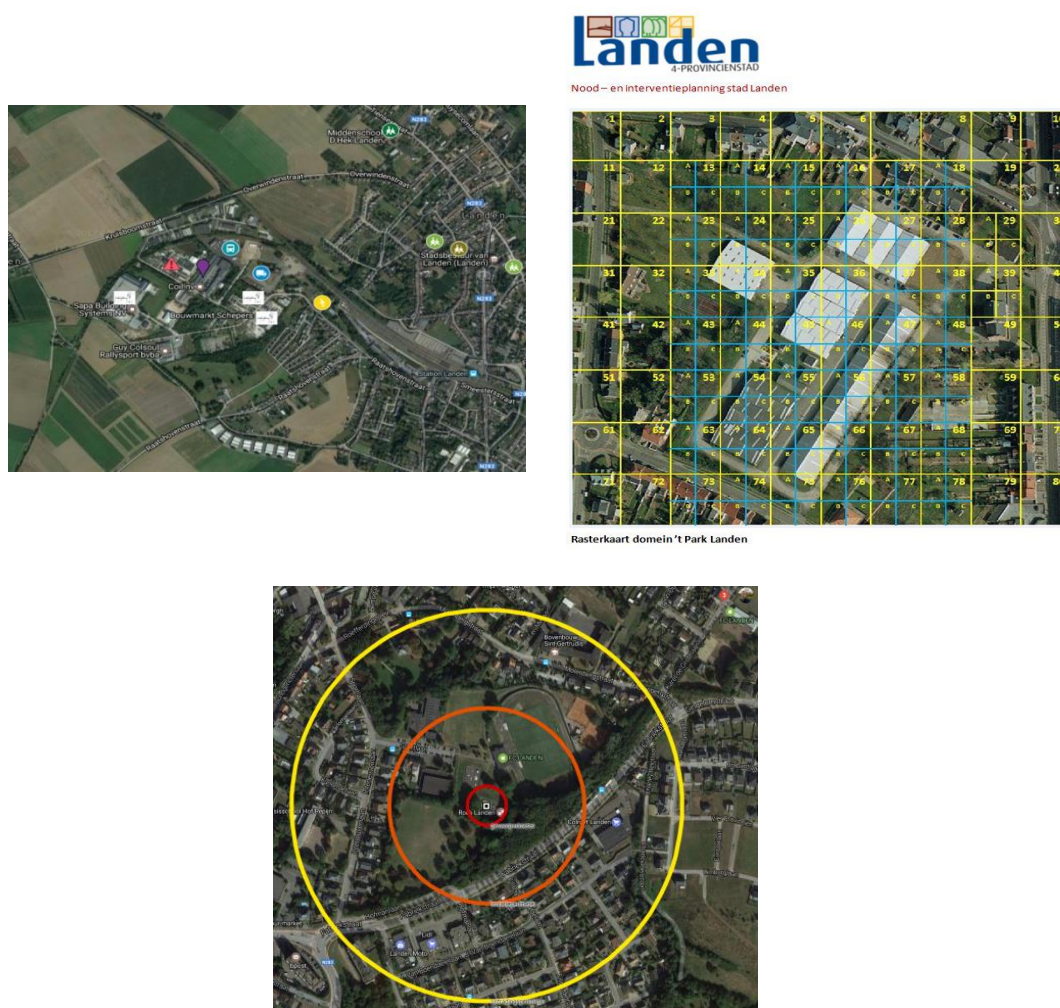
	liggings- plan	omgevings- plan	inplantings- plan	grondplannen		snede		terreinprofiel		geveltekening		constr. tekening	foto's	beschrijv. nota
	GRB	GRB	PDF	PDF	PDF	PDF	PDF	PDF	PDF	PDF	PDF	PDF		PDF
				bestaand	nieuw	bestaand	nieuw	bestaand	nieuw	bestaand	nieuw			
UITVOERING WERKEN BOUWAANVRAAG/MELDING MET ARCHITECT														
1. nieuwbouw				N.V.T.		N.V.T.				N.V.T.			6	
2. verbouwingen met constructieve wijzigingen met / zonder volume uitbreiding													6	
3. verbouwingen met constructieve wijzigingen met / zonder functiewijziging													6	
4. wijzigen v/h aantal woongelegenheden met constructieve wijzigingen met / zonder volume uitbreiding													6	
5. slopen op constructieniveau				N.V.T.	N.V.T.								3/6	
UITVOERING RECLAME VERPLICHT MET ARCHITECT														
1. dakreclame op nieuwe constructie				N.V.T.	UITZ.	N.V.T.	UITZ.	N.V.T.	UITZ.	N.V.T.	UITZ.		6	
UITVOERING WERKEN- MELDING MET ARCHITECT WERKEN AAN EN ROND DE WONING														
1. beperkte gevel en/of interne renovatie met constructieve wijzigingen								N.V.T.	N.V.T.				6	
2. beperkte uitbreiding v/d woning met constructieve werken								UITZ.	UITZ.				6	
3. verbouwen van een woning naar zorgwoning met constructieve werken								N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.				

BIJLAGE BRANDWEER				inplantingsplan PDF	grondplan	snede	terreinprofiel	geveltekeningen	constructieve tekeningen
UITVOERING WERKEN VERPLICHT MET ARCHITECT WANNEER BRANDWEERADVIES IS VEREIST									
1. nieuwbouw									
2. verbouwingen met constructieve wijzigingen met / zonder volume uitbreiding									
3. verbouwingen met constructieve wijzigingen met / zonder functiewijziging									
4. wijzigen van het aantal woongelegenheden met constructieve wijzigingen met / zonder volume uitbreiding									
	verplicht aan te leveren								
N.V.T.	verplicht aan te leveren maar niet van toepassing, zie normenboek								
UITZ.	verplicht aan te leveren maar een aangepaste versie, zie normenboek								
	niet verplicht aan te leveren								
6	verplicht aantal aan te leveren foto's								
A	verplicht aantal aan te leveren volgens de normen voor constructietekening A								
B	verplicht aantal aan te leveren volgens de normen voor constructietekening B								

Figuur 40 Overzicht dossiersamenstelling voor een digitale bouwaanvraag . Architect verplicht. Overgenomen uit het normenboek voor werken met architect. (versie op 10 februari 2017) Te raadplegen op het opmgevingsloket https://www.omgevingsloket.be/dba_voorbereiding .

3.3 Informatie van de noodplanambtenaar

De noodplanambtenaar kan zelf gegevens uit het omgevingsdossier verwerken op kaartmateriaal. Verschillende ingedeelde inrichtingen kunnen samen, per klasse of op basis van een bepaalde indelingsrubriek, op een google map gesitueerd worden. Verder kan ook een rasterkaart¹⁴⁸ op schaal met de bedrijfssite als onderlaag en een kaart met aanduiding van de noodplanningszones¹⁴⁹ toegevoegd worden. Mogelijk kan het kaartmateriaal in het ICMS portaal worden ondergebracht.

Figuur 41 Voorbeelden van kaartmateriaal gebruikt in de noodplanning. (F. Petitjean)

¹⁴⁸ Bijlage 9.5 toont hoe een rasterkaart kan aangemaakt worden.

¹⁴⁹ de handleiding voor het inladen van perimeters in Google my maps wordt aangeboden op de website noodplanning 2.0 van het #NIPlab collectief (Steven Vermeeren, Peter Naveau, Donald Goedheid en Jeroen Vanherck) te raadplegen op <http://noodplanning.weebly.com/tools>

3.4 Bijlage R-ANP

In principe bevat elk omgevingsdossier voor een ingedeelde activiteit of een bouwdoos heel wat goed geordende digitale informatie. Dit type van inventarisatie kan wel nuttig zijn maar biedt niet echt een meerwaarde voor noodplanning. Een selectie die uitgaat van de indelingsklasse van de inrichting of de indelingsrubriek van de activiteit is al heel wat verfijnder en staat in verhouding met risico en gevaar. Op basis van deze twee criteria kan dan ook bijkomende informatie gevraagd worden in een omgevingsdossier. Bijkomende informatie, in de vorm van een digitale bijlage, die bestemd is voor de ambtenaar noodplanning. Bij aanvang kan het gaan om een generieke bijlage die mogelijk evolueert naar een bijlage op maat van de betrokken gemeente.

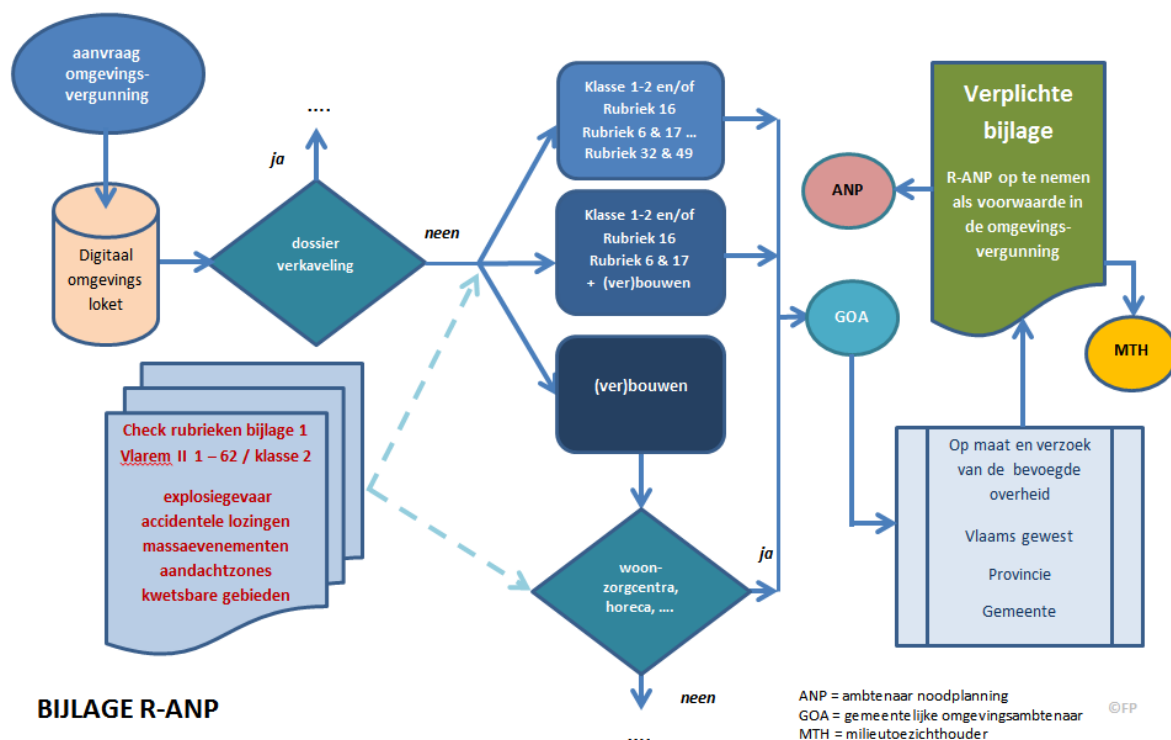
Een mogelijk scenario : voor elke klasse 1 en klasse 2 inrichting en/of een activiteit met een indelingsrubriek opgenomen in tabel 15 wordt een extra bijlage toegevoegd aan het omgevingsdossier. We noemen deze bijlage “R-ANP” waarbij R verwijst naar de rubriekafhankelijkheid en ANP naar de ambtenaar noodplanning.

Voor de rubrieken 6, 16 en 17 komen heel vaak terug in inrichtingen die ook met een andere (hoofd)rubriek worden ingedeeld. Grote warenhuizen worden ingedeeld via rubriek 45. Ingeval dat er voedingswaren aanwezig zijn zal vanwege de koelinstallaties ook rubriek 16 van toepassing zijn.

Tabel 15 Indelingsrubrieken waarvoor een bijlage R-ANP moet opgemaakt worden. (F. Petitjean)

rubriek	Onderwerp
6	Brandstoffen en brandbare vloeistoffen
16	Behandeling van gassen
17	Gevaarlijke stoffen
32.1	Inrichtingen met muziekactiviteiten
32.2	Bioscopen, schouwburgen, polyvalente zalen,...
32.8	Baden en waterrecreatie
49	Verzorgingsinstellingen

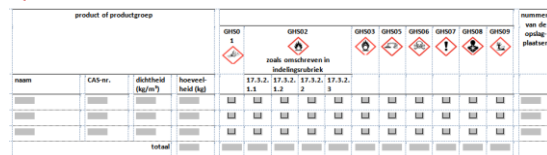
Een klasse 2 activiteit zoals een grondwaterwinning valt uiteraard buiten het interesseveld. Figuur 41 geeft schematisch aan wanneer een bijlage R-ANP aan het omgevingsdossier moet worden toegevoegd. De extra bijlage voor de noodplanambtenaar kan verplicht worden gesteld op basis van de algemene voorwaarden die in Vlarem II zijn opgenomen. In de omgevingsvergunning kan dit bindend gemaakt worden door een bijzondere voorwaarde. Niet naleven van de voorwaarde kan uiteindelijk leiden tot de vaststelling van een milieu-inbreuk of een milieumisdrijf door de milieutoezichthouder..

Figuur 42 Beslissingsboom R-ANP bijlage toe te voegen aan het omgevingsdossier. (F.Petitjean)

Tabel 16 De R-ANP bijlage. (F.Petitjean)

BIJLAGE R-ANP			
digitale link			
DEEL 1	GOA	identificatie	checklist risicobeheersing & noodplanning
		addendum A1	situeringsplan
		addendum C4A	Inrichtingen of activiteiten – vergunningsaanvraag of melding
		addendum C7	Toestellen
		addendum C8A1	Specifieke plannen voor ingedeelde inrichtingen of activiteiten
		addendum C8B	Uitvoeringsplan voor ingedeelde inrichtingen enkel klasse 3
		addendum E7	Risico op zware ongevallen of rampen
		addendum E7bis	Veiligheidsstudie
		addendum E7ter	project-mer screening
		addendum D4	Omgeving van het project
		addendum R-	rubrieksafhankelijk
DEEL2	ANP	perimeters kwetsbare gebieden	
		rasterkaart	
		noodplanningszones	
DEEL 3	MTH	(voorwaarden) omgevingsvergunning	
DEEL 4	Brandweer	brandpreventieverslag	

Figuur 43 Enkele dossierstukken in de bijlage R-ANP (F. Petitjean)

Te onthouden : Noodplanning wordt verankerd in een omgevingsdossier.

De omgevingsambtenaar beschikt over :

- *liggings-, implantings-, situerings- en bouwplannen;*
- *de aard en de hoeveelheden van opgeslagen producten met hun gevaareigenschappen;*
- *gegevens over het materieel en de productieprocessen;*
- *afhankelijk van de aard van de activiteiten specifieke informatie;*
- *aandachtspunten over de veiligheid.*

De noodplanambtenaar kan :

- *aanduiden welke bijlagen hem interesseren;*
- *de omgevingsambtenaar een vragenlijst “noodplanning” laten opnemen als vaste rubriek in het omgevingsdossier;*
- *gegevens van de brandweer toevoegen;*
- *hybrideplannen maken door het samenvoegen en verwerken van plannen.*

De bevoegde overheid kan het verzoek van de noodplanambtenaar opnemen als een vergunningsvoorwaarde.

De toezichthouder controleert en handhaaft de voorwaarde in de omgevingsvergunning.

4. Onderzoeksresultaten

4.1 Individuele bevraging

Tabel 17 Personen die individueel bevestigd werden.

naam	Functie	Organisatie	gesprek	e-mail
Luc Van Geert	Ir., hoofd afdeling Milieuvergunningen buitendienst Vlaams-Brabant, lid werkgroep SWA – Seveso richtlijnen	Departement Omgeving	✓	✓
Wilfried Van den Acker	Ir., Vlaams crisismanager, Afdeling Milieu-Inspectie – hoofd dienst Toezicht Zware risicobedrijven		✓	✓
Sigrid Raedschelders	mr. Afdelingshoofd Handhaving			✓
Griet Goossens	Beleidsmedewerker externe veiligheid Dienst Veiligheidsrapportering			✓
Helena Van Pottelberge,	Proces- en kwaliteitsbeheerder dienst MER			✓
Piet Vanhoutte	hoofd Afdeling Inspectie en Handhaving Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed			✓
Joël Vanherle	Attaché dienst noodplanning	Federale Dienst Civiele Veiligheid Vlaams-Brabant	✓	
Petra Van Es	Administratief assistent noodplanning		✓	
Bert Bruggheemans	zonecommandant	zone Antwerpen	✓	
Dimi Vercammen	Luitenant, Wachtofficier, sector Noord, postoverste Zaventem	Zone Vlaams Brabant West	✓	
Benny Engelbos	Majoor, Preparatie-opleidingen	zone Vlaams-Brabant Oost	✓	✓
Carlo Willems	Kapitein, postoverste Landen		✓	✓
Jurgen Volckaert	AD Noodplanning	FOD Binnenlandse Zaken		✓
Kris Versaen	Stafmedewerker Civiele veiligheid	VVSG		✓

Iedereen staat positief tegenover de koppeling van milieu-informatie aan een dossier noodplanning. Gevoelsmatig steunt men het idee om informatie uit een omgevingsdossier te gebruiken bij noodplanning en crisissituaties. Zowel bij de omgevingsvergunning als bij de noodplanning gelden specifieke voorschriften. Logisch dat lang niet iedereen op de hoogte is van de spelregels op het werkterrein van de ander. Concrete voorstellen en ideeën kreeg ik daardoor meestal niet. Ik maakte dat op uit de antwoorden die ik kreeg op een e-mail¹⁵⁰ die ik bij wijze als introductie en als ijsbreker verstuurde naar betrokken personen. In elk gesprek

¹⁵⁰ De e-mail die ik verstuurde werd opgenomen als bijlage 9.1.

werd mijn onderzoeksvoorstel zeer positief onthaald. Griet Goossens bevestigde formeel dat de gegevens uit een omgevingsvergunning kunnen gebruikt worden bij noodplanning en crisismanagement.

Wilfried Van den Acker duidde vooraf zijn functie als Vlaams crisismanager binnen het departement Omgeving, het crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO) en het federale crisiscentrum. Hij had een coördinerende rol binnen de Vlaamse administratie bij de treinramp op 4 mei 2013 in Wetteren. Zijn activiteiten en aanpak als milieu-inspecteur in een omgeving van zware risicobedrijven zijn uiteraard moeilijk te vergelijken met de taken van een lokale toezichthouder....toen Van den Acker het had over de ATEX richtlijnen¹⁵¹ begreep ik helemaal niet waarover hij het had. De inspectie instrumenten voor Sevesobedrijven zijn zeer uitgebreid en in detail opgesteld. Opnieuw werd duidelijk dat de Seveso reglementering de basis is van zowel de interne als externe veiligheidsaspecten binnen een bedrijf. In deze risico-omgeving is de exploitant bewust van de gevaren en is professioneel actief in de weer met veiligheidsmaatregelen en risico's. Op kleinere schaal worden de verplichtingen moeizamer ingevuld. Van den Acker verwees daarom naar de Vlarem II bepalingen aangaande de risicobeheersing. Een belangrijk aanknopingspunt tussen een exploitatievergunning en noodplanning. De brandweer, deel uitmakend van de federale civiele veiligheid, is de belangrijkste partner. Van den Acker overliep het "Inspectie-instrument noodplanning" dat wordt gebruikt bij de controle van Seveso bedrijven en het werkdocument "Risicobeheersing door bedrijven"¹⁵² dat door de afdeling Milieu-inspectie wordt gebruikt.

Luc Van Geert vertelde uitgebreid over de veiligheidsrapportering in milieudossiers, risico-inventarisatie en risico-analyse en de methoden die daarvoor gebruikt worden. Hij gaf toelichting over het uittekenen van effectperimeters, de noodplan – en interventiezone en het ondergeschikt belang van risicocontouren in deze context. Als lid van de SWA-werkgroepen had hij het over de historiek en de evolutie van de veiligheidsaspecten binnen de milieuwetgeving. Van Geert adviseerde om de focus te beperken tot rubriek 16 "behandeling van gassen" waarbij er ook aandacht moet zijn voor de koelinstallaties en de rubriek 17 "gevaarlijke stoffen" van de indelingslijst. Expliciete risicocommunicatie via een openbaar onderzoek vindt Van Geert geen goed idee. De drempel om in beroep te gaan tegen de afgifte van een vergunning ligt nu al laag. De openbare bekendmaking van de aanvraag via aanplakking, pers, of website moet al gezien worden als risicocommunicatie. Sigrid

¹⁵¹ ATEX is een afkorting van de Franse benaming "ATmosphère EXplosible" en wordt als aanduiding gebruikt voor twee Europese richtlijnen (ATEX 114 en ATEX 137 (nu 153) op het gebied van explosiegevaar onder atmosferische omstandigheden. Richtlijn 2014/34/EU van het Europees parlement en de raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake apparaten en beveiligingssysteem bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen (herschikking), (*Pb.L* 96/309 van 29 maart 2014) en Richtlijn 1999/92/EG van het Europees parlement en de raad van 16 december 1999 betreffende minimumvoorschriften voor de verbetering van de gezondheidsbescherming en van de veiligheid van werknemers die door explosieve atmosferen gevaar kunnen lopen (*Pb.L* 23/57 van 28 januari 2000)

¹⁵² Zie ook tabel 6 en tabel 7.

Raedschelders meldde dat de rol van de afdeling Handhaving (vroeger AMMC) inzake crisismanagement beperkt blijft tot een coördinerende rol bij specifieke voorvallen op vraag van de minister. Ernstige milieuschadegevallen worden afgetoetst aan de criteria die zijn opgenomen in het milieuschadedecreet.

De diensten van de gouverneur zijn helemaal niet vertrouwd met de materie die binnen de Vlaamse regelgeving valt. Joël Vanherle ziet in een wat andere context wel een rol weggelegd voor de gemeentelijke milieuambtenaar in de rampenplanning. De samenwerking met de Vlaamse administratie wordt uit een wat andere hoek benaderd. De komst van de Vlaamse crisismanager die binnen de Vlaamse administratie coördineert en doorverwijst, wordt als een meerwaarde beschouwd.

Vanwege de eerder lage opkomst bij de enquête van de brandweer contacteerde ik Dimi Vercammen en Bert Bruggemans. Beiden onthalen de supplementaire informatie uit een omgevingsdossier als positief. Vercammen gaf mogelijke verklaringen van de lage respons op de enquête en gaf toe dat het niet altijd vanzelfsprekend was om op elke vraag een adequaat antwoord te geven. Hij ziet een meerwaarde in het multidisciplinair platform dat het project aanbiedt. Bert Bruggemans vreest dat het instrument van de omgevingsvergunning onvoldoende accuraat is om snel in te spelen op een actuele situatie binnen het bedrijf. Hij verwijst naar het KB brandpreventie dat als een meer gericht en integraal instrument beter past in de noodplanning. Daarop inspeland, zal discipline 1 zeker niet achterblijven om de informatie via (online) tools die ze ter beschikking stelt, binnen te halen.

Benny Engelbos en Carlo Willems bevestigen me dat het actueel houden van de bedrijfsgegevens inzake brandpreventie een uitdaging is. Engelbos pleit al langer voor een duurzame verankering van het thema brandveiligheid in een bestuurlijk document. Binnen de politiezone PZ-LAN werkten we in die zin een gemeentelijk vergunningstelsel uit voor de lokale horeca. Hij geeft nog mee dat door de structurele hervormingen binnen de brandweerdiensten de werking rond preventie en monodisciplinaire noodplannen meer en meer onder de aandacht komt. Ik kan intussen terugblikken op een twintig jaar lange samenwerking met Benny en Carlo. Een samenwerking die loont en zeker sinds mijn aanstelling als noodplanambtenaar aan belang wint.

Hoe de omgevingsvergunning het als instrument voor de noodplanning zal doen, blijft een open vraag. De VVSG heeft geen weet van enig precedent.

“Learning never exhausts the mind.”

Leonardo da Vinci (1452-1519)

4.2 Enquêtes

De enquêtes werden opgemaakt in een googleformulier. De link naar de enquête werd met een inleidende e-mail verstuurd naar de betrokken doelgroep. Tabel 18 vermeldt de responsgraad op de enquêtes. De enquêteresultaten worden als bijlage toegevoegd.

Tabel 18 Responsgraad op de drie enquêtes

provincie	Aantal gemeenten	Respons ANP	Respons GOA
Antwerpen	70	34 (49%)	32 (46%)
Limburg	44	13 (30%)	35 (80%)
Oost-Vlaanderen	65	14 (22%)	29 (45%)
Vlaams-Brabant	65	37 (57%)	48 (74%)
West-Vlaanderen	64	25 (39%)	24 (38%)
Vlaanderen	308	123 (40%)	168 (55 %)
Hulpverleningszones	Aantal zones	Aangeschreven	respons
Vlaams gewest	20	105	28 (27%)

Met de bevraging van de drie actoren : de ambtenaar noodplanning (ANP), de gemeentelijke omgevingsambtenaar (GOA) en de brandweer, peilde ik naar het standpunt omtrent volgende thema's :

- Werken de actoren vandaag al samen,
- hebben de drie actoren kennis van elkaars werkveld,
- is er bereidheid tot structurele samenwerking,
- hoe staan de actoren tegenover mijn onderzoek.

Enkele opmerkingen vooraf :

Oost-Vlaanderen en Antwerpen verstuurden zelf de enquête naar respectievelijk de milieuambtenaren en de stedenbouwkundige ambtenaren. Limburg en Oost-Vlaanderen deden dat eveneens voor de noodplanambtenaren. Bij nazicht van de verstuurde e-mailadressen bleek dat soms meerdere personen bereikt werden met één e-mailadres (groepsnaam) en dat er ook e-mailadressen van gemeentelijke mandatarissen in de lijst voorkwamen. Theoretisch zijn er telkens 308 noodplanambtenaren. In praktijk worden zowel de milieuambtenaren als de stedenbouwkundige ambtenaren aangesteld als omgevingsambtenaar. Theoretisch vertegenwoordigt dit 616 personen. De percentages in tabel 18 onder GOA moeten in dat opzicht gehalveerd worden.

4.2.1 Omgevingsambtenaren

Op de haast symbolische datum 23 februari 2017 kondigde de heer Jan Allaert, hoofdindustriële ingenieur en provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar Oost-Vlaanderen, de Oost-Vlaamse enquête aan als volgt :

Ter attentie van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar

Collega's

Frank Petitjean, uit Landen, werkt aan een thesis : "de omgevingsvergunning, instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement". Hij had graag een aantal vragen gesteld aan de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren. Ik durf de vrijheid te nemen om -op deze historische dag- deze mail door te sturen en jullie op te roepen de enquête in te vullen.

Alvast bedankt, in naam van de wetenschap, en van Frank.

Ik neem aan dat hij mij zal op de hoogte houden van het resultaat van zijn studiewerk.

Een groet

Jan

Een twintigtal deelnemers uit het doelpubliek geeft aan dat ze ook noodplanambtenaar zijn. Deze personen moesten de enquête niet invullen. Ze namen deel aan de bevraging van de noodplanambtenaren die al vroeger gebeurde.

Enkele vaststellingen, mogelijke verklaringen en bedenkingen :

- Meer dan de helft van de deelnemers vertegenwoordigen stedenbouwkundige ambtenaren en hun medewerkers.
- Slechts een kwart van de deelnemers combineert de functie van milieuambtenaar en toezichthouder.
- Een meerderheid heeft al eens gehoord van noodplanning, een kwart stelt helemaal niet vertrouwd te zijn met de materie.
- Het aanvragen van het advies van de brandweer behoort voor stedenbouwkundige dossiers tot de gewone gang van zaken. Voor milieudossiers is dat niet altijd de regel. Een mogelijke verklaring : een milieudossier werd in het oude regime van aanvraag haast traditiegetrouw ingediend als het stedenbouwkundig luik, inclusief het brandweeradvies, afgehandeld was.
- Eenmaal de vergunning verleend, heeft ca. 67 % van de bevroegden geen zicht te hebben op het naleven van het brandweeradvies. Dit cijfer is helemaal niet verwonderlijk. Controle op brandveiligheid is niet echt een aandachtspunt op een doorsnee milieu- of stedenbouwdienst.
- Bijna de helft is niet vertrouwd met de indelingslijst. Nagenoeg alle stedenbouwkundigen geven aan niet goed op hoogte te zijn van de indelingsrubrieken. Frappante cijfers maar niet echt verwonderlijk. Het ondersteunt de stelling dat stedenbouw en milieu een afzonderlijke expertise nodig hebben.
- Een grote meerderheid is niet betrokken bij noodplanning. Bijna de helft ziet een advies van de noodplanambtenaar wel zitten. Bemoedigend en een uitgestoken hand.

- Bijna de helft geeft aan dat risicocommunicatie tijdens een openbaar onderzoek gevoelig ligt. Het cijfer ligt lager dan verwacht. Ook politici zullen niet warm lopen om bij de vergunningsaanvraag het accent op risico's te leggen. Expliciete risicocommunicatie tijdens een openbaar onderzoek over een vergunningsaanvraag zou kunnen leiden tot nog meer beroepsprocedures.
- ca. 40 % vindt dat de MER screeningsnota ook belangrijk is voor de noodplanambtenaar. Dit is een relatief hoog cijfer. Het cijfer bevestigt de trend dat samenwerking mogelijk is.
- Een grote meerderheid geeft aan dat noodplanning niet aan bod komt in de Gecoro of Minaraad. Niet echt verwonderlijk voor een Gecoro. Wel in het geval van de milieuraad aangezien milieudossiers voor de zwaardere risicobedrijven (klasse 1, MER/OVR) meestal wel op een milieuraad aan bod komen.
- Slechts 1/5 vindt dat de noodplanambtenaar bij een plan- of project MER mee aan tafel moet zitten. Mogelijk stijgt dit cijfer de komende jaren aangezien er een nieuwe discipline externe veiligheid wordt opgenomen in de dossiers.
- Opvolging van de sectorale voorwaarden brandveiligheid uit rubriek 32 inrichtingen (meerdere keuzes waren mogelijk) : 68 % (stedenbouwkundigen) geeft aan niet op de hoogte te zijn, 49 % vindt het louter een taak van de brandweer, 21 % beschouwt het ook als een toezichtstaak. Brandveiligheid is niet echt een aandachtspunt bij de toezichthouder. De vrees om in het vaarwater van de brandweer te komen is niet ongegrond en niet onterecht. Het is immers aan goed opgeleide brandweermensen om deskundig te oordelen over de brandveiligheid. Deze vraag werd ook aan de brandweer gesteld. De toezichthouder laat dit werk beter over aan de brandweer of spreekt af met de brandweer om mee op pad te gaan, was hier het antwoord.
- Ongeveer 1/3 vindt een digitale nota als bijlage aan het dossier ter attentie van de noodplanambtenaar een meerwaarde maar ziet dit enkel als een vrijblijvend aan te bieden document. In enkele commentaren kwam naar voren dat : gerichte informatie opvragen via het omgevingsloket onmogelijk is, voor klasse 2 en klasse 3 inrichtingen is noodplanning niet noodzakelijk. Verder bestaat de vrees voor een hogere werklast.
- Ongeveer de helft waagt zich niet aan een uitspraak over gegevens uit de brandpreventieverslagen, de interventiefiches of het intern noodplan bij de noodplanning of tijdens een noodsituatie. Dit cijfer ligt toch wel hoog. Meer dan de helft van de deelnemers is kritisch over de aanpak van een crisis en gelooft niet blindelings dat alle nodige informatie voorhanden is. Nog de helft geeft aan dat de gegevens uit de milieuvergunning kunnen gebruikt worden bij het uitzetten van een effectperimeter. Een cijfer dat m.i. eerder laag ligt.
- Iets meer dan de helft gaat akkoord met de doelstelling van het onderzoek. De gegevens uit een omgevingsdossier komen de beeldvorming in een multidisciplinaire omgeving (veiligheidscel, crisiscel, Commandopost Operaties) ten goede. Zowel het brongebied en (een mogelijk) effectgebied kan in kaart gebracht worden. Een aanloop naar proactief risico – en crisismanagement. Uit de commentaren bleek dat

milieudossiers weinig aandacht hebben voor preventieve veiligheidsmaatregelen en dat noodplanning in eerste plaats met de brandweer moet worden bekeken.

- Een flinke meerderheid wil de banden met de noodplanambtenaar aantrekken. Een deelnemer meldde dat de bal in het kamp van de noodplanambtenaar ligt. Hij moet het initiatief nemen.

4.2.2 Ambtenaren noodplanning

Gaan we uit van mogelijk 308 reacties dan berekenen we een respons van bijna 40 %. Ongeveer 11,5 % komt uit de gemeentelijke milieusector, slechts 1,4 % uit de stedenbouwadministratie.

Enkele vaststellingen, mogelijke verklaringen en bedenkingen :

- Nagenoeg alle bevroagden zijn aangesteld als noodplanambtenaar overeenkomstig het KB noodplanning. Een 6 tal noodplanambtenaren zijn actief in meerdere gemeenten.
- Slechts een minderheid is full-time bezig met noodplanning. Geen verrassing. De problematiek is algemeen bekend. In de commentaren komt opnieuw de invulling, erkenning, opleiding, werklast en het statuut van een noodplanambtenaar ter sprake. Een belangrijk gegeven in de evaluatie van de antwoorden op de enquête.
- Zelden neemt de ANP bij de risico-inventaris contact op met bedrijven of instellingen binnen de gemeenten. Tijdsgebrek is waarschijnlijk een oorzaak.
- Nagenoeg alle ANP doen beroep op de brandweer voor de opmaak van de risico-inventaris. Een logisch antwoord. Het gestructureerd overleg en het periodiek samenkomen van de veiligheidscel zal ongetwijfeld bijdragen tot deze score.
- Een grote meerderheid van de deelnemers antwoordt dat ze niet op de hoogte worden gebracht van nieuwe bouwprojecten die een veiligheidsrisico inhouden. Voor ca. 1/4 bestaat er in dat geval wel communicatie met de milieudienst of de dienst stedenbouw. Bij nieuwe ingedeelde activiteiten die een mogelijk risico inhouden geldt dezelfde trend, al is er in deze gevallen ook meer interactie met brandweer en de exploitant. De commentaren geven aan dat er raakpunten binnen het werkveld van omgevingsambtenaar en de noodplanambtenaar bestaan. Een structurele samenwerking tussen de noodplanambtenaar en de omgevingsambtenaar bestaat er vandaag niet. De samenwerking gebeurt nu ad-hoc.
- De helft komt nooit in aanraking met een stedenbouwkundig dossier, een kleine minderheid vraagt al eens naar de inzage van een milieuvergunning.
- Bijna ¾ meldt dat bouwdoossiers en RUP's voor de ontwikkeling van winkelcentra en recreatiecentra niet op de agenda van de veiligheidscel staan. Voor de bijhorende milieudossiers ligt dat antwoord op ca. 70 %. Toch een aanwijzing dat de raakvlakken tussen noodplanning en een omgevingsdossier niet echt gekend zijn.
- De helft van de deelnemers, meestal niet komende uit een dienst stedenbouw of milieudienst, is overtuigd dat de Vlare II bepalingen over de risicobeheersing een aanknopingspunt zijn naar het werkveld van de noodplanambtenaar en ziet de

indelingslijst als een lijst met risico-activiteiten. De helft is niet vertrouwd met de indelingslijst, ca. 37 % geeft wel aan dat de gegevens uit een omgevingsdossier die ook risico-activiteiten inhouden ook deel uitmaken van het dossier van de noodplanambtenaar.

- ¾ is het eens dat de omgevingsambtenaar een samenvattend document met gegevens over de veiligheidsrisico's doorgeeft aan de noodplanambtenaar. Het ondersteunt mijn voorstel om via een bijzondere voorwaarde in de vergunning een bijlage voor de noodplanambtenaar toe te voegen.
- Over risicocommunicatie tijdens een openbaar onderzoek zijn de meningen verdeeld.
- De helft stelt dat een omgevingsdossier niet geraadpleegd wordt in de gemeentelijke crisiscel. Voor de Cp-Ops ligt dat op 1/3. Uiteraard zal het afhangen van de aard van de noodsituatie of een omgevingsdossier al dan niet wordt geraadpleegd,
- Een digitale bijlage bij een omgevingsdossier voor de noodplanambtenaar, een grote meerderheid is akkoord. Anderen geven mee in hun commentaar dat er dubbel werk zal gebeuren doordat de brandweer alle noodzakelijke informatie al in het bezit heeft.
- 2/3 is akkoord dat een milieudossier kan bijdragen voor de uittekening van een effectperimeter,
- Ruim 68 % is akkoord met de doelstelling van het onderzoek. Bij de omgevingsambtenaren lag dit op 52 %. Een minderheid van 43 % van de noodplanambtenaren stelt dat de gegevens uit het brandpreventieverslag, de interventiefiche van de brandweerdienst en het intern noodplan van het bedrijf voldoende zijn voor de noodplanning. Uit de commentaren kwam naar voren dat het omgevingsloket een middel kan zijn om ook gegevens met betrekking tot noodplanning te inventariseren en up to date te houden,
- Iets meer dan de helft ziet zichzelf ook in de Cp-Ops zetelen als er (nog) geen fase is afgekondigd.

4.2.3 Brandweer

Voor een optimaal en volledig bereik van het deelnemersveld deed ik beroep op de zeer bereidwillige medewerking van de heer Martijn Wouters van Brandweer Vlaanderen (BVV), de vakorganisatie voor brandweertzorg in Vlaanderen. Ik ontving :

- 21 adressen voor verzending naar de zonecommandanten,
- 30 adressen voor het netwerk preventie,
- 30 adressen voor het netwerk operaties,
- 20 adressen voor het netwerk BPA coördinatoren,

De uitnodiging voor deelname vermeldde om de link naar de enquête ook te verzenden naar de postoversten en iedereen binnen de brandweer die een relevante bijdrage kon leveren aan het onderzoek. In welke mate dit gebeurde is niet geweten. Ik noteerde 28 reacties.

Er werden 105 e-mailadressen een uitnodiging verstuurd hetgeen neerkomt op een deelname van ca. 27%. Indien de oproep naar verspreiding goed werd opgevolgd, ligt het deelnamepercentage nog lager. Het invullen van de enquête was voor heel wat deelnemers

geen sinecure. Deels omdat de brandweer niet helemaal vertrouwd is met specifieke materie uit de omgevingsvergunning, deels omdat ik vooraf bewust niet terugkoppelde met de brandweer voor een inhoudelijke toets van de enquête.

Enkele terugkerende opmerkingen :

- Geen ruimte voor commentaar of onvoldoende keuze in de antwoorden.
- Een te gerichte of gekleurde vraagstelling die leidt naar de bevestiging van een vooropgestelde visie.

Over het algemeen was de commentaar ook hier positief. De omgevingsvergunning wordt gezien als een opportuniteit voor betere noodplanning.

Enkele vaststellingen, mogelijke verklaringen en bedenkingen :

- 1/5 van de deelnemers zijn postoversten. Zij werden op 1 persoon na niet rechtstreeks gecontacteerd.
- Ongeveer 40 % geeft aan over een goedgekeurd monodisciplinair noodplan te beschikken,
- De aanpak voor de opmaak van brandpreventieverslagen en het uitvoeren van controles is gevarieerd. Het uitvoeren van vermelde opdrachten kan meestal enkel op verzoek van de burgemeester. Heel wat antwoorden geven aan dat de brandweer ook autonoom, in overleg met de bouwheer of exploitant, dossiers kan afhandelen.
- De aanspreekpunten van de brandweer zijn grotendeels voorspelbaar en sectorspecifiek. Voor tijdelijke evenementen en de actualisatie van de interventiedossiers komt de noodplanambtenaar eveneens ter sprake.
- Een grote meerderheid geeft aan dat de opmaak en het actueel houden van de interventiefiches een knelpunt is. Niet echt een verrassend antwoord. Heel vaak moet de oorzaak gezocht worden bij de uitbaters die nalaten initiatieven hieromtrent te nemen. Feedback van de exploitant blijkt een belangrijk gegeven. Bijna 43 % geeft wel aan dat de fiches worden bijgehouden door specifieke vragenlijsten rechtstreeks te versturen naar de verantwoordelijke uitbaters. Slechts 10% geeft aan dat de fiche wordt opgemaakt aan de hand van het verslag van de controlebezoeken. Uit de antwoorden blijkt dat de noodplanambtenaar ook betrokken wordt en een rol heeft in discipline 1. Mogelijk werd de vraagstelling niet helemaal correct of te eng gesteld (al bleef het niet akkoord zijn met de stelling beperkt tot gemiddeld 5%).
- Toch minder dan de helft staat open voor informatie uit een omgevingsdossier van nieuwe projecten die een veiligheidsrisico inhouden. Ongeveer 1/4 bestempelt de informatie enkel als nuttig. Discipline 1 focust prioritair op het brongebied. In die context zal informatie uit het omgevingsdossier van secundair belang zijn.
- De helft stelt dat de indelingslijst ook als een lijst met risico-activiteiten kan beschouwd worden. Een positief resultaat. De omgevingsvergunning kan op die manier inhaken op de veiligheidsketen.

- Meer dan de helft is het er mee eens dat de Vlare II bepaling omtrent risicobeheersing een prima middel is om de exploitant naar de brandweer te leiden. Opnieuw aanmoediging om deze verplichte bepalingen om te zetten naar een bijzondere voorwaarde in de omgevingsvergunning.
- Een meerderheid is het eens om met de informatie uit een omgevingsvergunning preventief een effectperimeter uit te tekenen.
- In de rol die een toezichthouder kan spelen bij de handhaving van rubriek 32 inrichtingen zijn de meningen verdeeld.
- Slechts een minderheid oordeelt dat risicocommunicatie mag deel uitmaken van de vergunningsprocedure.
- De helft vindt dat de Seveso voorschriften een goede leidraad zijn om minder risicovolle bedrijven te benaderen.
- Bespreking van omgevingsvergunningen in de veiligheidscel is voor een meerderheid van de deelnemers geen must.
- Een zeer grote meerderheid is het er over eens dat de gegevens van de brandweer en het intern noodplan voldoende zijn voor de noodplanning. Zeker in de kleinere gemeenten wordt de informatie uit een milieuvergunning heel vaak niet functioneel geïntegreerd in de interventiefiches van de brandweer. Moest dit al een tekortkoming zijn, zal het intern noodplan dit m.i. opvangen. Voor de kleinere bedrijven bestaat een uitgewerkt noodplan meestal niet. De omgevingsvergunning kan hier, in combinatie met het toezicht dat daaraan gekoppeld is zeker een meerwaarde zijn.
- Een omgevingsdossier wordt al eens geraadpleegd in de het CC-gem en de Cp-Ops. Ook hier de opmerking dat de aard van de ramp bepalend zal zijn.
- Een grote meerderheid ondersteunt de doelstellingen van het onderzoek. Discipline 1 staat open voor bijkomende informatie. Uit de commentaren bleek dat een gezamenlijk beeld cruciaal is om juist te beslissen. Een deelnemer ziet preventie/interventie in verhouding staan met omgevingsvergunning/noodplanning.
- Bijna 61 % ziet voor de noodplanambtenaar ook een rol in de Cp-Ops weggelegd. Over dit thema werd al menige discussie gevoerd. Ook bij een groter publiek zijn de meningen hierover verdeeld.

Algemeen besluit.

1. De GOA en de brandweer werken vandaag op een gestructureerde wijze met elkaar samen. Eenmaal een dossier administratief is voltooid, stopt ook die samenwerking. Er is nadien geen terugkoppeling.
2. De ANP en de brandweer werken op een gestructureerde wijze samen rond noodplanning. Het KB noodplanning zorgt voor de structuur.
3. Tussen de GOA/toezichthouder en de ANP bestaat er geen structurele samenwerking.
4. Binnen de groep van GOA is de kennis van stedenbouw – en milieuwetgeving sterk gepolariseerd.

5. Zowel de ANP, de GOA als de brandweer zijn bereid voor een samenwerking in een breder perspectief en staan open voor het gebruik van de omgevingsvergunning als instrument in de noodplanning.

Te onthouden :

De GOA, de ANP, de MTH en de brandweer hebben een gemeenschappelijk aandachtspunt : veiligheid en risicobeheersing. De omgevingsvergunning biedt met de indelingslijst een canvas om de risico's te inventariseren en te beheren. Alle actoren staan positief tegenover een onderlinge samenwerking en het verder uitwerken van het project omgevingsvergunning-noodplanning.

5. Besluit en aanbevelingen

5.1 Een pad vrijgemaakt

De stedenbouwkundig ambtenaar, de milieuambtenaar/toezichthouder en de ambtenaar noodplanning hebben elk hun specifiek takenpakket en bevoegdheden. Uit de resultaten van mijn onderzoek en mijn eigen ervaring stel ik vast dat de drie gemeentelijke ambtenaren elk in een vrij technisch vakgebied in hoofdzaak naast elkaar werken. Helemaal niet vertrouwd met elkaars werkdomein, jargon en de vrachten aan wetgeving die daar achter schuil gaan. Het vergunningendossier van de stedenbouwkundig ambtenaar en dat van de milieuambtenaar werd vóór 23 februari 2017 enkel maar in de eind- of beslissingsfase naast elkaar gelegd. Door de komst van de omgevingsambtenaar, als gevolg de vele reorganisaties op elk beleidsniveau en het nieuwe overkoepelend Vlaamse departement Omgeving zal op termijn de grens tussen de stedenbouwkundig ambtenaar en de milieuambtenaar helemaal vervagen. Beiden moeten nu onder dezelfde titel één dossier in elke fase met elkaar delen. De invulling van kennis en expertise uit de respectievelijke werkdomeinen zal ongetwijfeld wel een zaak van meerdere personen blijven.

Vandaag bestaat er geen structureel overleg tussen de ambtenaar noodplanning en de omgevingsambtenaar. Als er al een samenwerking tussen beiden is, verloopt die ad-hoc. Een omgevingsdossier wordt niet per definitie gekoppeld aan een dossier noodplanning. Daaruit volgt dat wordt voorbij gegaan aan een mogelijk informatie surplus voor de ambtenaar noodplanning.

Beide ambtenaren hebben vanuit hun eigen werkdomein te maken met veiligheid en risicobeheersing. Ze geven er elk een andere invulling aan. Een indelingsrubriek voor de één kan voor de ander risico-inventarisatie betekenen. Voor inrichtingen en activiteiten met uitgesproken risico's zoals Seveso-bedrijven zijn zowel de brandweer, de noodplanambtenaar en de omgevingsambtenaar, vaak onafhankelijk van elkaar, op de hoogte van de voorschriften en de procedures die in een noodsituatie van toepassing zijn. Bij de inrichtingen of bedrijven waar dat risico minder uitgesproken is, ligt een veiligheidsdossier of risicoanalyse al heel wat moeilijker. Het is in die gevallen en aan de hand van vooraf bepaalde criteria dat de omgevingsvergunning voor de noodplanambtenaar en de brandweer een meerwaarde kan zijn.

Het digitale omgevingsdossier kan tegemoet komen aan de informatienoden van de noodplanambtenaar. Aan het dossier kan een extra bijlage ANP gevoegd worden : een digitale bijlage met gegevens over de exploitatie- en ruimtecondities van het betrokken perceel. Het instrument van de omgevingsvergunning en de procedures die daaraan vast hangen houdt meerdere troeven in.

1. een omgevingsvergunning is niet vrijblijvend. Het wettelijk kader verzekert een continue instroom van gegevens onder digitale vorm. De overdracht van de gewenste informatie van de exploitant naar de overheid loopt dan via een optimaal pad,

2. de bevoegde overheid kan de informatieoverdracht naar de noodplanambtenaar met een bijzondere voorwaarde in de vergunning een dwingend karakter geven,
3. de (lokale) toezichthouder staat in voor de handhaving van de voorwaarden die zijn opgenomen in de omgevingsvergunning.

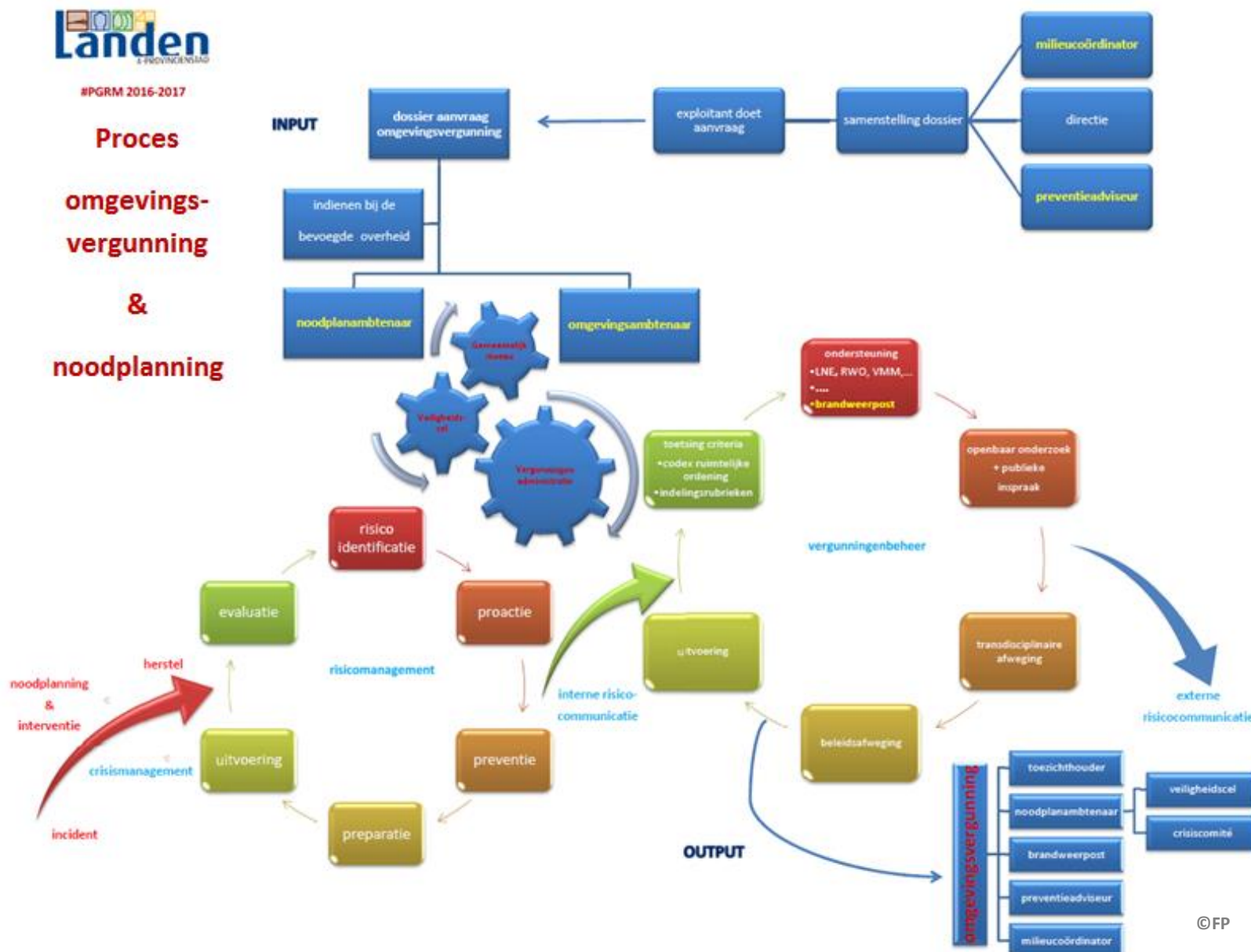
5.2 Aanbeveling voor het beleid.

Zonder een beleidsbeslissing wordt het voorgestelde concept slechts een vrijblijvend akkoord tussen de verschillende ambtenaren die betrokken zijn met noodplanning en de omgevingsvergunning. Als de toezichthouder niet kan over gaan tot handhaving van een gestelde voorwaarde in verband met de noodplanning in de omgevingsvergunning, kan er geen sprake zijn van een proces. Het beleid kan hiervoor een principebeslissing nemen of in de betreffende omgevingsvergunning zelf een bijzondere voorwaarde inschrijven. In het eerste geval zou de bijlage (theoretisch) al in het omgevingsloket worden aangeboden. In de tweede optie wordt de bijlage achteraf ingevuld en toegevoegd aan het dossier.

- Principieel, vóór de aanvraag :
Artikel. x. Bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en haar bijlagen (de addendabibliotheek), wordt in de stad/gemeenteuitgebreid met de bijlage R-ANP.
Art. x + 1. Deel 1 van de bijlage R-ANP wordt toegevoegd aan het aanvraagformulier voor het bekomen van een omgevingsvergunning voor een inrichting of activiteit met indelingsrubriek : 6 - 16 – 17 - 32.1 – 32.2 – 49 -
- Of als een bijzondere voorwaarde in een vergunning :
Artikel. y. De vergunningshouder dient uiterlijk 30 dagen na datum van dit besluit deel 1 van de digitale bijlage R-ANP te bezorgen aan de lokale noodplanambtenaar van de gemeente/stad.....

5.3 Verder uit te werken

1. De voorgestelde bijlage is generiek opgesteld. Het onderdeel “*checklist risicobeheersing noodplanning*” van de bijlage moet worden uitgewerkt. Dit deel van de bijlage wordt opgemaakt door de ambtenaar noodplanning : inhoudelijk gericht en op maat van de aangevraagde activiteit of inrichting. De checklist wordt door de bevoegde overheid vooraf geïmprimeerd en goedgekeurd.
2. Integratie van de gegevens in de bijlage R-ANP in het ICMS portaal. Op welke manier ? Seveso bedrijven zijn nu al ICMS gebruikers. De gebruikerslijst op het ICMS portaal kan afhankelijk van het risico (indelingsrubriek) worden uitgebreid.
3. Het proces noodplanning – omgevingsvergunning. Figuur 44 toont een theoretisch model hoe noodplanning kan inhaken in een omgevingsprocedure. Vandaag blijven mogelijke opportuniteiten nog te veel onder de radar. Dit verdient onderzoek. De ANP heeft daarin een trekkersrol.

Figuur 44 proces noodplanning – omgevingsvergunning (F.Petitjean)

6. Lijst met afkortingen

ADCC	algemene directie crisiscentrum
AIHRO	afdeling Inspectie en Handhaving Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
AMMC	Afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer
ANIP	algemeen nood en interventieplan
ANP	ambtenaar noodplanning
APA	algemeen plan van aanleg
ARAB	algemeen reglement op de arbeidsbescherming
BAT	best available technology
BBT	beste beschikbare technieken
BNIP	bijzonder nood en interventieplan
BPA	bijzonder plan van aanleg/brandpreventieadviseur
Bref	best available technology reference document
CBS	college van burgemeester en schepenen
CC-gem	gemeentelijke coördinatiecel (crisiscel)
CCVO	crisiscentrum Vlaamse overheid
CLP	classification, labelling and packaging of substances and mixtures
Cp-Ops	commando post operaties
DABM	decreet algemene bepalingen milieubeleid
EMAS	Europees milieumanagement- en audit schema
GBPV	geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging
Gecoro	gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening
GHS	globally harmonised system
GOA	gemeentelijke omgevingsambtenaar
GOVC	gemeentelijke omgevingsvergunningscommissie
GRB	grootschalig referentie bestand
GSA	gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaar
HD	hoge drempel seveso inrichting
IBOBBO	informatiegaring – beeldvorming-oordeelvorming besluitvormig – bevelvoering-opvolging
ICMS	incident en crisis management system
IPPC	integrated pollution prevention and control
IRC	isorisicocontour
ISO	international organization for standardization
KB	koninklijk besluit
KG	kennisgeving
LD	lage drempel Seveso inrichting
LNE	leefmilieu natuur en energie
LPG	Liquefied Petroleum Gas
m.e.r.	milieueffectenrapportage

MA	milieuambtenaar
MAR	milieuadviesraad
MER	milieueffectenrapport
MHB	milieuhandhavingsbesluit
MHD	milieuhandhavingsdecreet
Mina	milieu en natuurraad
MRA	milieurisicoanalyse
MSD	milieuschadedecreet
MTH	milieutoezichthouder
NPU	noodplan-plan d'urgence
OHSAS	occupational health and safety assessment series
OSR	operatie snelle redding
OVb	omgevingsvergunningenbesluit
OVD	omgevingsvergunningendecreet
OVR	omgevingsveiligheidsrapport
POVC	provinciale omgevingsvergunningscommissie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUP	ruimtelijk uitvoeringsplan
RVR	ruimtelijk veiligheidsrapport
RvVB	raad voor vergunningsbetwistingen
RWO	ruimtelijke ordening woonbeleid Onroerend erfgoed
SWA	samenwerkingsakkoord
TH	toezichthouder
v.r.	veiligheidsrapportage
VCRO	Vlaamse codex voor ruimtelijke ordening
Vlarebo	Vlaams Reglement bodemsanering en bodembescherming
Vlarem	Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning
VN	veiligheidsnota
VR	veiligheidsrapport
VRP	Vlaamse vereniging voor ruimte en planning
VVSG	vereniging van Vlaamse steden en gemeenten
QRA	quantitative risk analysis

7. Lijst met tabellen en figuren

7.1. Tabellen

- Tabel 1. Decretale bevoegdheden van de lokale toezichthouder zoals opgesomd in artikel 16.3.10 van het milieuhandhavingsdecreet (MHD).
- Tabel 2. Organisatiestructuur van het nieuwe departement Omgeving (F.Petitjean).
- Tabel 3. De rubrieken van de indelingslijst zoals opgenomen in bijlage1 van Vlarem II. (F.Petitjean)
- Tabel 4. Verplichtingen van een hoge drempel Seveso (HD) en een lage drempel (LD) Seveso inrichting.
- Tabel 5. Criteria plaatsgebonden risico.
- Tabel 6. Overzicht van de vragen die aan bod komen in het werkdocument Risicobeheersing door bedrijven . (F.Petitjean)
- Tabel 7. Overzicht van de vragen die aan bod komen in het inspectie-instrument Noodplanning. (F.Petitjean)
- Tabel 8. Aanzet checklist risicobeheersing en noodplanning. (F.Petitjean)
- Tabel 9. Overzicht aanvraagformulier omgevingsvergunning. (F. Petitjean)
- Tabel 10. Addendum A1. Aangepast uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>
- Tabel 11. Addendum C8A. Aangepast uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>
- Tabel 12. Addendum C8B. Aangepast uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit. Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>
- Tabel 13. Enkele bijlagen die relevant zijn voor noodplanning. (F. Petitjean)
- Tabel 14. Overzicht van plannen en hun schaal in een omgevingsdossier (F. Petitjean)

Tabel 15. Indelingsrubrieken waarvoor een bijlage R-ANP moet opgemaakt worden. (F. Petitjean)

Tabel 16. De R-ANP bijlage. (F.Petitjean)

Tabel 17. Personen die individueel bevraagd werden.

Tabel 18. Responsgraad op de drie enquêtes

7.2. Figuren

Figuur 1. Vereenvoudigd schema van de gemeentelijke ambtenaren en hun basiswetgeving vóór en na 23 februari 2017 (F.Petitjean).

Figuur 2. Wie worden de omgevingsambtenaren. Overgenomen uit de digitale nieuwsbrief van de VVSG Milieumail Kort Nieuws, Jaargang 2017 nr.1-31 januari 2017 (http://www.vvsg.be/Omgeving/Pages/Publicaties_Omgevingsbeleid_.aspx, geraadpleegd op 12 mei 2017)

Figuur 3. Analogie tussen risicobeheer en omgevingsvergunning. (F. Petitjean)

Figuur 4. Het IBOBBO-proces. Overgenomen van Help! Een crisis (p.40) van Bruelemans, B., Bruggemans, B.& Van Mechelen, I. Copyright 2015 die Keure

Figuur 5. De veiligheidsketen verdeeld over risico- en crisisbestrijding (F. Petitjean)

Figuur 6. Communicatiekruispunt aangepast uit “Leidraad crisiscommunicatie, mono-disciplinair interventieplan voor informatie aan de bevolking” – 2007, (p.38), Federale overheidsdienst Binnenlandse zaken – AD Crisiscentrum (geraadpleegd op 12 mei 2017 <https://crisiscentrum.be/nl/publication/leidraad-crisiscommunicatie>).

Figuur 7. Vereenvoudigde voorstelling van klassiek Informatiemanagement. Aangepast uit Help! Een crisis (p.13) van Bruelemans, B., Bruggemans, B.& Van Mechelen, I. Copyright 2015 die Keure.

Figuur 8. Van ruwe data naar informatie, kennis en wijsheid. Aan de linkerzijde klassiek en stapsgewijs informatiemanagement. Aan de rechterzijde het werkproces crisis intelligence in een snel veranderende crisissituatie waarbij de lagen in de driehoek gelijktijdig maar slechts gedeeltelijk bezet zijn. Overgenomen uit een lespresentatie Datacollectie in het werkproces #CrisisIntelligence, (p.6) (2016). Bruggemans, B., Van Achte, T. Antwerpen : Campus Vesta.

- Figuur 9. Vier types van een crisis in functie van de tijdsperiode tussen het optreden van de crisis en de terugkeer naar een normale situatie . Overgenomen uit Crisis Intelligence Manual (p.11). Bruggemans, B., Van Achte, T. (2016). Geraadpleegd op <https://crisisintelligence.wordpress.com/>
- Figuur 10. Risico's en rampen al dan niet verbonden aan een kadastraal perceel. (F. Petitjean)
- Figuur 11. Bow –tiemodel of vlinderdasmodel in de risicoanalyse. Aangepast uit Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) Kwantitatieve risicoanalyse voor arbeidsveiligheid, (p.14) 2009
- Figuur 12. Figuur 45 Kwantitatieve risicoanalyse volgens de methode Fine en Kinney. Aangepast uit Risicoanalyse & Risicobeheer. Organisatie van actieve ontspanningsevenementen. Bijlage 5 (z.j.) FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, dienst consumentenveiligheid. Geraadpleegd op http://economie.fgov.be/nl/modules/publications/general/39brochure_analysedesrisques_gestiondesrisques.jsp
- Figuur 13. Concept omgevingsvergunning en noodplanning (F. Petitjean).
- Figuur 14. Structuur van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie vóór 1 april 2017 geraadpleegd op 15 maart 2017 op <https://overheid.vlaanderen.be/structuur-vlaamse-administratie>.
- Figuur 15. Structuur van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend erfgoed vóór 1 april 2017 geraadpleegd op 15 maart 2017 op <https://overheid.vlaanderen.be/structuur-vlaamse-administratie>
- Figuur 16. Figuur 16 Beleidsdomein Omgeving na 1 april 2017 ontleend aan de website van de Vlaamse overheid : <https://www.vlaanderen.be/nl/contact/adressengids/diensten-van-de-vlaamse-overheid/administratieve-diensten-van-de-vlaamse-overheid/beleidsdomein-omgeving> (geraadpleegd op 12 mei 2015)
- Figuur 17. Samenstelling CCVO. Tijdelijke teams of rollen met een stippellijn, de permanente functies met een volle lijn aangegeven. CMT = crisismanagementteam, CCT = crisiscommunicatieteam. Figuur overgenomen uit een nota voor de Vlaamse ministerraad van 17 maart 2017 (ref. VR 2017 1703 DOC.0227/2)
- Figuur 18. De omgevingsvergunning een integrale aanpak. (F. Petitjean)
- Figuur 19. Rubriek 17.2.1, rubriek 17.2.2 en rubriek 32.1 Overgenomen uit de indelingslijst (bijlage 1 van Vlaamse titel II te raadplegen op <https://navigator.emis.vito.be/thematische-index>).

- Figuur 20. Vereenvoudigd procedureschema's (zonder beroepsprocedure) voor de aanvraag van een klasse 1 en klasse 2 milieuvergunning. Aangepast uit *Handleiding milieuvergunningsaanvraag* (p.29-30) Agentschap ondernemen. 2013
- Figuur 21. Mogelijke vergunningsplicht bij woningen Overgenomen van de website van het vroegere departement Ruimte Vlaanderen op site <https://www.ruimtelijkeordening.be/Werken-aan-en-rond-de-woning> (geraadpleegd op 12 mei 2017).
- Figuur 22. Selectie economische knooppunten en economisch netwerk in Vlaanderen. Overgenomen uit Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen gecoördineerde versie 2011(pag. 311 kaart 3),België, Brussel : Vlaamse Overheid Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.
- Figuur 23. Voorbeeld van een RUP (boven) en een BPA in Landen (bron digitaal Geoloket stad Landen) .
- Figuur 24. Een binnenkomende e-mail van het omgevingsloket naar de gemeentelijke administratie in Landen. De boodschap meldt dat er een digitale bouwaanvraag op het op het omgevingsloket wacht op behandeling.
- Figuur 25. Een digitale bouwaanvraag op de Nestor 2 software toepassing (Cipal) in de stad Landen.
- Figuur 26. Figuur 46 indienen van de omgevingsvergunning. 1 vergunning - 2 procedures - 3 niveaus. Overgenomen uit een powerpoint presentatie op het omgevingsloket : *Omgevingsvergunning. infomoment voor professionelens* , (p.10) Brussel : departement Omgeving (2016).
- Figuur 27. De belangrijkste verschillen tussen de gewone en vereenvoudigde procedure bij een omgevingsvergunning. (F. Petitjean)
- Figuur 28. De omgevingswetgeving in functie van de noodplanning - wetgeving geraadpleegd op 11-04-2017 (F. Petitjean)
- Figuur 29. Veiligheidscontouren omheen het bedrijventerrein voor giftige stoffen. Overgenomen uit het Plan-MER Domein Brustem kennisgeving + ontwerp MER van 27 maart 2017 (p. 236) met ref. I&B817999R001D0.1 236 opgemaakt door HaskoningDHV Belgium.
- Figuur 30. Gewenste ruimtelijke structuur in de deelgemeenten Ezemaal en Eliksem met aanduiding van de industriezone te Ezemaal als Plangebied. Overgenomen uit de Screeningsnota plan MER-plicht "RUP Bedrijvigheid Landen" van 17 maart 2017 (deel II: kaartenbundel, pag. 67) opgemaakt door Interleuven

- Figuur 31. Rubriek 17.2.1 en rubriek 17.2.2 Overgenomen uit de indelingslijst (bijlage 1 van Vlarem titel II te raadplegen op <https://navigator.emis.vito.be/thematische-index>).
- Figuur 32. De criteria ter beoordeling van de rapportageplicht . Bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage.
- Figuur 33 Risicocriteria voor het plaatsgebonden risico. Overgenomen uit een power point presentatie *De veiligheidsstudie, een gesel of een zegen*. (p.24) Luc Van Geert (2003) Afdeling Milieuvergunningen Vlaams-Brabant.
- Figuur 34. Aanduiding van een sevesobedrijf, scholen, kinderopvang,... in Landen op kaartmateriaal van Geopunt Vlaanderen. Te raadplegen op www.geopunt.be.
- Figuur 35. Schematische voorstelling van de samenwerking van gemeentelijke ambtenaren in functie van de omgevingsvergunning en de noodplanning. (F. Petitjean)
- Figuur 36. Voorbeeldtabel bij de hernieuwing van een vergunning van een ingedeelde inrichting of activiteit. Overgenomen uit de toelichting bij het invullen van het aanvraagformulier voor de aanvraag van een omgevingsvergunning). Te raadplegen op www.omgevingsloket.be/omgevingsvergunning/regelgeving.
- Figuur 37. Voorbeeld van een formulier met de berekening van het groepsrisico (boven) Tabel 10 uit addendum R16.4 Lpg-Stations . Onder een voorbeeld van het formulier uit addendum R17.3 Opslag van gevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen .Overgenomen uit de Addendabibliotheek omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit (p.127 . en p.135). Te raadplegen op het omgevingsloket <http://www.milieuinfo.be/web/omgevingsloket/-/procedurele-bepalingen>
- Figuur 38. Een voorbeeld van een geocontour rond een perceel aangemaakt in het digitale omgevingsloket.
- Figuur 39. Overzicht dossiersamenstelling voor een digitale bouwaanvraag . Architect niet verplicht. Overgenomen uit het normenboek voor werken zonder architect (versie 10 februari 2017). Te raadplegen op het opmgevingsloket https://www.omgevingsloket.be/dba_vorbereiding.
- Figuur 40. Overzicht dossiersamenstelling voor een digitale bouwaanvraag . Architect verplicht. Overgenomen uit het normenboek voor werken met architect. (versie op 10 februari 2017) Te raadplegen op het opmgevingsloket https://www.omgevingsloket.be/dba_vorbereiding .
- Figuur 41. Voorbeelden van kaartmateriaal gebruikt in de noodplanning. (F. Petitjean)

Figuur 42. Beslissingsboom R-ANP bijlage toe te voegen aan het omgevingsdossier. (F.Petitjean)

Figuur 43. Enkele dossierstukken in de bijlage R-ANP (F. Petitjean)

Figuur 44. Proces noodplanning – omgevingsvergunning (F.Petitjean)

8. Referentielijst

Adam, B., Beck, U., Van Loon J. (2000). *The risk society and beyond. Critical issues for social theory*. Londen : Sage Publications.

Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid, Dienst Mer, (2016). *Handleiding externe Veiligheid in MER*. België, Brussel: Vlaamse Overheid Departement LNE

Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid, Dienst Veiligheidsrapportering, (2006). *Code risicocriteria. Een code van goede praktijken inzake risicocriteria voor externe mensrisico's van Seveso-inrichtingen*. Versie 1,0. België, Brussel : Vlaamse overheid Departement LNE

Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid, Dienst Veiligheidsrapportering, (2017). *Leidraad voor het opstellen van een veiligheidsrapport*. Omgevingsveiligheidsrapport versie 1.0. België, Brussel : Vlaamse Overheid Departement LNE

Afdeling van het toezicht op de chemische risico's (2015). *Leidraad voor het beschrijven van de interne veiligheid in het veiligheidsrapport*. België, Brussel : FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Agentschap Ondernemen (2013). *Handleiding Milieuvergunningsaanvraag*. België, Brussel : Vlaamse Overheid Agentschap Ondernemen.

Algemene Directie Crisiscentrum (2014). *Communiceren over risico's. Preventieve informatie aan de bevolking over risico's en handelingsadviezen*. België, Brussel : Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.

Algemene Directie Crisiscentrum (ADDC), (z.j.). *Gids lokale noodplanning*. België, Brussel : Federale Overheidsdienst Binnenlandse zaken

Algemene Directie Crisiscentrum (ADDC), (z.j.). *Noodplanningsgids voor risico-identificatie en analyse op lokaal niveau*. België, Brussel : Federale Overheidsdienst Binnenlandse zaken

Algemene Directie Humanisering van de Arbeid, Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk, Administratie van de studiën, de documentatie en de geschillen (2009). *De risicoanalyse*. België, Brussel : FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Beck, U. (1992). *Risk Society : Towards a new Modernity*. Londen, Sage

Brandweerzone Antwerpen (2015). *Leidraad voor het opstellen van een interventieplan*. België, Antwerpen : Brandweer Zone Antwerpen

Brandweerzone Centrum (2016). *Opstellen van een interventiedossier. Plaatsen van een sleutelkluis. Handleiding*. België, Gent : Brandweerzone Centrum

Brugghemans, B., Bruelemans, B., Van Mechelen I. (2015). *Help ! Een crisis. België*, Brugge : die Keure

Brugghemans, B., Dedier, M., De Langhe, M., Maertens, F., Milis, K., Vercammen, D., . . . Van De Walle, B. (2015). *Crisis bij de hulpdiensten : Op naar een slagkrachtige crisisorganisatie*. België, Brugge : die Keure

Brugghemans, B., Van Achte, T. (2016). *Crisis Intelligence Manual*. Geraadpleegd op <https://crisisintelligence.wordpress.com/>

Claessens, E.J. (2009). *Richtlijn Risico-Inventarisatie Inzicht in Risicovolle situaties*. Nederland: Rijkswaterstaat Waterdienst

De Pue, E., Lavrysen, L., Stryckers, P. (2016). *Milieuzakboekje 2016*. België, Mechelen : Wolters Kluwer Belgium nv

Declercq, R., Deryckere, C., Zonaal tekenbureau (2013). *Brandweer Interventieplan-Infodocument voor bedrijven*. België, Kortrijk : Hulpverleningszone Fluvia.

Federaal Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, Administratie van de arbeidsveiligheid, Technische inspectie, Directie van de chemische risico's (2001). *Procesveiligheidsstudie : Een praktische leidraad voor het analyseren en beheersen van chemische procesrisico's*. België, Brussel : Federaal Ministerie van Tewerkstelling en arbeid.

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand & Energie Kwaliteit en Veiligheid , Dienst Consumentenveiligheid (z.j.) *Risicoanalyse & Risicobeheer, Organisatie van actieve ontspanningsevenementen*. België, Brussel : Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand & Energie Kwaliteit en Veiligheid , Dienst Consumentenveiligheid

Geysels, F., Meeus, R., Roggeman, E., Vanheule J.(2016). *Zakboekje Milieuhandhaving 2016*. België, Mechelen : Wolters Kluwer Belgium nv.

Goethals, M., Loos, N., Khai Tran,T., Vancaster, N., Van den Acker, W., Vansina, P., Verschueren, F. (2012). *Inspectie-instrument Noodplanning*. België, Brussel : Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Interleuven (2017). *RUP Bedrijvigheid Landen. Plan- MER Screeningsnota deel I en deel II*. België, Landen : Stad Landen

Lavrysen, L. (2016). *Veiligheid en risicomanagement van Seveso-bedrijven. Grenzen verkennen* (pp. 29–60). Nederland, Oisterwijk: Wolf Legal Publishers.

Leiss, W. (1996). *Three Phases in the Evolution of Risk Communication Practice*. Annals of the American Academy of Political and Social Science, Vol.545, Challenges in Risk Assessment and Risk Management, 85-94

Matten, D. (2004). *The impact of the risk society thesis on environmental politics and management in a globalizing economy-principles, proficiency, perspectives*. Journal of Risk Research 7(4),377-398.

Pals, A., Royal HaskoningDHV, (2017). *Plan-Mer Domein van Brustem. Plan-MER Brustem*. België, Sint-Truiden : Stad Sint-Truiden

Pleysier, S., Rodenhuis, W., Stol, W., Tielenburg C., Timmer, J. (2011). *Basisboek integrale veiligheid*. Nederland, Den Haag : Boom Lemma uitgevers.

Senge, P. (1992). *De vijfde Discipline, De Kunst en de praktijk van de lerende organisatie*. Nederland, Schiedam : Scriptum Management, p.17-21

van Heuverswyn, K. (2009). *Leven in de risico maatschappij. Deel I : Negen basisvereisten voor doeltreffend risicomanagement*. België, Antwerpen-Appeldoorn : Garant

van Heuverswyn, K. (2009). *Leven in de risico maatschappij. Deel II : Kritische analyse van de Belgische wetgeving : Welzijn op het Werk, Civiele Veiligheid, Sevesorisico's*. België, Antwerpen-Appeldoorn : Garant

van Heuverswyn, K. (2009). *Leven in de risico maatschappij. Deel III : Aanbevelingen voor doeltreffend risicomanagement*. België, Antwerpen-Appeldoorn : Garant

Verheyen, A., Van Campenhout, B., Spruyt, K., Van den Acker, W. (2015). *De ultieme test voor coördinatie, communicatie en samenwerking*. België, Mechelen : Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM).

Vermeeren, S. (2015). *De functie van ambtenaar noodplanning anno 2015 en de opportuniteiten met betrekking tot professionalisering*. België, Ranst : Campus Vesta

Websites

Belgisch Staatsblad :	www.ejustice.just.fgov.be
Crisiscentrum van de Belgische overheid :	www.crisiscentrum.be/nl
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg	www.werk.belgie.be
Departement Omgeving :	www.omgevingvlaanderen.be
Departement LNE :	www.lne.be
Departement Ruimte Vlaanderen :	www.ruimtevlaanderen.be
Kruispuntbank Wetgeving :	www.belgielex.be
Omgevingsloket :	www.omgevingsloket.be
Vlaamse milieuwetgeving	https://navigator.emis.vito.be

Wetgeving

De geraadpleegde wetgeving werd vermeld in tekst en als voetnoot opgenomen.

9 Bijlagen

Bijlage 9.1 standaard e-mail individuele bevraging

Postgraduaat rampenmanagement campus Vesta : onderzoek omgevingsvergunning en noodplanning

Frank Petitjean

Aan: seveso@vlaanderen.be

zondag 29 januari 2017 20:50

Geachte heer, mevrouw,

Mag ik a.u.b. even van uw kostbare tijd.

Als noodplanambtenaar van de stad Landen volg ik de opleiding postgraduaat Rampenmanagement op campus Vesta (in samenwerking met de universiteit van Antwerpen).

Momenteel werk ik aan mijn eindwerk.

Als lokale toezichthouder/milieuambtenaar en binnenkort ook omgevingsambtenaar, koos ik voor een onderwerp dat aansluit met mijn dagelijkse activiteiten.

Op die manier wil ik een brug slaan tussen de omgevingsambtenaar en de noodplanambtenaar.

Als titel voor mijn eindwerk koos ik :

de omgevingsvergunning, instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement

de bijhorende onderzoeksvraag

hoe kunnen de gegevens in een omgevingsvergunning gebruikt worden voor de opmaak van een risico-inventaris en tijdens een noodsituatie

Eenzijds kan een eenvoudig milieudossier heel wat informatie aanreiken voor de situering, de inschatting en de identificatie van bepaalde veiligheidsrisico's verbonden aan de exploitatie van een als hinderlijk ingedeelde inrichting. Anderzijds, vanuit de noodplanningshoek kan een bijkomend accent worden gelegd in de lopende procedures van een omgevingsvergunning. Een openbaar onderzoek is een eerste aanzet voor risicocommunicatie. In het aanvraagdossier van een omgevingsvergunning kan gepolst worden naar de uittekening van een effectperimeter in geval zich een worst-case scenario voordoet.

Anders geformuleerd :

input : de omgevingsvergunning (nu nog apart als een stedenbouwkundige vergunning + milieuvergunning) als instrument voor risico-identificatie en risico-inventarisatie.

Vanuit het omgevingsloket naar een evaluatie en advies in de veiligheidscel .

output ;

1. een aanzet tot de opmaak van een exploitatie gebonden template met gegevens over bouw - exploitatie en noodplanning. De informatie kan gebruikt en verfijnd worden door brandweer en politiediensten.
2. beeldvorming in de veiligheidscel, de crisiscel en de commandopost operaties waarin tijdens een noodsituatie of een calamiteit zowel het brongebied als het effectgebied onder de aandacht komt.

Mijn vragen.

1. Heeft u vanuit uw werkervaring tips of suggesties voor mij bij het verder uitwerken van mijn onderzoek. Kan u me eventueel doorverwijzen naar andere personen die korter betrokken zijn met het onderwerp. Indien daar ruimte voor is, ben ik uiteraard zeer bereid om een afspraak te maken voor een gesprek;
2. Zijn er bepaalde (overheids)instanties die ik best raadpleeg voor nadere toelichting;
3. Zijn er specifieke (literatuur)bronnen die ik in deze context kan raadplegen.

Alvast van harte dank bij voorbaat
Frank Petitjean

Bijlage 9.2 Enquête en onderzoeksresultaten omgevingsambtenaren

Van: Frank Petitjean
Verzonden: donderdag 23 februari 2017 9:03
Aan: 'Frank Petitjean (FPetitjean@landen.be)'
CC: steven.vermeeren@mechelen.be
Onderwerp: vragenlijst omgevingsambtenaren (stedenbouw en milieu)

[Volgende](#) [Laatste](#)

Beste collega,

Mag ik a.u.b. heel even van uw tijd.

Ik volg het postgraduaat rampenmanagement op Campus Vesta (in samenwerking met de universiteit van Antwerpen).

Op dit moment werk ik aan mijn thesis :

"de omgevingsvergunning, instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement".

Mijn collega Steven Vermeeren begeleidt me met deze taak.

Naast milieuambtenaar/toezichthouder en binnenkort ook omgevingsambtenaar ben ik ook noodplanambtenaar. Vandaar de keuze van het thema.

Voor mijn onderzoek stelde ik een 23-tal meerkeuzevragen op.

Zien jullie ook een brug tussen de omgevingsambtenaar en de noodplanambtenaar.

Kunnen gegevens uit een stedenbouw - of milieudossier (of een omgevingsdossier) bijdragen tot betere noodplanning ?

Ik ben zeer benieuwd naar jullie antwoorden.

Uw mening is belangrijk. Invullen vraagt echt niet veel tijd (max. 10 minuten).

Indien u zelf ook de functie van noodplanambtenaar uitoefent, moet u **niet deelnemen aan de onderstaande enquête (u werd al bevraagd)**. Gelieve in dat geval alleen via deze link [te antwoorden op volgende twee vragen](#).

U komt op de vragenlijst door deze link [enquête stedenbouwkundige en milieuambtenaren \(omgevingsambtenaren\)](#) aan te klikken.

Graag ontvang ik uw antwoorden uiterlijk op **donderdag 9 maart 2017**.

Alvast hartelijk dank bij voorbaat voor uw medewerking.

Vriendelijke groeten

Frank Petitjean

Enquête milieuambtenaren-stedenbouwkundige ambtenaren (omgevingsambtenaren)

Stelling : de omgevingsvergunning, een instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement.

*Vereist

1. Mijn functie *

Duid a.u.b. aan in functie van uw dagelijkse activiteiten. Mogelijk worden de "dienst stedenbouw" en de "milieudienst" anders benoemd of worden ze samen in één dienst ondergebracht

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ stedenbouwkundig ambtenaar (en dus ook al omgevingsambtenaar)
- ☐ milieuambtenaar
- ☐ milieuambtenaar & milieutoezichthouder
- ☐ milieutoezichthouder
- ☐ medewerker dienst stedenbouw
- ☐ medewerker milieudienst

2. Naam van mijn gemeente *

3. Provincie *

4. Uw naam (vrijblijvend, dit antwoord mag open blijven)

5. Aantal inwoners in mijn gemeente *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ minder dan 10.000
- ☐ tussen 10.000 en 20.000
- ☐ tussen 20.000 en 30.000
- ☐ tussen 30.000 en 40.000
- ☐ tussen 40.000 en 50.000
- ☐ tussen 50.000 en 100.000
- ☐ meer dan 100.000

6. Bent u vertrouwd met de moderne nood- en interventieplanning op gemeentelijk niveau. Er is onder meer sprake van een gemeentelijke noodplanambtenaar, een gemeentelijke veiligheidscel en een gemeentelijke crisiscel. *

Pas door het KB 16 februari 2006 kent men in België een uniforme noodplanning. Een federale bevoegdheid. Zowel de beleidscoördinatie als operationele coördinatie gebeurt multidisciplinair. Elke gemeente stelde intussen een noodplanambtenaar aan. De noodplanambtenaar maakt deel uit van de gemeentelijke veiligheidscel en het gemeentelijk coördinatiecomité (crisiscel). De hulpdiensten worden ondergebracht in 5 disciplines. In gans het land wordt dezelfde terminologie gebruikt, bv. "gemeentelijke fase" - "provinciale fase" - "commandopost operaties" - "discipline 1" Noodplanning gaat over meer dan een uitgewerkt scenario ingeval van een grote brand of wateroverlast. Voortaan zit bv. ook terreurdreiging - waterschaarste - vogelgriep - een grootschalige elektriciteitsuitval of een gijzeling onder de noodplanning.

Markeer slechts één ovaal.

☐ Ja, ik word opgeroepen in geval de burgemeester een gemeentelijke fase van het Algemeen Nood- en Interventieplan (ANIP) afkondigt.

☐ Ja, ik raadpleegde het Algemeen Nood - en Interventieplan (ANIP) van mijn gemeente al. Ik ben op de hoogte van de verschillende actoren binnen de noodplanning.

☐ Vaag, ik hoor daar wel eens van. Ik weet dat de gemeente een Algemeen Nood- en Interventieplan (ANIP) heeft .De vroegere rampenplannen

☐ Neen

7. Voor stedenbouwkundige aanvragen van meergezinswoningen - appartementsgebouwen - publiek toegankelijke ruimten (winkels, recreatieruimten, horeca) - industriebedrijven - vraag ik omwille van de brandveiligheid steeds advies aan de brandweer. *

De aanvraag slaat hier niet enkel op nieuwbouw maar ook op verbouwingen en bestemmingswijzigingen

Markeer slechts één ovaal.

☐ Ja, dat is de gewone gang van zaken. De aanbevelingen in het advies worden steeds bindend gemaakt in de vergunningsvoorwaarden.

☐ Neen, het valt voor dat het advies van brandweer niet wordt opgevraagd.

☐ Weet niet, ik ben vooral bezig met de milieudossiers

8. Bij aanvraag van een nieuwe, of bij verandering van een, klasse 1-, klasse 2 vergunning of klasse 3 melding vraag ik omwille van de brandveiligheid het advies aan de brandweer. *

Een bedrijf, instelling, inrichting met een milieu - of een exploitatievergunning - een zogenaamde klasse 1-, klasse 2 - of klasse 3 vergunning - moet overeenkomstig de Vlaamse II wetgeving maatregelen nemen om de risico's naar de omgeving te beheersen (afdeling 4.1.12). De Vlaamse II wetgeving heeft het expliciet over de brandbestrijding en stelt dat de exploitant daarvoor overleg moet plegen met de brandweer.

Markeer slechts één ovaal.

☐ Ja, dat is de gewone gang van zaken. De aanbevelingen in het advies worden ook bindend gemaakt in de vergunningsvoorwaarden.

☐ Niet altijd, het valt voor dat het advies van de brandweer niet wordt opgevraagd.

☐ Weet niet, ik ben vooral bezig met de stedenbouwkundige dossiers

9. Worden de opgelegde voorwaarden inzake brandveiligheid in praktijk ook nageleefd *

Vink alle toepasselijke opties aan.

☐ Ja, de brandweer bevestigt ons na voltooiing van de werken of de voorwaarden brandveiligheid al dan niet worden nagekomen

☐ Eenmaal de vergunning verleend is, heb ik daar geen controle op

☐ Een proactieve of repressieve controle van een gemeentelijke toezichthouder kan daar duidelijkheid in brengen

☐ Bij twijfel verzoeken we de brandweer om langs te gaan voor een controle

☐ Geen idee

<https://forms.office.com/f?wvraYRAJ4XXhNcjvyL6I3YFIQNY77p2JlQkfaansGnE/edit>

Enquête milieumambtenaren-stedenbouwkundige ambtenaren (omgevingsambtenaren)

Omgeving en noodplanning

10. De indelingslijst uit Vlaamse II met daarin een opsomming van een 62 - tal rubrieken is of kan een belangrijke bron of hulpmiddel zijn voor de noodplanambtenaar bij de opmaak van de risico-inventaris en risico-analyse *

bv. rubriek 13 heeft het over de farmaceutische industrie, rubriek 15 over garagewerkplaatsen, rubriek 17 over de opslag van gevaarlijke producten, rubriek 32 over feestzalen, sportcomplexen, schouwburgen,....rubriek 38 over springstoffen

Markeer slechts één ovaal.

☐ Akkoord, deze lijst kan ook beschouwd worden als een lijst met risicoactiviteiten.

☐ Niet akkoord, ik zie geen meerwaarde in het gebruik van de indelingslijst voor de noodplanning

☐ Geen idee, Ik ben vooral bezig met stedenbouw en niet vertrouwd met deze indelingslijst

11. Wordt u via de gemeentelijke noodplanambtenaar betrokken bij de opmaak van gemeentelijke noodplannen. Geeft u vanuit uw stedenbouwkundige - of milieuoachtergrond al eens advies bij de opmaak van een gemeentelijk noodplan. *

Het gaat dan over mogelijke risico's op gemeentelijk niveau. Noodplannen met betrekking tot een rusthuis, een ziekenhuis, KMO's, industriebedrijven, grotere evenementen...maar ook als het gaat over bv. water- en modderoverlast. Het gaat niet over het intern noodplan dat de bouwheer of exploitant zelf moet opmaken.

Markeer slechts één ovaal.

☐ Ja, maar dat advies voor de noodplanambtenaar beperkt zich vaak tot het doorgeven van wat "weetjes" of een informeel mondeling advies

☐ Ja, er wordt een schriftelijke nota overgemaakt aan de noodplanambtenaar

☐ Neen

12. Wordt u al eens uitgenodigd op de gemeentelijke veiligheidscel *

Eén van de taken van de veiligheidscel is de opmaak van een gemeentelijke risico-inventaris en risico-analyse. Uw kennis over bouwprojecten en ruimtelijke planning en/of klasse1, klasse2 en klasse 3 inrichtingen kan dan relevant zijn.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Ja, regelmatig
☐ Ja, maar eerder zelden, enkel in specifieke dossiers
☐ Nooit

13. Vergunningsaanvragen voor het uitvoeren van bepaalde projecten en activiteiten vereisen ook een advies van de gemeentelijke noodplanambtenaar. *

Opgelet het gaat hier over de periode van de aanvraag. Bv. de ontwikkeling van grote winkel-, recreatie- en bedrijvencentra, KMO's, grotere industriebedrijven, tijdelijke evenementen met een groot aantal bezoekers die bij exploitatie een zeker veiligheidsrisico inhouden voor de nabije omgeving.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord
☐ Niet akkoord
☐ Geen mening

Omgeving en noodplanning

oogte.com/forms/d/1wwraYRAJ4XXhNqjvYL6l3YFtQNY77p2JlQkfnssGnE/edit

Enquête milieuambtenaren-stedenbouwkundige ambtenaren (omgevingsambtenaren)

14. Een exploitatie met veiligheidsrisico's naar de omgeving toe. De stedenbouwkundige aanvraag of de milieuvergunningsaanvraag gaat heel vaak gepaard met een openbaar onderzoek (met onder meer openbare aanplakking en bekendmaking van de aanvraag via website). Dit is ook het moment om met de burger te communiceren over de veiligheidsrisico's. *

Risicocommunicatie moet hier gezien worden in de context van crisisbeheer en noodplanning. De lokale overheid informeert preventief haar bevolking, sensibiliseert over de aanname van een bepaald gedrag (zelfredzaamheid) en bouwt een vertrouwen op. Het gaat niet alleen over Seveso bedrijven. Ook over kleinere klasse 1 en klasse 2 bedrijven die een veiligheidsrisico inhouden.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, risicocommunicatie maakt eveneens deel uit van het openbaar onderzoek
☐ Akkoord, maar het is niet aangewezen om tijdens het openbaar onderzoek van een vergunningsaanvraag te focussen op veiligheidsrisico's. Risicocommunicatie kan ook via een parallelle weg na het verlenen van de vergunning. Een taak voor de noodplanambtenaar, niet voor onze diensten
☐ Niet akkoord
☐ Geen mening

15. Een MER-screeningsnota is voor de noodplanambtenaar een prima hulpmiddel bij de opmaak van de risico - inventaris en risico-analyse. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, in de screening is er aandacht voor "kwetsbare functies in de omgeving", overstromingsgevoelige gebieden, emissiebronnen, transport en mobiliteit
☐ Niet akkoord
☐ Geen mening

16. Worden in de GECORO of in de MINA-raad (of Milieuraad) ook noodplanningsscenario's besproken. Risico's verbonden aan de exploitatie van bepaalde projecten *

Het gaat over het Algemeen of een Bijzonder Nood- en Interventieplan. Niet over de interne noodplannen die bedrijven of instellingen maken voor hun eigen veiligheid.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ ja, regelmatig
☐ Ja, maar slechts uitzonderlijk. bv. bij Seveso bedrijven, Woonzorgcentra
☐ Neen, noodplanning komt niet aan bod.
☐ Weet niet, ik neem niet deel aan de vergaderingen.

17. Bij de opmaak van een Plan-MER of een Project MER moet de noodplanambtenaar mee aan de tafel zitten *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, de rapporten bevatten heel wat informatie die ook voor de noodplanning relevant is
☐ Niet akkoord. In dit stadium van de procedure wordt nog te veel in "mogelijke scenario's " gedacht. De eind- en vergunningsfase is nog te ver af
☐ Geen mening

18. In de sectorale voorwaarden voor ontspanningsinrichtingen rubriek 32 (met onder meer muziekactiviteiten met elektronisch versterkte muziek) zitten heel wat voorwaarden over brandveiligheid. Wie ziet toe op het naleven van deze voorwaarden. *

In hoofdstuk 5.32 Vlare II is onder meer sprake van een veiligheidsdossier dat ter inzage ligt van de toezichthouder.

Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ Deze Vlare II voorwaarden vallen ook onder de bevoegdheid van de (gemeentelijke) milieutoezichthouder en worden dus ook gecontroleerd. Overtredingen worden eventueel ook verballiseerd.
- ☐ Het controleren van deze voorwaarden gebeurt altijd samen en in overleg met de brandweer
- ☐ Het controleren van deze voorwaarden laten we volledig over aan de brandweer
- ☐ Na afgifte van de bouwvergunning heb ik geen zicht op het naleven van deze voorwaarden
- ☐ Geen idee, ik ben vooral bezig met het bouwdoossier
- ☐ De voorwaarden brandveiligheid worden periodiek gecontroleerd door de brandweer

Omgeving en noodplanning

19. Bent u voorstander van het principe dat de aanvrager van een omgevingsvergunning aan zijn dossier ook een digitale nota toevoegt ter attentie van de noodplanambtenaar met daarin contactgegevens en een beschrijving van mogelijke risico's, effectperimeters en noodsituaties *

We stellen dat de gemeentelijke noodplanambtenaar hiervoor een vragenlijstje opmaakt. Het gaat in principe over alle ("gemengde") aanvragen die een mogelijk risico naar de omgeving inhouden. Het gaat bv. niet over bouwaanvragen voor ééngezinwoningen, tuinhuisjes, carpoorten, verkavelingen, en ook niet over bv. de exploitatie van een grondwaterput, een stookolietank, een airco, de opslag van enkele m³ stalmest,....

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, deze digitale nota kan bij het omgevingsdossier gevoegd worden
- ☐ Akkoord, maar we kunnen deze bijlage enkel vrijblijvend vragen. Niet als een verplichte bijlage.
- ☐ Niet akkoord, deze bijlage hoort niet thuis in het omgevingsdossier.
- ☐ Niet akkoord, dit is praktisch niet haalbaar.
- ☐ De noodplanambtenaar vraagt de gegevens best zelf op bij de aanvrager. Dat kan ook in de periode na het verlenen van de vergunning.
- ☐ Geen mening

20. De gegevens uit het brandpreventieverslag, de interventiefiche van de brandweerdienst en het intern noodplan van het bedrijf, instelling, inrichting of evenement ontstaan volgens mij voor een effectieve en efficiënte noodplanning en beheer van noodsituaties. *

Het gaat hier ook over kleinere incidenten. Niet over een voorval waarvoor het Algemeen Nood- en Interventieplan (ANIP) wordt afgekondigd.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

21. De gegevens uit een milieuvergunning kunnen gebruikt worden, of toch al een aanzet zijn, voor het preventief uittekenen van een effectperimeter ingeval zich een noodsituatie (met een worst case scenario) voordoet. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, de gegevens van de brandweer beperken zich in hoofdzaak tot het brongebied.
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

22. Slimme filters en gericht sorteren van gegevens uit een stedenbouwkundig of een milieudossier kunnen de basis vormen voor een nieuwe "tool". Een werkinstrument zoals een digitale pagina met daarop gegevens over een bedrijf, instelling, inrichting, evenement aangevuld met een rasterkaart en een effectperimeter. Deze "tool" komt de beeldvorming in een multidisciplinaire omgeving (veiligheidscel, crisiscel, Commandopost Operaties) ten goede. Zowel het brongebied en (een mogelijk) effectgebied wordt dan in kaart gebracht. Een aanloop naar proactief risico – en crisismanagement. *

een werkinstrument dat de noodplanambtenaar kan gebruiken

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, de gegevens uit een omgevingsdossier hebben hierin een belangrijke bijdrage
- ☐ Niet akkoord. Ik zie het verband niet
- ☐ Geen mening

23. Ik verneem graag of u zelf commentaar, opmerkingen, tips of aanvullingen heeft bij een mogelijke link tussen de omgevingsvergunning en noodplanning.

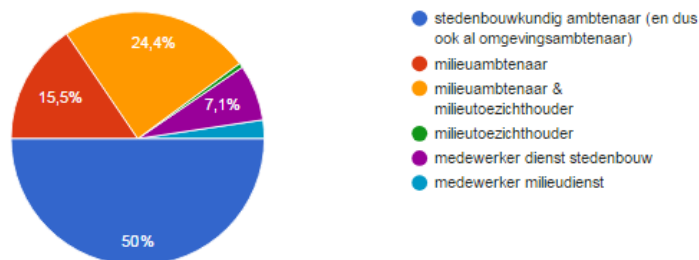
24. Nog een laatste stelling. Met de komst van de digitale omgevingsvergunning krijgen we met de "gemengde dossiers" ongetwijfeld een beter en integraal beeld op het project. Uitwisselen en verwerken van informatie is niet echt een hindernis. In geval zich een noodsituatie voordoet kan misschien ook de globale impact op de omgeving beter en sneller in kaart komen. Een reden om de banden met de collega noodplanambtenaar aan te trekken. *

Markeer slechts één ovaal.

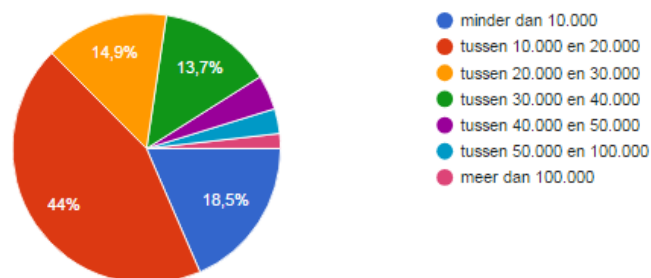
- ☐ Akkoord
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

Enquête 1 omgevingsambtenaren

Mijn functie (168 reacties)

Aantal inwoners in mijn gemeente (168 reacties)

Bent u vertrouwd met de moderne nood- en interventieplanning op gemeentelijk niveau. Er is onder meer sprake van een gemeentelijke noodplanambtenaar, een gemeentelijke veiligheidscel en een gemeentelijke crisiscel.

(168 reacties)

Voor stedenbouwkundige aanvragen van meergezinswoningen - appartementsgebouwen - publiek toegankelijke ruimten (winkels, recreatieruimten, horeca) - industriebedrijven - vraag ik omwille van de brandveiligheid steeds advies aan de brandweer.

(168 reacties)

Enquête 1 omgevingsambtenaren

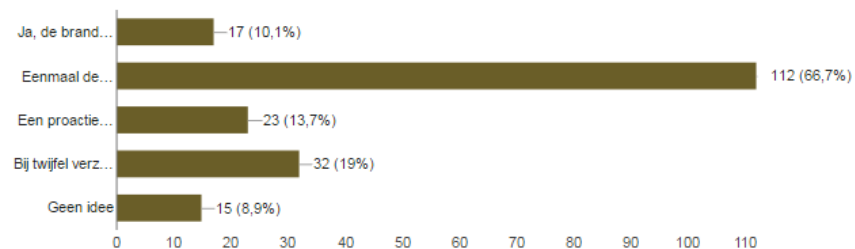
Bij aanvraag van een nieuwe, of bij verandering van een, klasse 1-, klasse 2 vergunning of klasse 3 melding vraag ik omwille van de brandveiligheid het advies aan de brandweer.

(168 reacties)

Worden de opgelegde voorwaarden inzake brandveiligheid in praktijk ook nageleefd

(168 reacties)

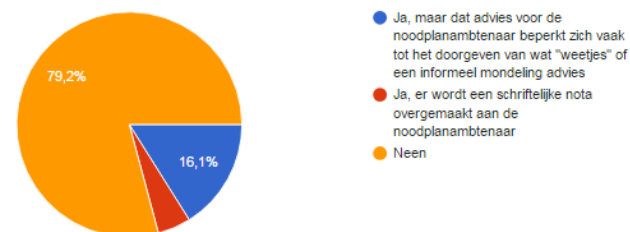
De indelingslijst uit Vlare I met daarin een opsomming van een 62 - tal rubrieken is of kan een belangrijke bron of hulpmiddel zijn voor de noodplanambtenaar bij de opmaak van de risico-inventaris en risico-analyse

(168 reacties)

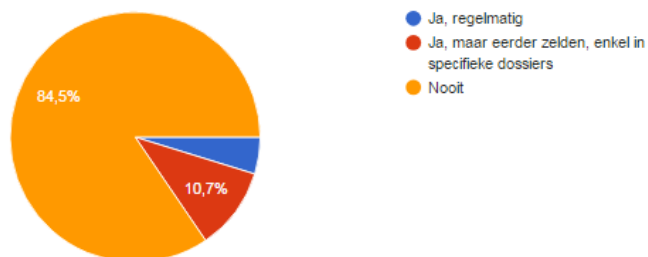
Wordt u via de gemeentelijke noodplanambtenaar betrokken bij de opmaak van gemeentelijke noodplannen. Geeft u vanuit uw stedenbouwkundige - of milieuachtergrond al eens advies bij de opmaak van een gemeentelijk noodplan.

(168 reacties)

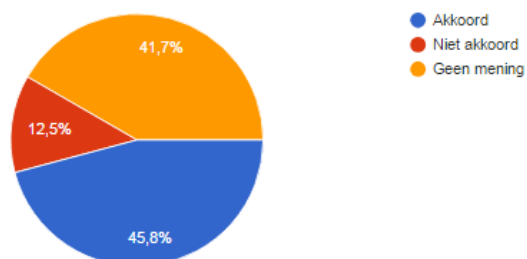
Enquête 1 omgevingsambtenaren

Wordt u al eens uitgenodigd op de gemeentelijke veiligheidscel (168 reacties)

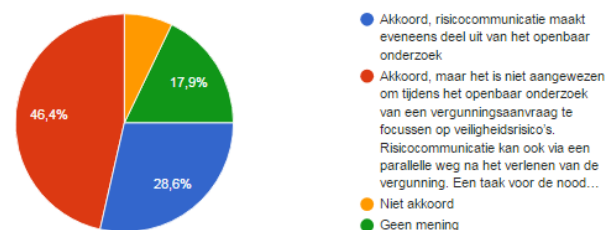
Vergunningsaanvragen voor het uitvoeren van bepaalde projecten en activiteiten vereisen ook een advies van de gemeentelijke noodplanambtenaar.

(168 reacties)

Een exploitatie met veiligheidsrisico's naar de omgeving toe. De stedenbouwkundige aanvraag of de milieuvergunningsaanvraag gaat heel vaak gepaard met een openbaar onderzoek (met onder meer openbare aanplakking en bekendmaking van de aanvraag via website). Dit is ook het moment om met de burger te communiceren over de veiligheidsrisico's.

(168 reacties)

Een MER-screeningsnota is voor de noodplanambtenaar een prima hulpmiddel bij de opmaak van de risico - inventaris en risico-analyse.

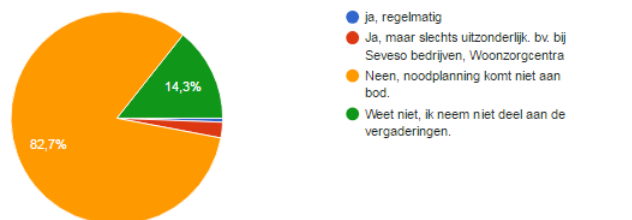
(168 reacties)

Enquête 1 omgevingsambtenaren

Worden in de GECORO of in de MINA-raad (of Milieuraad) ook noodplanningsscenario's besproken. Risico's verbonden aan de exploitatie van bepaalde projecten

(168 reacties)

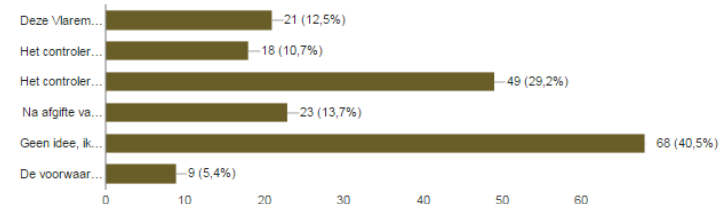
Bij de opmaak van een Plan-MER of een Project MER moet de noodplanambtenaar mee aan de tafel zitten

(168 reacties)

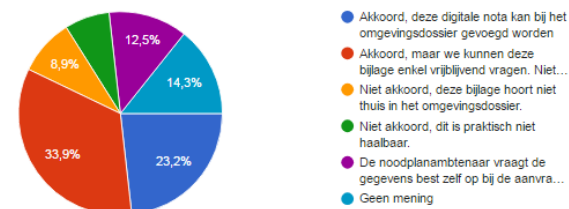
In de sectorale voorwaarden voor ontspanningsinrichtingen rubriek 32 (met onder meer muziekactiviteiten met elektronisch versterkte muziek) zitten heel wat voorwaarden over brandveiligheid. Wie ziet toe op het naleven van deze voorwaarden.

(168 reacties)

Bent u voorstander van het principe dat de aanvrager van een omgevingsvergunning aan zijn dossier ook een digitale nota toevoegt ter attentie van de noodplanambtenaar met daarin contactgegevens en een beschrijving van mogelijke risico's, effectperimeters en noodsituaties

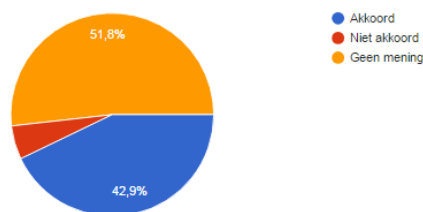
(168 reacties)

Enquête 1 omgevingsambtenaren

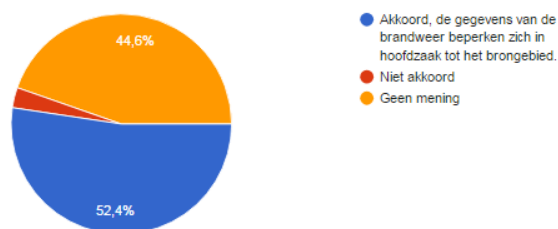
De gegevens uit het brandpreventieverslag, de interventiefiche van de brandweerdienst en het intern noodplan van het bedrijf, instelling, inrichting of evenement volstaan volgens mij voor een effectieve en efficiënte noodplanning en beheer van noodsituaties.

(168 reacties)

De gegevens uit een milieuvergunning kunnen gebruikt worden, of toch al een aanzet zijn, voor het preventief uittekenen van een effectperimeter ingeval zich een noodsituatie (met een worst case scenario) voordoet.

(168 reacties)

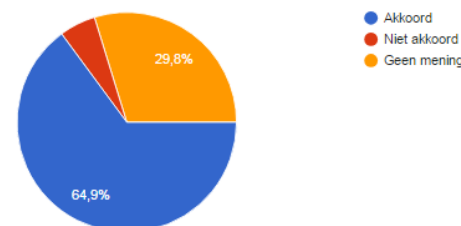
Slimme filters en gericht sorteren van gegevens uit een stedenbouwkundig of een milieudossier kunnen de basis vormen voor een nieuwe "tool". Een werkinstrument zoals een digitale pagina met daarop gegevens over een bedrijf, instelling, inrichting, evenement aangevuld met een rasterkaart en een effectperimeter. Deze "tool" komt de beeldvorming in een multidisciplinaire omgeving (veiligheidscel, crisiscel, Commandopost Operaties) ten goede. Zowel het brongebied en (een mogelijk) effectgebied wordt dan in kaart gebracht. Een aanloop naar proactief risico – en crisismanagement.

(168 reacties)

Nog een laatste stelling. Met de komst van de digitale omgevingsvergunning krijgen we met de "gemengde dossiers" ongetwijfeld een beter en integraal beeld op het project. Uitwisselen en verwerken van informatie is niet echt een hindernis. In geval zich een noodsituatie voordoet kan misschien ook de globale impact op de omgeving beter en sneller in kaart komen. Een reden om de banden met de collega noodplanambtenaar aan te trekken.

(168 reacties)

Bijlage 9.3 Enquête en onderzoeksresultaten noodplanambtenaren

Beste collega noodplanambtenaar,

Mag ik a.u.b. heel even van uw tijd.

Ik volg het postgraduaat rampenmanagement op Campus Vesta (in samenwerking met de universiteit van Antwerpen).

Op dit moment werk ik aan mijn thesis :

"de omgevingsvergunning, instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement".

Collega Steven Vermeeren begeleidt me bij deze opdracht.

Naast noodplanambtenaar ben ik milieuambtenaar/toezichthouder en binnenkort ook omgevingsambtenaar. Vandaar de keuze van het thema.

Voor mijn onderzoek stelde ik een 25-tal meerkeuzevragen op.

Zien jullie ook een brug tussen de noodplanambtenaar en de collega's van de dienst stedenbouw of de milieudienst.

Kunnen gegevens uit milieudossiers bijdragen tot betere noodplanning ?

Ik ben zeer benieuwd naar jullie antwoorden.

Uw mening is belangrijk. Invullen vraagt echt niet veel tijd (max. 10 minuten).

U komt op de vragenlijst door deze link [enquête noodplanambtenaren](#) aan te klikken.

Graag ontvang ik uw antwoorden uiterlijk op **dinsdag 28 februari 2017**.

Alvast hartelijk dank bij voorbaat voor uw medewerking.

Vriendelijke groeten

Frank Petitjean

Enquête noodplanambtenaren

Stelling : de omgevingsvergunning, een instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement. De omgevingsvergunning, in voege vanaf 23 februari 2017, verenigt zowel de stedenbouwkundige vergunning als de milieu- of exploitatievergunning. De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt via een digitaal loket ingediend.

*Vereist

1. Mijn functie *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ noodplanambtenaar in mijn gemeente (overeenkomstig KB 2006)
- ☐ medewerker noodplanning
- ☐ noodplanambtenaar in meerdere gemeenten

2. Naam van mijn gemeente *

3. Provincie

4. Aantal inwoners in mijn gemeente *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ minder dan 10.000
- ☐ tussen 10.000 en 20.000
- ☐ tussen 20.000 en 30.000
- ☐ tussen 30.000 en 40.000
- ☐ tussen 40.000 en 50.000
- ☐ tussen 50.000 en 100.000
- ☐ meer dan 100.000

5. Bent u enkel bezig met noodplanning *

Mogelijk hebben de opgesomde diensten een andere benaming in uw gemeente of zijn bepaalde diensten al samengevoegd. Duid a.u.b. aan in functie van uw activiteit

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ neen, mijn hoofdtak situeert zich in de dienst veiligheid en preventie
- ☐ neen, mijn hoofdtak situeert zich in de milieudienst
- ☐ neen, mijn hoofdtak situeert zich in de dienst stedenbouw en ruimtelijke ordening
- ☐ neen, mijn hoofdtak situeert zich in een andere dienst
- ☐ ja, ik ben voltijds bezig met noodplanning en interventie

6. Voor de opmaak van de risico-inventaris neem ik ook contact op met de exploitanten of de verantwoordelijken in bedrijven, instellingen, inrichtingen in mijn gemeente *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Ja, ik heb een externe contactpersoon of een netwerk waarmee ik regelmatig overleg pleeg. Meer dan 12 x per jaar.
- ☐ Ja, maar eerder zelden
- ☐ Nooit

7. Voor de opmaak van de risico inventaris in mijn gemeente doe ik beroep op : *

Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ de brandweerdienst
- ☐ de dienst lokale economie
- ☐ de dienst stedenbouw en ruimtelijke ordening
- ☐ de dienst leefmilieu
- ☐ de dienst preventie en veiligheid
- ☐ adviesbureaus, ondernemingsorganisaties,....
- ☐ anderen

8. Wordt u systematisch op de hoogte gebracht van nieuwe bouwprojecten van bedrijven, instellingen, inrichtingen die een veiligheidsrisico inhouden ? *

Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ Ja, door de gemeentelijke dienst stedenbouw of de milieudienst
- ☐ Ja, door de brandweerdienst
- ☐ Ja, door de dienst preventie en veiligheid
- ☐ Ja, door andere diensten
- ☐ Ja rechtstreeks door de bouwheer
- ☐ neen

9. Wordt u systematisch op de hoogte gebracht van nieuwe risico-activiteiten van bedrijven, instellingen, inrichtingen of van evenementen die een veiligheidsrisico inhouden ? *

Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ Ja, door de gemeentelijke of stedelijke dienst stedenbouw of de milieudienst
- ☐ Ja, via de brandweerdienst
- ☐ Ja, door de dienst preventie en veiligheid
- ☐ Ja, door andere diensten
- ☐ Ja rechtstreeks door de exploitant of organisator
- ☐ neen

10. Ik vraag al eens een stedenbouwkundig dossier en bouwplannen op bij de dienst stedenbouw en ruimtelijke ordening om een idee te hebben over de inplanting en indeling van het gebouw *

In de context van uw noodplanningsdossiers

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ ja, meer dan 12 x per jaar
- ☐ zelden
- ☐ nooit

11. Ik vraag al eens een milieu- of exploitatievergunning op om zo een idee te hebben over mogelijke hinder en gevaren die deze exploitatie kan hebben voor de omgeving *

in de context van uw noodplanningsdossiers

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ ja, meer dan 12 x per jaar
- ☐ zelden
- ☐ nooit

noodplanning - milieu - stedenbouw

bevraging noodplanambtenaren

12. Worden stedenbouwkundige vergunningsaanvragen en/of ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) voor de ontwikkeling van winkelcentra, recreatiecentra en bedrijven ook besproken op de veiligheidscel ? *

opgelet het gaat hier over de periode van de aanvraag van de vergunning dus vooraleer de vergunning wordt afgegeven

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ ja, systematisch
- ☐ enkel indien de risico-impact groot is en een BNIP of BNIP -light noodzakelijk is
- ☐ nooit, dit is niet de gewoonte of niet praktisch haalbaar

13. Worden milieuvergunningsaanvragen voor winkelcentra, recreatiecentra, bedrijven en evenementen met een veiligheidsrisico besproken op de veiligheidscel ? *

opgelet het gaat hier over de periode van de aanvraag van de milieu- of exploitatievergunning dus vooraleer de vergunning wordt afgegeven

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ ja, systematisch
- ☐ enkel indien de risico-impact groot is en een BNIP of BNIP-light noodzakelijk is
- ☐ nooit, dit is niet de gewoonte of niet praktisch haalbaar

14. In de veiligheidscel worden de gegevens uit een bouwdoossier (de bouwplannen) of uit een milieudossier (bv. productieproces, de aard en de hoeveelheid van de gestockeerde producten, de uitstoot naar riool, oppervlaktewater, lucht,) besproken en gebruikt voor de opmaak van de risico-inventaris en de risicoanalyse : *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ ja, meer dan 12 x per jaar
- ☐ zelden
- ☐ enkel als een BNIP of een BNIP-light noodzakelijk is
- ☐ nooit, bouw- of milieuvergunningsdossiers komen niet ter sprake in de veiligheidscel

15. Een bedrijf, instelling, inrichting met een milieu - of een exploitatievergunning - een zogenaamde klasse 1, klasse 2 of klasse 3 vergunning - moet overeenkomstig de Vlaamse milieuwetgeving (Vlare II) maatregelen nemen om de risico's naar de omgeving te beheersen. De milieuwetgeving heeft het expliciet over de brandbestrijding en stelt dat de exploitant daarvoor overleg moet plegen met de brandweer. Deze wettelijke verplichting voor de exploitant sluit naadloos aan bij de informatienoden van de noodplanambtenaar. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, een prima middel om de exploitant ook aan de tafel van de noodplanambtenaar te krijgen.
- ☐ Niet akkoord, Ik zie het verband niet.
- ☐ Geen mening

oogle.com/forms/d/1XRUBUSGIB3q2qSsYbapK1vW45_eetqfLaLML37stbE/edit

Enquête noodplanambtenaren

16. De indelingslijst uit Vlare I met daarin een opsomming van een 62 tal als "hinderlijk beschouwde inrichtingen" is of kan een belangrijke bron of hulpmiddel zijn bij de opmaak van de risico-inventaris en risicoanalyse in de veiligheidscel. *
- enkele voorbeelden : rubriek 5 heeft het over pesticiden, rubriek 9 over dierplaatsen, rubriek 13 over de farmaceutische industrie, rubriek 15 over garagewerkplaatsen, rubriek 17 over de opslag van gevaarlijke producten, rubriek 32 over feestzalen, sportcomplexen, schouwburgen, rubriek 38 over springstoffen, rubriek 48 over zeehavengebieden en havens, rubriek 49 over verzorgingsinstellingen. De lijst wordt verder onderverdeeld in functie van de grootte van het elektrisch vermogen, de opslagcapaciteit, de geloosde debieten,....en houdt ook rekening met de locatie van de inrichting (woongebied, industriegebied, agrarisch gebied,...). Aan elke rubriek zijn naast algemene exploitatievoorwaarden heel vaak ook specifieke exploitatievoorwaarden gekoppeld.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, deze lijst kan ook beschouwd worden als een lijst met risicoactiviteiten
- ☐ Niet akkoord, ik zie geen meerwaarde in het gebruik van deze lijst die bepaalt of een bedrijf al dan niet beschouwd wordt als een hinderlijke inrichting voor de omgeving.
- ☐ Geen mening, ik ben helemaal niet vertrouwd met deze lijst

noodplanning - milieu - stedenbouw

Bevraging noodplanambtenaren

17. Vergunningsaanvragen kunnen afhankelijk van de aangevraagde indelingsrubrieken (62 rubrieken uit bijlage 1 Vlare II) besproken worden in de veiligheidscel. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord maar dat moet niet noodzakelijk tijdens de aanvraag van de vergunning. Kan ook na het afgeven van de vergunning;
- ☐ Neen, we werken niet met de indelingsrubrieken uit een milieudossier
- ☐ Geen mening, ik ben helemaal niet vertrouwd met deze lijst van rubrieken

18. Bouw- en milieuvergunningen horende bij risico-activiteiten. Het is aangewezen dat ik toegang krijg tot een digitaal dossier met daarin kort de belangrijkste gegevens over de bouw en de exploitatie (bv. het productieproces, de aard en de hoeveelheid van de gestockeerde producten, de uitstoot naar riool, oppervlaktewater, lucht,) *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ akkoord, deze gegevens horen thuis in mijn dossiers
- ☐ niet akkoord, zo een dossier heeft geen meerwaarde
- ☐ geen mening

19. Voor een efficiënt en effectief risicobeheer in mijn gemeente is het nodig dat ik van mijn collega's van de milieudienst en/of de dienst stedenbouw een samenvattend document ontvang met daarin contactgegevens en gegevens over de veiligheidsrisico's verbonden aan de exploitatie van bedrijven, instellingen, inrichtingen, evenementen. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, ik kan deze gegevens ook digitaal inventariseren (mogelijk via het nieuwe ICMS portaal)
- ☐ Niet akkoord, ik zie hier geen meerwaarde in.
- ☐ Geen mening

oogle.com/forms/d/1XRUBUSGIB3q2qSsYbapK1vW45_eetqfLaLML37stbE/edit

Enquête noodplanambtenaren

20. Een stedenbouwkundige aanvraag of een milieuvergunningsaanvraag gaat heel vaak gepaard met een openbaar onderzoek (met onder meer openbare aanplakking en bekendmaking van de aanvraag via website). Voor de noodplanambtenaar een opportuniteit om te starten met risicocommunicatie. Deze communicatie richt zich zowel naar de aanvrager van de vergunning als naar de veiligheidscel, de lokale overheid en de burger *

Tijdens een openbaar onderzoek kunnen derden, omwonenden, belanghebbenden bezwaren en opmerkingen indienen bij het college van burgemeester en schepenen.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, risicocommunicatie mag ook deel uitmaken van een vergunningsprocedure
- ☐ Akkoord, maar risicocommunicatie vanuit noodplanning loopt best via een parallel kanaal, los van de vergunningsprocedure
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening, ik ben niet op de hoogte van openbare onderzoeken en de inspraakprocedures.

21. In de crisiscel worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Ja, afhankelijk van de aard van de noodsituatie.
- ☐ Neen
- ☐ Geen idee

21. In de crisisscel worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd. *

Markeer slechts één ovaal

- ☐ Ja, afhankelijk van de aard van de noodsituatie.
- ☐ Neen
- ☐ Geen idee

noodplanning - milieu - stedenbouw

Bevraging noodplanambtenaren

22. In de Cp-Ops worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd. *

Markeer slechts één ovaal

- ☐ Ja, afhankelijk van de aard van de noodsituatie.
- ☐ Neen
- ☐ Geen idee

23. Vindt u het noodzakelijk dat de aanvrager van een milieuvergunning aan zijn dossier ook een digitale nota toevoegt ter attentie van de noodplanambtenaar met daarin contactgegevens en een beschrijving van mogelijke risico's, effectperimeters en noodsituaties *

Markeer slechts één ovaal

- ☐ Akkoord, per definitie voor elke aanvraag
- ☐ Akkoord maar enkel bij inrichtingen, instellingen van een zekere omvang bv. klasse 1 en 2 bedrijven.
- ☐ Akkoord maar enkel voor exploitaties waarvoor een BNIP (of BNIP light) moet worden opgemaakt
- ☐ Niet akkoord, ik haal mijn gegevens wel uit andere bronnen (bv. brandweer)
- ☐ Geen mening

https://www.google.com/forms/d/1XRubUSGIB3q2qSsYbapK1vW45_eeTqfLaLLML37stbE/edit

Enquête noodplanambtenaren

24. De gegevens in een milieuvergunning kunnen gebruikt worden, of toch al een aanzet zijn, voor het preventief uittekenen van een effectperimeter ingeval zich een noodsituatie (met een worst case scenario) voordoet. *

Markeer slechts één ovaal

- ☐ Akkoord
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

25. Slimme filters en gericht sorteren van gegevens uit een stedenbouwkundig of milieudossier kunnen de basis vormen voor een nieuwe tool. Een werkinstrument zoals een digitale pagina met daarop gegevens over een bedrijf, instelling, inrichting, evenement dat ook een rasterkaart en een effectperimeter bevat. Deze tool komt de beeldvorming in een multidisciplinaire omgeving (veiligheidscel, crisisscel, Cp-Ops) ten goede. Zowel het brongebied en (een mogelijk) effectgebied wordt in kaart gebracht. Een aanloop naar proactief risico – en crisismanagement. *

Markeer slechts één ovaal

- ☐ Akkoord
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

26. De gegevens uit het brandpreventieverslag, de interventiefiche van de brandweerdienst en het intern noodplan van het bedrijf, instelling, inrichting of evenement volstaan voor een effectieve en efficiënte noodplanning. *

Het gaat hier vooral over kleinere incidenten en calamiteiten waarvoor geen gemeentelijke fase en activatie van het ANIP of BNIP noodzakelijk is.

Markeer slechts één ovaal

- ☐ akkoord, deze gegevens volstaan
- ☐ gegevens uit het milieu- en/of het bouwdoossier vullen hoger vermelde gegevens aan en zijn een meerwaarde voor de noodplanning en de interventies
- ☐ geen mening

27. Welke thema's komen al eens aan bod op uw werkvloer. Thema's waarvoor uw inbreng vereist is. *

het gaat over thema's binnen het departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. MER staat voor milieueffectenrapportering. Activiteiten met een zekere milieu-impact (getoetst aan bepaalde lijsten met inrichtingen en activiteiten) hebben een voorafgaand aan de vergunningsaanvraag een MER-plicht. VR staat voor veiligheidsrapport en SWA staat voor Samenwerkingsakkoord (omzetting van de Seveso III richtlijn naar het Vlaamse beleidsniveau). Het gaat dan over bedrijven waarin het risico van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen centraal staat (zogenaamde Seveso-inrichtingen)

Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ een project MER
- ☐ een plan MER (voorafgaand aan een Ruimtelijk uitvoeringsplan)
- ☐ MER-screening
- ☐ Omgevingsveiligheidsrapport (OVR)
- ☐ Veiligheidsnota (VN)
- ☐ SWA-kennisgeving (SWA-KG)
- ☐ SWA-veiligheidsrapport (SWA-VR)
- ☐ Ruimtelijk veiligheidsrapport (RVR)
- ☐ Mijn rol als noodplanambtenaar is niet vereist in dit soort onderwerpen

Enquête 2 noodplanambtenaren

Enquête noodplanambtenaren

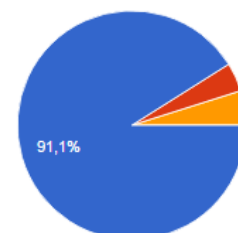
28. Ik verneem graag of u zelf commentaar, opmerkingen, tips of aanvullingen heeft bij een mogelijke link tussen de omgevingsvergunning en noodplanning.

29. Een laatste vraagje. Hoort de noodplanambtenaar (of zijn medewerker) ook thuis in de Cp-Ops (als er geen of nog geen gemeentelijke fase wordt afgekondigd). *

Markeer slechts één ovaal.

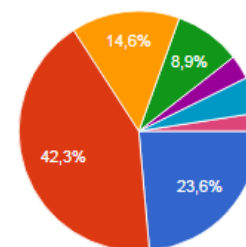
- ☐ ja, zijn of haar insteek tijdens de operationele coördinatie betekent een meerwaarde en steun voor de hulpdiensten
- ☐ neen
- ☐ geen mening

Mijn functie (123 reacties)

- noodplanambtenaar in mijn gemeente (overeenkomstig KB 2006)
- medewerker noodplanning
- noodplanambtenaar in meerdere gemeenten

Aantal inwoners in mijn gemeente (123 reacties)

- minder dan 10.000
- tussen 10.000 en 20.000
- tussen 20.000 en 30.000
- tussen 30.000 en 40.000
- tussen 40.000 en 50.000
- tussen 50.000 en 100.000
- meer dan 100.000

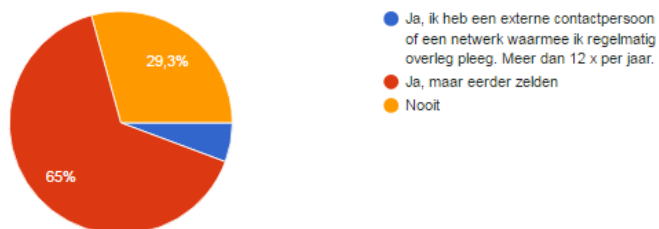
Enquête 2 noodplanambtenaren

Bent u enkel bezig met noodplanning (123 reacties)

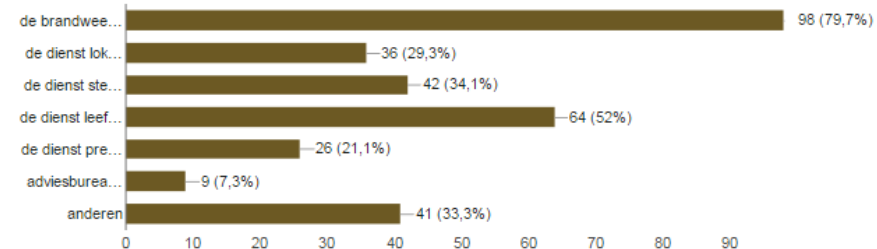
Voor de opmaak van de risico-inventaris neem ik ook contact op met de exploitanten of de verantwoordelijken in bedrijven, instellingen, inrichtingen in mijn gemeente

(123 reacties)

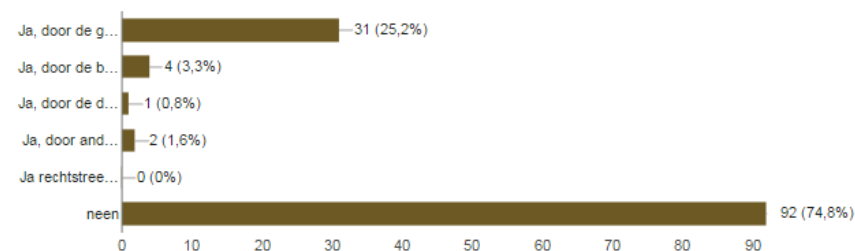
Voor de opmaak van de risico inventaris in mijn gemeente doe ik beroep op :

(123 reacties)

Wordt u systematisch op de hoogte gebracht van nieuwe bouwprojecten van bedrijven, instellingen, inrichtingen die een veiligheidsrisico inhouden ?

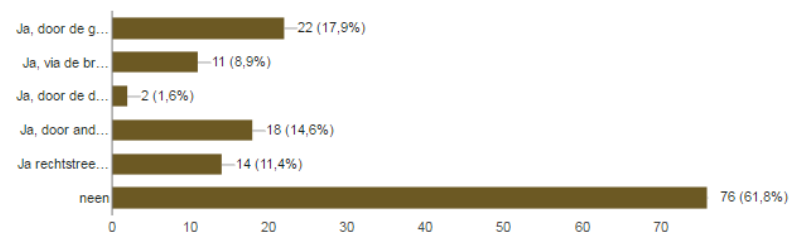
(123 reacties)

Enquête 2 noodplanambtenaren

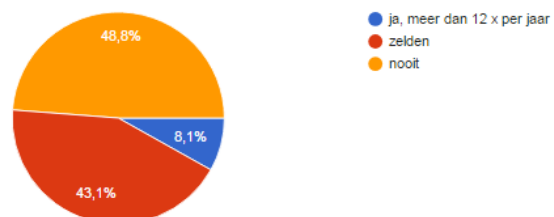
Wordt u systematisch op de hoogte gebracht van nieuwe risico-activiteiten van bedrijven, instellingen, inrichtingen of van evenementen die een veiligheidsrisico inhouden ?

(123 reacties)

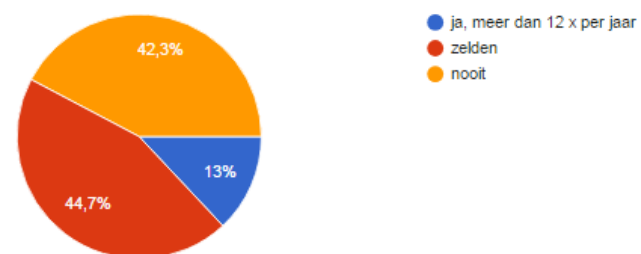
Ik vraag al eens een stedenbouwkundig dossier en bouwplannen op bij de dienst stedenbouw en ruimtelijke ordening om een idee te hebben over de inplanting en indeling van het gebouw

(123 reacties)

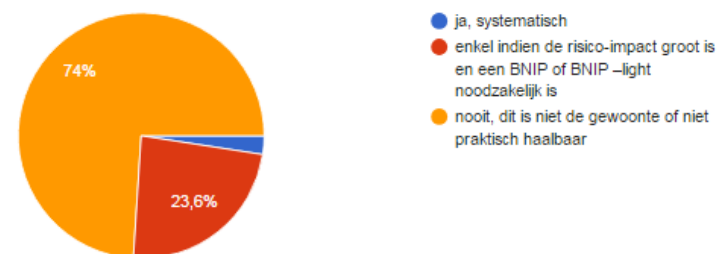
Ik vraag al eens een milieu- of exploitatievergunning op om zo een idee te hebben over mogelijke hinder en gevaren die deze exploitatie kan hebben voor de omgeving

(123 reacties)

Worden stedenbouwkundige vergunningsaanvragen en/of ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) voor de ontwikkeling van winkelcentra, recreatiecentra en bedrijven ook besproken op de veiligheidscel ?

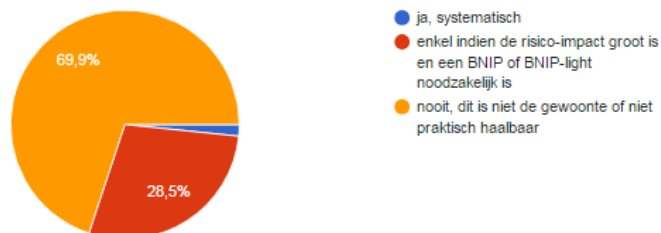
(123 reacties)

Enquête 2 noodplanambtenaren

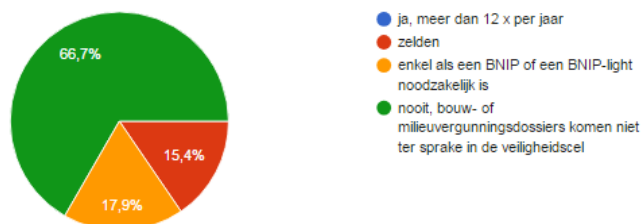
Worden milieuvergunningsaanvragen voor winkelcentra, recreatiecentra, bedrijven en evenementen met een veiligheidsrisico besproken op de veiligheidscel ?

(123 reacties)

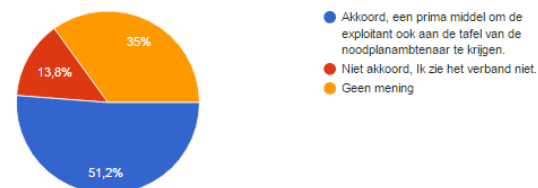
In de veiligheidscel worden de gegevens uit een bouwdoossier (de bouwplannen) of uit een milieudossier (bv. productieproces, de aard en de hoeveelheid van de gestockeerde producten, de uitstoot naar riool, oppervlaktewater, lucht,) besproken en gebruikt voor de opmaak van de risico-inventaris en de risicoanalyse :

(123 reacties)

Een bedrijf, instelling, inrichting met een milieu - of een exploitatievergunning - een zogenaamde klasse 1, klasse 2 of klasse 3 vergunning - moet overeenkomstig de Vlaamse milieuwetgeving (Vlare II) maatregelen nemen om de risico's naar de omgeving te beheersen. De milieuwetgeving heeft het expliciet over de brandbestrijding en stelt dat de exploitant daarvoor overleg moet plegen met de brandweer. Deze wettelijke verplichting voor de exploitant sluit naadloos aan bij de informatienoden van de noodplanambtenaar.

(123 reacties)

De indelingslijst uit Vlare I met daarin een opsomming van een 62 tal als "hinderlijk beschouwde inrichtingen" is of kan een belangrijke bron of hulpmiddel zijn bij de opmaak van de risico-inventaris en risicoanalyse in de veiligheidscel.

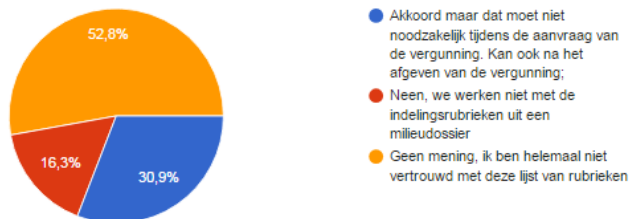
(123 reacties)

Enquête 2 noodplanambtenaren

Vergunningsaanvragen kunnen afhankelijk van de aangevraagde indelingsrubrieken (62 rubrieken uit bijlage 1 VlareM titel 1) besproken worden in de veiligheidscel.

(123 reacties)

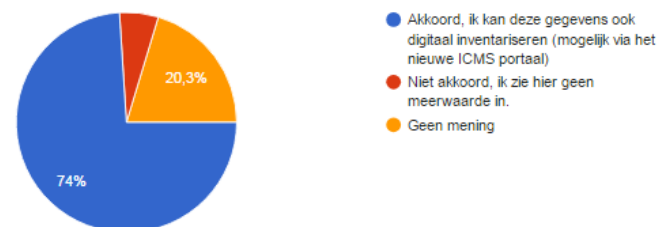
Bouw- en milieuvergunningen horende bij risico-activiteiten. Het is aangewezen dat ik toegang krijg tot een digitaal dossier met daarin kort de belangrijkste gegevens over de bouw en de exploitatie (bv. het productieproces, de aard en de hoeveelheid van de gestockeerde producten, de uitstoot naar riool, oppervlaktewater, lucht,)

(123 reacties)

Voor een efficiënt en effectief risicobeheer in mijn gemeente is het nodig dat ik van mijn collega's van de milieudienst en/of de dienst stedenbouw een samenvattend document ontvang met daarin contactgegevens en gegevens over de veiligheidsrisico's verbonden aan de exploitatie van bedrijven, instellingen, inrichtingen, evenementen.

(123 reacties)

Een stedenbouwkundige aanvraag of een milieuvergunningsaanvraag gaat heel vaak gepaard met een openbaar onderzoek (met onder meer openbare aanplakking en bekendmaking van de aanvraag via website). Voor de noodplanambtenaar een opportuniteit om te starten met risicocommunicatie. Deze communicatie richt zich zowel naar de aanvrager van de vergunning als naar de veiligheidscel, de lokale overheid en de burger

(123 reacties)

Enquête 2 noodplanambtenaren

In de crisiscel worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd.

(123 reacties)

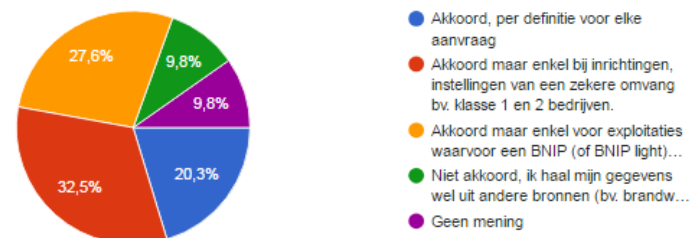
In de Cp-Ops worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd.

(123 reacties)

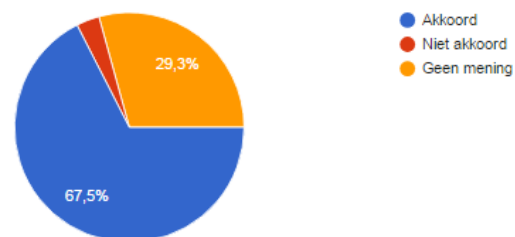
Vindt u het noodzakelijk dat de aanvrager van een milieuvergunning aan zijn dossier ook een digitale nota toevoegt ter attentie van de noodplanambtenaar met daarin contactgegevens en een beschrijving van mogelijke risico's, effectperimeters en noodsituaties

(123 reacties)

De gegevens in een milieuvergunning kunnen gebruikt worden, of toch al een aanzet zijn, voor het preventief uittekenen van een effectperimeter ingeval zich een noodsituatie (met een worst case scenario) voordoet.

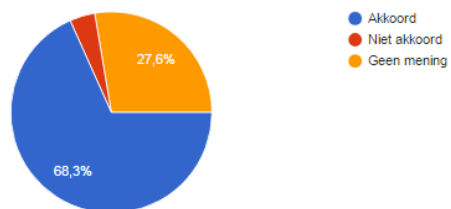
(123 reacties)

Enquête 2 noodplanambtenaren

Slimme filters en gericht sorteren van gegevens uit een stedenbouwkundig of milieudossier kunnen de basis vormen voor een nieuwe tool. Een werkinstrument zoals een digitale pagina met daarop gegevens over een bedrijf, instelling, inrichting, evenement dat ook een rasterkaart en een effectperimeter bevat. Deze tool komt de beeldvorming in een multidisciplinaire omgeving (veiligheidscel, crisiscel, Cp-Ops) ten goede. Zowel het brongebied en (een mogelijk) effectgebied wordt in kaart gebracht. Een aanloop naar proactief risico – en crisismanagement.

(123 reacties)

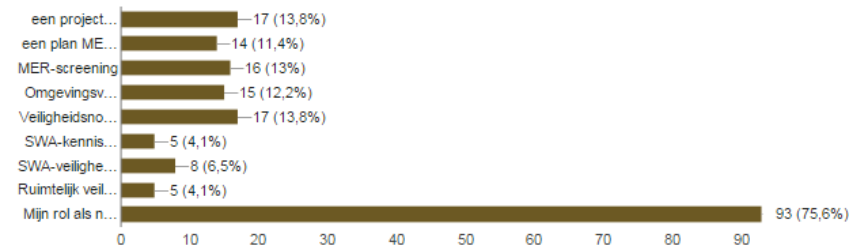
De gegevens uit het brandpreventieverslag, de interventiefiche van de brandweerdienst en het intern noodplan van het bedrijf, instelling, inrichting of evenement volstaan voor een effectieve en efficiënte noodplanning.

(123 reacties)

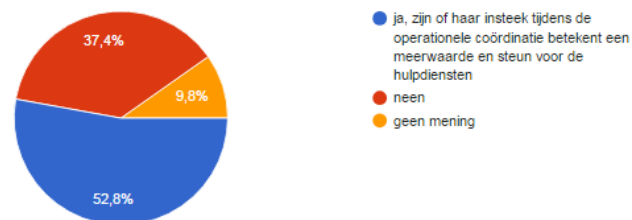
Welke thema's komen al eens aan bod op uw werkvloer. Thema's waarvoor uw inbreng vereist is.

(123 reacties)

Een laatste vraagje. Hoort de noodplanambtenaar (of zijn medewerker) ook thuis in de Cp-Ops (als er geen of nog geen gemeentelijke fase wordt afgekondigd).

(123 reacties)

Bijlage 9.4 Enquête en onderzoeksresultaten Brandweer

Aan de Zonecommandanten - het netwerk Preventie - BPA coördinatoren en het netwerk Operaties

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Mag ik a.u.b. heel even van uw tijd.

Ik volg het postgraduaat rampenmanagement op Campus Vesta (in samenwerking met de universiteit van Antwerpen).

Op dit moment werk ik aan mijn thesis :

“de omgevingsvergunning, instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement”.

Collega Steven Vermeeren begeleidt me bij deze opdracht.

Naast noodplanambtenaar ben ik milieuambtenaar/toezichthouder en binnenkort ook omgevingsambtenaar. Vandaar de keuze van het thema.

Voor mijn onderzoek stelde ik een 29-tal meerkeuzevragen op.

Zien jullie ook een brug tussen de noodplanning en de omgevingsvergunning.

Kunnen de gegevens uit milieu-en bouwdoSSIERS bijdragen tot betere noodplanning en het bestrijden van een crisis ?

Ik ben zeer benieuwd naar jullie antwoorden.

Uw mening is belangrijk. Invullen vraagt echt niet veel tijd (max. 10 minuten).

U komt op de vragenlijst [door deze link aan te klikken](#).

Graag ontvang ik uw antwoorden uiterlijk op **woensdag 5 april 2017**.

Mag ik u a.u.b. ook nog vragen om de link naar deze enquête door te sturen naar uw **collega's postoversten** en eventueel andere collega's/experten binnen de brandweerdiensten.

Alvast hartelijk dank bij voorbaat voor uw medewerking.

Vriendelijke groeten

Frank Petitjean

De omgevingsvergunning, een bron van informatie voor onze noodplanning - enquête Hulpverleningszones - brandweer.

Stelling : de omgevingsvergunning, een instrument voor de noodplanambtenaar als schakel naar een proactief en efficiënter crisismanagement. De omgevingsvergunning, in voege vanaf 23 februari 2017, verenigt zowel de stedenbouwkundige vergunning als de milieu- of exploitatievergunning. De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt via een digitaal loket ingediend.

*Vereist

1. Mijn brandweerpost behoort tot de hulpverleningszone *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Zone 1 (West-Vlaanderen)
- ☐ Fluvia (West-Vlaanderen)
- ☐ Midwest (West-Vlaanderen)
- ☐ Westhoek (West-Vlaanderen)
- ☐ Zone Centrum (Oost-Vlaanderen)
- ☐ Vlaamse Ardennen (BVLAR) (Oost-Vlaanderen)
- ☐ Meetjesland (Oost-Vlaanderen)
- ☐ Zone Oost (Oost-Vlaanderen)
- ☐ Waasland (Oost-Vlaanderen)
- ☐ Zone Zuid-Oost (Oost-Vlaanderen)
- ☐ Noord-Limburg
- ☐ Oost-Limburg
- ☐ Zuid-West Limburg
- ☐ Brandweerzone Antwerpen
- ☐ Rivierenland
- ☐ Brandweerzone Rand
- ☐ Taxandria
- ☐ Kempen
- ☐ Vlaams-Brabant Oost
- ☐ Vlaams-Brabant West

2. Ik ben verbonden aan de brandweerpost

..... *

bv. zuid Antwerpen - Gent post Expo - Landen -

3. Aantal inwoners in het verzorgingsgebied van mijn brandweerpost (facultatief)

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ minder dan 10.000
☐ tussen 10.000 en 20.000;
☐ tussen 20.000 en 30.000;
☐ tussen 30.000 en 40.000;
☐ tussen 40.000 en 50.000;
☐ meer dan 50.000

4. Mijn taken/bezigheden situeren zich vooral op vlak *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Proactie
☐ Preventie
☐ Preparatie
☐ Uitvoering
☐ Nazorg en evaluatie

5. Mijn functie binnen de brandweer *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ zonecommandant
☐ directeur operaties
☐ preventiecoördinator
☐ BPA-coördinator/BPT-coördinator
☐ Postoverste
☐ Andere

6. Mijn naam en graad (facultatief)

Indien u op de bovenstaande vraag "andere" aanduidde, kan u hier uw functie invullen

7. Over de opmaak van brandpreventieverslagen en het uitvoeren van controles door de brandweer. *

Het gaat over adviesverlening en controles van de brandweer inzake brandveiligheid van KMO's, industriebedrijven, woonzorgcentra, kinderkribbes, feestzalen, andere publiek toegankelijke gebouwen, appartementsgebouwen, tijdelijke evenementen,.... Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ Een opdracht voor een brandpreventieverslag en een controle kan enkel van de burgemeester komen (of via de administratie die in naam en in opdracht van de burgemeester optreedt).
☐ Als een omgevingsvergunning (bouw-en milieuvergunning) voorwaarden bevat omtrent (periodieke) controles inzake brandveiligheid, wordt die opdracht automatisch uitgevoerd
☐ Onze controles en verslagen hebben een bepaalde geldigheidsduur. Na het verstrijken van de termijn moeten we een nieuwe opdracht krijgen van de burgemeester (of zijn administratie).
☐ Onze controles en verslagen hebben een beperkte geldigheidsduur. Na het verstrijken van de termijn gaan we zonder bijkomende opdracht een nieuwe controle uitvoeren.
☐ Als 'een bouwheer of exploitant vraagt om een brandpreventieverslag en een controle handelen we dat verzoek zelf af en voeren de opdracht uit.
☐ Als 'een bouwheer of exploitant vraagt om een brandpreventieverslag en een controle zullen we hem doorverwijzen naar de lokale overheid voor verder gevolg (en een officieel verzoek van de lokale overheid verder afwachten)
☐ Ik ben het niet eens vermeldde stellingen

8. Wie is mijn aanspreekpunt bij de lokale administratie in volgende gevallen *

het gaat over de personen waarmee u handelt in de aangehaalde situatie. Voor grotere gemeenten kan het ook gaan om de medewerkers van vermelde personen. NPA = noodplanambtenaar, MA = milieuambtenaar, MTH = milieutoezichthouder, SA = stedenbouwkundig ambtenaar

Markeer slechts één ovaal per rij.

	NPA	MA/MTH	SA	andere diensten	Niet van toepassing
ANIP en BNIP	☐	☐	☐	☐	☐
Adviesverlening bouwaanvragen	☐	☐	☐	☐	☐
Adviesverlening milieudossiers	☐	☐	☐	☐	☐
Adviesverlening milieuvergunningaanvragen	☐	☐	☐	☐	☐
Tijdelijke evenementen (fuiven, kermissen,...)	☐	☐	☐	☐	☐
Actualisatie van interventiedossiers	☐	☐	☐	☐	☐
Nood aan controle brandveiligheid HORECA en ontspanningsinrichtingen	☐	☐	☐	☐	☐
Nood aan controle brandveiligheid andere inrichtingen/instellingen	☐	☐	☐	☐	☐
Ernstige tekortkomingen inzake brandveiligheid	☐	☐	☐	☐	☐

9. Beschikt uw brandweerpost over een goedgekeurd monodisciplinair noodplan *

het gaat over een interventieplan overeenkomstig het KB 2016 noodplanning en de omzendbrief van 30 maart 2009 NPU-4 betreffende discipline 1
Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Ja
☐ Neen
☐ Het plan is in opmaak

xogle.com/forms/d/16vAQwrNQa4vdelRbuKYUeJjhwZ00khJRZX-hT0cCl_0/edit

De omgevingsvergunning, een bron van informatie voor onze noodplanning - enquête Hulpverleningszones - brandweer.

10. Beschikt uw brandweerpost over een (digitale) interventiefiche van de KMO's, industriebedrijven, woonzorgcentra, kinderkribbes, feestzalen, publiek toegankelijke gebouwen, appartementsgebouwen, tijdelijke evenementen *

de fiche bevat naast contactgegevens van personen binnen het bedrijf of instelling ook informatie over de aanwezigheid en de locatie van een sleutelkluis, hydranten, gevaarlijke producten, zonnepanelen,....eventueel aangevuld met een plattegrond en indeling van het gebouw of constructies. Meerdere antwoorden zijn mogelijk.
Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ Deze fiche wordt in hoofdzaak opgemaakt aan de hand van een specifieke vragenlijst die we opstellen en rechtstreeks overmaken aan het bedrijf of instelling
☐ Deze fiche wordt opgemaakt aan de hand van het verslag van onze controlebezoeken
☐ Deze fiche bevat ook informatie uit het bouw- en het milieudossier
☐ Ook de noodplanambtenaar is op de hoogte van onze dossiers en interventiefiches
☐ Van elke instelling waarvoor we een brandpreventieverslag opstelden bestaat zo' fiche of dossier
☐ De opmaak van interventiefiches is een knelpunt
☐ Ik ben het niet eens met vermelde stellingen

11. Hoe worden de interventiefiches van de brandweer actueel gehouden *

de dynamiek in personeelwissels of uitbreiding en wijziging in activiteiten is soms groot .
Meerdere antwoorden zijn mogelijk.
Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ Door periodieke controles op de brandveiligheid die we uitvoeren in bepaalde instellingen/bedrijven
☐ Door steekproefsgewijze of systematische controle en handhaving van de brandweer
☐ Door feedback van het bedrijf of instelling.
☐ Via stedenbouwkundige - en milieuvergunningaanvragen (aanvragen omgevingsvergunning)
☐ Via de noodplanambtenaar
☐ Het actualiseren van onze interventiefiches is een probleem.
☐ Ik ben het niet eens met vermelde stellingen

12. Neemt u regelmatig deel aan multidisciplinaire oefeningen (table top - , zandbak- als terreinoefeningen) *

Het gaat in regel over oefeningen die voorbereid worden in de veiligheidscel en waarbij de 5 disciplines in vertegenwoordigd zijn en een rol spelen. Mogelijk maakt u deel uit van meerdere veiligheidscellen of van een intergemeentelijke veiligheidscel. Het gaat over de periode na het KB 2006
Markeer slechts één ovaal.

- ☐ tot vandaag nog geen oefening
☐ 1 of 2 oefeningen per jaar
☐ 3 tot 5 oefeningen per jaar
☐ 6 tot 12 oefeningen per jaar
☐ meer dan 12 oefeningen per jaar

xogle.com/forms/d/16vAQwrNQa4vdelRbuKYUeJjhwZ00khJRZX-hT0cCl_0/edit

De omgevingsvergunning, een bron van informatie voor onze noodplanning - enquête Hulpverleningszones - brandweer.

13. Een crisissituatie bij KMO's, industriebedrijven, publiek toegankelijke gebouwen. Door onze interventiefiche hebben we goed beeld van de risico's die we zelf lopen tijdens de bestrijding van de noodsituaties *

het gaat hier ook over kleinere incidenten die monodisciplinair kunnen afgehandeld worden.
Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord
☐ Akkoord maar op een mogelijke effect- en impactperimeter hebben we geen beeld (wat ons inzien ook niet echt noodzakelijk is)
☐ Niet akkoord
☐ Geen mening

14. Voor de opmaak van onze interventiedossiers is het noodzakelijk dat ik van de lokale overheid een samenvattend (digitaal) dossier ontvang over nieuwe bouwprojecten en milieuvergunningaanvragen als die bedrijven, instellingen een veiligheidsrisico inhouden *

dit dossier bevat bv. het situeringsplan, de plattegrond en de indeling van het gebouw of de constructie, de aard, de hoeveelheid en locatie van gevaarlijke producten, het productieproces, de aard en de hoeveelheid van de gestockeerde producten, de uitstoot naar riool, oppervlaktewater, lucht,, gegevens van te contacteren personen bij noodsituaties . De vorm en de structuur waarin deze informatie wordt aangeboden kan in overleg worden afgesproken
Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord en dit voor elk dossiers waarvoor wij advies moeten uitbrengen
☐ Akkoord maar enkel voor die bedrijven of instellingen die een uitgesproken risico inhouden
☐ Niet akkoord, wel nuttig maar we hebben wel onze eigen/andere kanalen (vb. rechtstreeks met de bouwheer of exploitant) om informatie in te winnen
☐ geen mening

15. De "indelingslijst" uit Vlarem II met daarin een opsomming van een 62 tal als "hinderlijk beschouwde inrichtingen" is of kan een belangrijke bron of hulpmiddel bij de opmaak van de risico-inventaris en risicoanalyse in de veiligheidscel *

Enkele voorbeelden : rubriek 5 heeft het over pesticiden, rubriek 9 over dierplaatsen, rubriek 13 over de farmaceutische industrie, rubriek 15 over garagewerkplaatsen, rubriek 17 over de opslag van gevaarlijke producten, rubriek 32 over feestzalen, sportcomplexen, schouwburgen, rubriek 38 over springstoffen, rubriek 48 over zeehavengebieden en havens, rubriek 49 over verzorgingsinstellingen. De lijst (bijlage 1 uit Vlarem II) wordt verder onderverdeeld in functie van de grootte van het elektrisch vermogen, de opslagcapaciteit, de geloosde debieten,...en houdt ook rekening met de locatie van de inrichting (woongebied, industriegebied, agrarisch gebied,...). Aan elke rubriek zijn naast algemene exploitatievoorwaarden heel vaak ook specifieke exploitatievoorwaarden gekoppeld.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, deze lijst kan ook beschouwd worden als een lijst met risicoactiviteiten
- ☐ Niet akkoord, ik zie geen meerwaarde in het gebruik van deze lijst die bepaalt of een bedrijf al dan niet beschouwd wordt als een hinderlijke inrichting voor de omgeving.
- ☐ Geen mening, ik ben niet vertrouwd met deze lijst

pogge.com/forms/d/16vAQwrNQa4vdclRbukYUeJJhwZ00khJRZX-hT0cCI_0/edit

De omgevingsvergunning, een bron van informatie voor onze noodplanning - enquête Hulpverleningszones - brandweer.

16. Een bedrijf, instelling, inrichting met een milieu - of een exploitatievergunning - een zogenaamde klasse 1, klasse 2 of klasse 3 vergunning - moet overeenkomstig de Vlaamse milieuwetgeving (afdeling 4 uit Vlarem II) maatregelen nemen om de risico's naar de omgeving te beheersen. De milieuwetgeving heeft het expliciet over de brandbestrijding en stelt dat de exploitant daarvoor overleg moet plegen met de brandweer. Deze wettelijke verplichting voor de exploitant sluit naadloos aan bij de informatienoden van de brandweer *

Het advies van de brandweer met mogelijk een controle- of brandpreventieverslag is vereist

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, ideaal om de verantwoordelijke exploitant aan de tafel van de brandweer te krijgen.
- ☐ Akkoord, maar wij werken via een parallel circuit dat volledig los staat van het milieudossier. Ik zie geen concrete meerwaarde.
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

17. De gegevens uit een omgevingsvergunning (bouw- en milieuvergunning) kunnen gebruikt worden, of toch al een aanzet zijn, voor het preventief uittekenen van een effectperimeter ingeval zich een noodsituatie (met een worst case scenario) voordoet. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord,
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

18. De lokale (milieu)toezichthouder heeft toezicht- en controlebevoegdheid op het naleven van de vergunningsvoorwaarden die zijn opgenomen in Vlarem II. In deze voorwaarden zitten ook bepalingen over de (brand)veiligheid en de maatregelen voor risicobeheersing naar de omgeving. De toezichthouder kan in die context tijdens zijn controle dus ook tekortkomingen noteren of overtredingen vaststellen. *

Het gaat zowel over pro-actieve controles, routine controles als controles na klachten uitgevoerd door de lokale toezichthouder. Opgelet deze stelling houdt niet in dat de toezichthouder zal optreden in naam van de brandweer. Gelieve de voor u meest correcte stelling aan te duiden.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Een opportuniteit om het interventiedossier van de brandweer actueel te houden. Verder uit te werken.
- ☐ De toezichthouder moet ons dit melden. Het houdt wel niet in dat wij automatisch en aansluitend een nieuwe controle zullen uitvoeren
- ☐ Controle brandveiligheid valt exclusief onder onze bevoegdheid. Als we de tekortkomingen/overtredingen zelf niet vaststellen kunnen we deze gegevens niet opnemen in onze dossiers.
- ☐ Ik vind me niet terug in bovenstaande uitspraken

19. In de sectorale voorwaarden voor ontspanningsinrichtingen rubriek 32 (feestzalen en andere voor publiek toegankelijke lokalen waar muziek geproduceerd, bioscopen, schouwburgen, variététheaters, zalen voor sportmanifestaties) zitten heel wat voorwaarden over brandveiligheid. *

In hoofdstuk 5.32 Vlare II is onder meer sprake van een veiligheidsdossier dat ter inzage ligt van de toezichthouder. Het dossier bevat, indien van toepassing, volgende documenten : de afgeleverde keuringsattesten van de elektrische installatie, de brandattesten van de gebruikte materialen; het goedgekeurde intern noodplan; de samenstelling van de eerste (interne) interventieploeg, het verslag van de controle van het brandbestrijdingsmateriaal, het keuringsattest van tijdelijke tribunes, het inspectieverslag van het brandgordijn en de hulpapparatuur; het inspectieverslag van de rook- en warmteafvoer. Gelieve voor u de meest juiste stelling aan te duiden.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ De toezichthouder spreekt hij best af met de brandweer om samen op pad te gaan
- ☐ De toezichthouder kan deze gegevens ook opvragen bij de brandweerdiensten
- ☐ De toezichthouder laat deze controle beter over aan de brandweer. Het voorkomt dubbel werk. Wij geven het resultaat van onze controle wel door aan de toezichthouder
- ☐ Ik vind me niet terug in bovenstaande uitspraken

20. Een exploitatie met veiligheidsrisico's naar de omgeving toe. De stedenbouwkundige - of de milieuvergunningsaanvraag gaat heel vaak gepaard met een openbaar onderzoek (met onder meer openbare aanplakking en bekendmaking van de aanvraag via website). Dit is ook het moment voor de lokale overheid om met de burger te communiceren over de veiligheidsrisico's. *

Risicocommunicatie moet hier gezien worden in de context van crisisbeheer en noodplanning. De lokale overheid informeert preventief haar bevolking, sensibiliseert over de aanname van een bepaald gedrag (zelfredzaamheid) en bouwt een vertrouwen op. Het gaat niet alleen over Seveso bedrijven. Ook over kleinere klasse 1 en klasse 2 bedrijven die een veiligheidsrisico inhouden.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, risicocommunicatie mag ook deel uitmaken van een vergunningsprocedure
- ☐ Akkoord, maar risicocommunicatie vanuit noodplanning loopt best via een parallel kanaal, los van de vergunningsprocedure
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening, ik ben niet op de hoogte van openbare onderzoeken en de inspraakprocedures.

21. De informatiestroom, de risico-evaluatie en de risicobeheersing die gehanteerd wordt bij de Seveso bedrijven is een goede leidraad en achtergrond om ook de minder risicovolle bedrijven beter in kaart te brengen en *

De toepasselijke rubrieken opgenomen in de omgevingsvergunning (bijlage 1 Vlare II) zijn dan het criteria om bepaalde bedrijven of activiteiten te weerhouden.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord, mogelijk kan het ICMS portaal fungeren als databank
- ☐ Niet akkoord, dit leidt ons te ver of is niet praktisch haalbaar
- ☐ Geen mening

22. Welke thema's komen al eens aan bod op uw werkvloer. Thema's waarvoor uw inbreng vereist is. *

het gaat over thema's binnen het departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. MER staat voor milieueffectenrapportering. Activiteiten met een zekere milieu-impact (getoetst aan bepaalde lijsten met inrichtingen en activiteiten) hebben een voorafgaand aan de vergunningsaanvraag een MER-plicht. VR staat voor veiligheidsrapport en SWA staat voor Samenwerkingsakkoord (omzetting van de Seveso III richtlijn naar het Vlaamse beleidsniveau). Het gaat dan over bedrijven waarin het risico van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen centraal staat (zogenamde Seveso-inrichtingen)

Vink alle toepasselijke opties aan.

- ☐ een project MER
- ☐ een plan MER (voorafgaand aan een Ruimtelijk uitvoeringsplan)
- ☐ MER-screening
- ☐ Omgevingsveiligheidsrapport (OVR) Het rapport evalueert het risico waaraan de mens in de omgeving van een inrichting
- ☐ Veiligheidsnota (VN)
- ☐ SWA-kennisgeving (SWA-KG)
- ☐ SWA-veiligheidsrapport (SWA-VR)
- ☐ Ruimtelijk veiligheidsrapport (RVR)
- ☐ Mijn rol bij de brandweer is bij dit soort onderwerpen niet van toepassing

23. Omgevingsvergunningen (bouw- en milieuvergunning) kunnen afhankelijk van de indelingsrubrieken (62 rubrieken uit bijlage 1 Vlare II) besproken worden in de veiligheidscl. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord
- ☐ Neen, we werken niet met de indelingsrubrieken uit een milieudossier
- ☐ Geen mening, ik ben helemaal niet vertrouwd met deze lijst van rubrieken

24. De gegevens uit het brandpreventieverslag, de interventiefiche van de brandweerdienst en het intern noodplan van het bedrijf, instelling, inrichting of evenement volstaan voor een effectieve en efficiënte noodplanning en crisisbeheer. *

Het gaat hier vooral over kleinere incidenten en calamiteiten waarvoor geen gemeentelijke fase en activatie van het ANIP of BNIP noodzakelijk is.

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

25. In de crisiscel worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Ja, afhankelijk van de noodsituatie
- ☐ Neen
- ☐ Geen idee

poegje.com/forms/id/f6vAQwrNQa4vdelRbuKYUeJJhwZ00khJRZX-hT0cCI_0/edit

De omgevingsvergunning, een bron van informatie voor onze noodplanning - enquête Hulpverleningszones - brandweer

26. In de Cp-Ops worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Ja, afhankelijk van de noodsituatie
- ☐ Neen
- ☐ Geen idee

noodplanning en omgevingsvergunning

Bevraging brandweer

27. Slimme filters en gericht sorteren van gegevens uit een stedenbouwkundig of een milieudossier kunnen de basis vormen voor een nieuwe "tool". Een werkinstrument zoals een digitale pagina met daarop gegevens over een bedrijf, instelling, inrichting, evenement aangevuld met een rasterkaart en een effectperimeter. Deze "tool" komt de beeldvorming in een multidisciplinaire omgeving (veiligheidscel, crisiscel, Commandopost Operaties) ten goede. Zowel het brongebied en (een mogelijk) effectgebied wordt dan in kaart gebracht. Een aanloop naar proactief risico – en crisismanagement. *

Markeer slechts één ovaal.

- ☐ Akkoord
- ☐ Niet akkoord
- ☐ Geen mening

28. Ik verneem graag of u zelf commentaar, opmerkingen, tips of aanvullingen heeft bij een mogelijke link tussen de omgevingsvergunning en noodplanning.

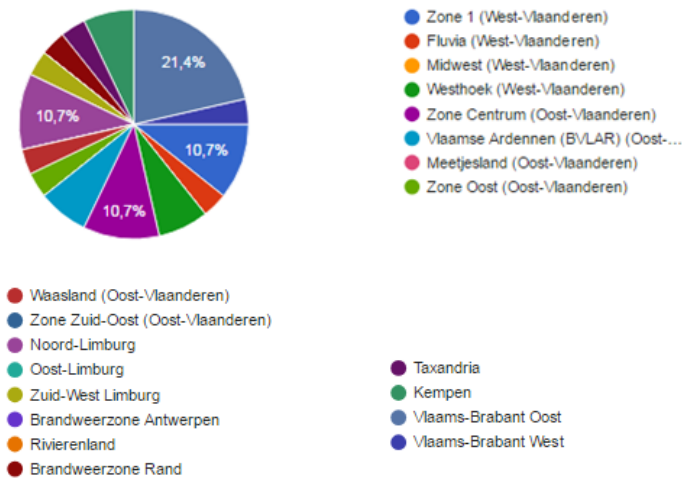
29. Een laatste vraagje. Hoort de noodplanambtenaar (of zijn medewerker) ook thuis in de Cp-Ops (als er geen of nog geen gemeentelijke fase wordt afgekondigd). *

Markeer slechts één ovaal.

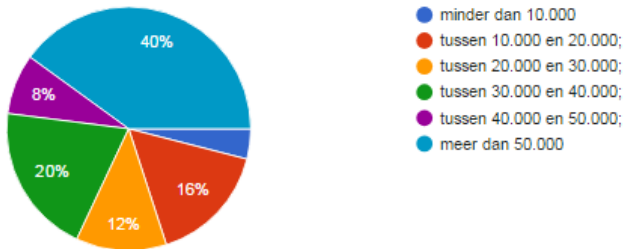
- ☐ Ja, zijn of haar insteek tijdens de operationele coördinatie betekent een meerwaarde en steun voor de hulpdiensten
- ☐ Neen
- ☐ Geen mening

Enquête 3
brandweer

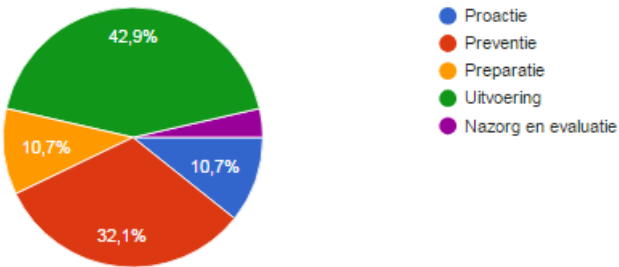
Mijn brandweerpost behoort tot de hulpverleningszone (28 reacties)

Aantal inwoners in het verzorgingsgebied van mijn brandweerpost (facultatief) (25 reacties)

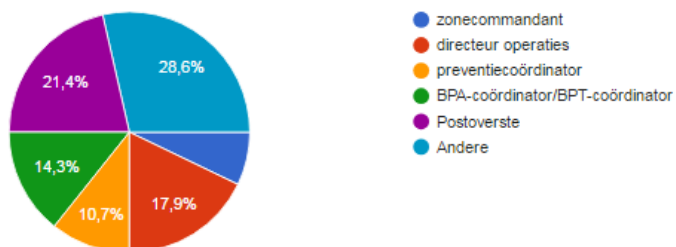

Mijn taken/bezigheden situeren zich vooral op vlak (28 reacties)

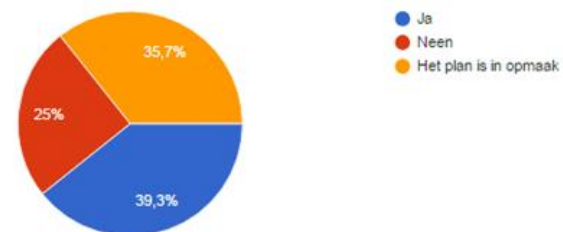

Enquête 3 brandweer

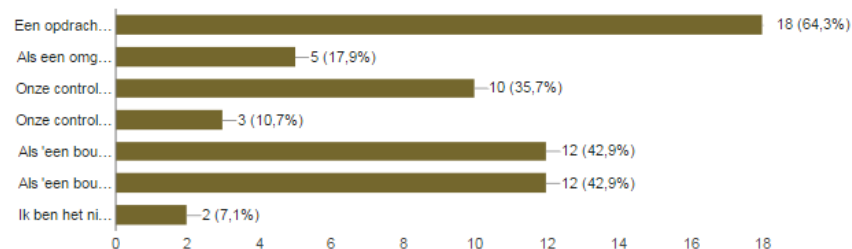
Mijn functie binnen de brandweer (28 reacties)

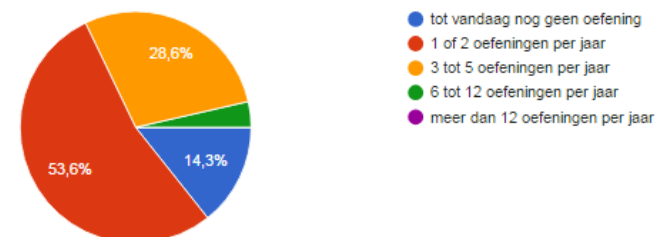
Beschikt uw brandweerpost over een goedgekeurd monodisciplinair noodplan (28 reacties)

Over de opmaak van brandpreventieverslagen en het uitvoeren van controles door de brandweer. (28 reacties)

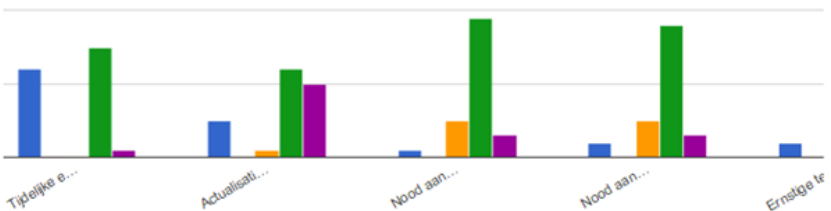
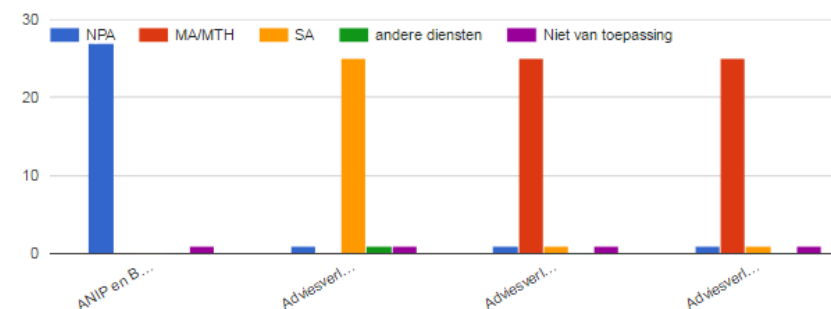

Neemt u regelmatig deel aan multidisciplinaire oefeningen (table top -, zandbak- als terreinoefeningen) (28 reacties)

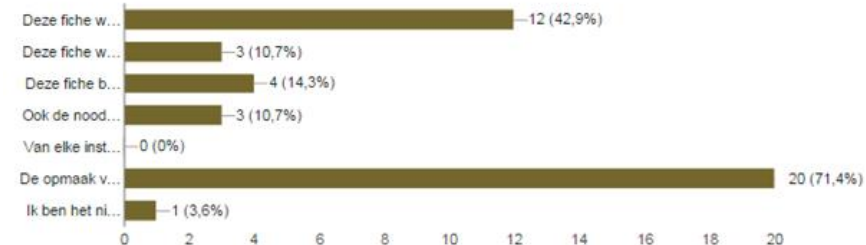
Enquête 3 brandweer

Wie is mijn aanspreekpunt bij de lokale administratie in volgende gevallen

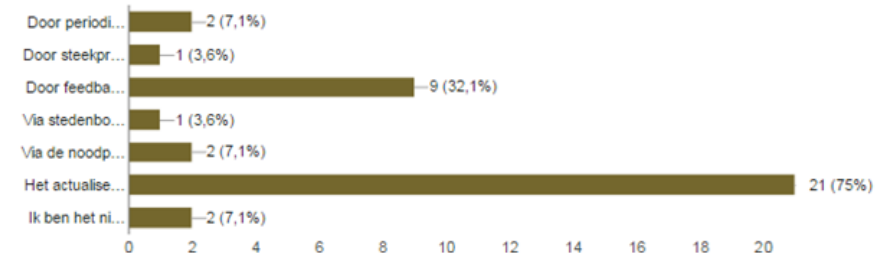
Beschikt uw brandweerpost over een (digitale) interventiefiche van de KMO's, industriebedrijven, woonzorgcentra, kinderkribbes, feestzalen, publiek toegankelijke gebouwen, appartementsgebouwen, tijdelijke evenementen

(28 reacties)

Hoe worden de interventiefiches van de brandweer actueel gehouden

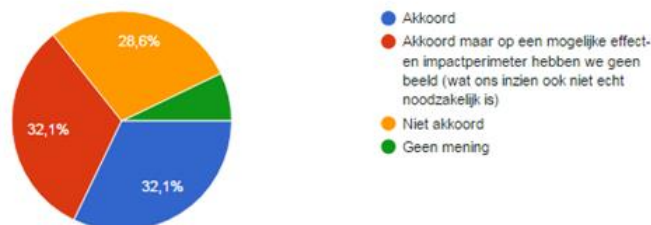
(28 reacties)

Enquête 3 brandweer

Een crisissituatie bij KMO's, industriebedrijven, publiek toegankelijke gebouwen. Door onze interventiefiche hebben we goed beeld van de risico's die we zelf lopen tijdens de bestrijding van de noodsituaties

(28 reacties)

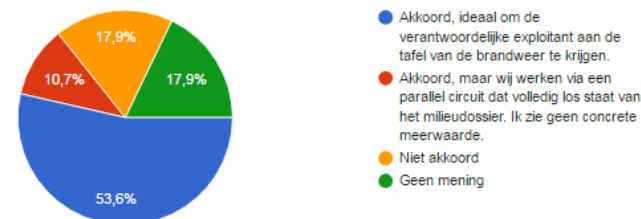
De "indelingslijst" uit Vlare II met daarin een opsomming van een 62 tal als "hinderlijk beschouwde inrichtingen" is of kan een belangrijke bron of hulpmiddel bij de opmaak van de risico-inventaris en risicoanalyse in de veiligheidsceel

(28 reacties)

Een bedrijf, instelling, inrichting met een milieu - of een exploitatievergunning - een zogenaamde klasse 1, klasse 2 of klasse 3 vergunning - moet overeenkomstig de Vlaamse milieuwetgeving (afdeling 4 uit Vlare II) maatregelen nemen om de risico's naar de omgeving te beheersen. De milieuwetgeving heeft het expliciet over de brandbestrijding en stelt dat de exploitant daarvoor overleg moet plegen met de brandweer. Deze wettelijke verplichting voor de exploitant sluit naadloos aan bij de informatienoden van de brandweer

(28 reacties)

Voor de opmaak van onze interventiedossiers is het noodzakelijk dat ik van de lokale overheid een samenvattend (digitaal) dossier ontvang over nieuwe bouwprojecten en milieuvergunningaanvragen als die bedrijven, instellingen een veiligheidsrisico inhouden

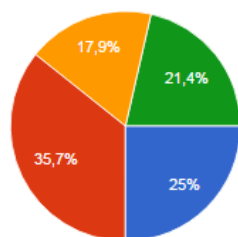
(28 reacties)

Enquête 3 brandweer

De lokale (milieu)toezichthouder heeft toezicht- en controlebevoegdheid op het naleven van de vergunningsvoorwaarden die zijn opgenomen in Vlare II. In deze voorwaarden zitten ook bepalingen over de (brand)veiligheid en de maatregelen voor risicobeheersing naar de omgeving. De toezichthouder kan in die context tijdens zijn controle dus ook tekortkomingen noteren of overtredingen vaststellen.

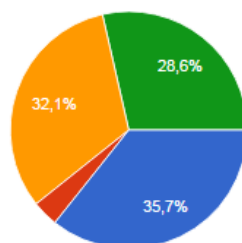
(28 reacties)

- Een opportuniteit om het interventiedossier van de brandweer actueel te houden. Verder uit te werken...
- De toezichthouder moet ons dit melden. Het houdt wel niet in dat wij automatisch en aansluitend een nie...
- Controle brandveiligheid valt exclusief onder onze bevoegdheid. Als we de...
- Ik vind me niet terug in bovenstaande uitspraken

In de sectorale voorwaarden voor ontspanningsinrichtingen rubriek 32 (feestzalen en andere voor publiek toegankelijke lokalen waar muziek geproduceerd, bioscopen, schouwburgen, variététheaters, zalen voor sportmanifestaties) zitten heel wat voorwaarden over brandveiligheid.

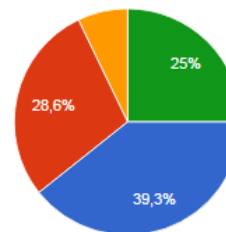
(28 reacties)

- De toezichthouder spreekt hij best af met de brandweer om samen op pad te gaan
- De toezichthouder kan deze gegevens ook opvragen bij de brandweerdiensten
- De toezichthouder laat deze controle beter over aan de brandweer. Het v...
- Ik vind me niet terug in bovenstaande uitspraken

Een exploitatie met veiligheidsrisico's naar de omgeving toe. De stedenbouwkundige - of de milieuvergunningaanvraag gaat heel vaak gepaard met een openbaar onderzoek (met onder meer openbare aanplakking en bekendmaking van de aanvraag via website). Dit is ook het moment voor de lokale overheid om met de burger te communiceren over de veiligheidsrisico's.

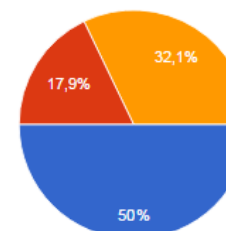
(28 reacties)

- Akkoord, risicocommunicatie mag ook deel uitmaken van een vergunningsprocedure
- Akkoord, maar risicocommunicatie vanuit noodplanning loopt best via een parallel kanaal, los van de vergunnin...
- Niet akkoord
- Geen mening, ik ben niet op de hoogte van openbare onderzoeken en de inspraakprocedures.

De informatiestroom, de risico-evaluatie en de risicobeheersing die gehanteerd wordt bij de Seveso bedrijven is een goede leidraad en achtergrond om ook de minder risicovolle bedrijven beter in kaart te brengen en

(28 reacties)

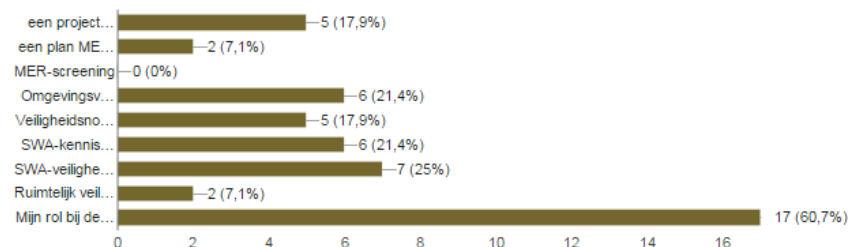

- Akkoord, mogelijk kan het ICMS portaal fungeren als databank
- Niet akkoord, dit leidt ons te ver of is niet praktisch haalbaar
- Geen mening

Enquête 3 brandweer

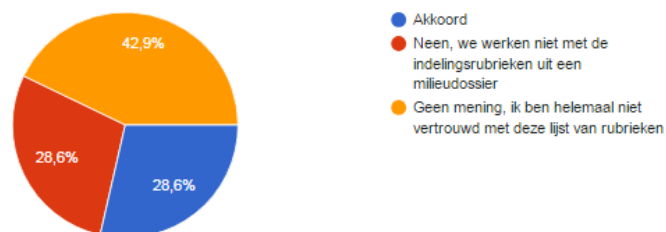
Welke thema's komen al eens aan bod op uw werkvloer. Thema's waarvoor uw inbreng vereist is.

(28 reacties)

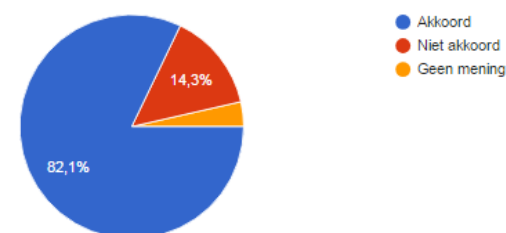
Omgevingsvergunningen (bouw- en milieuvergunning) kunnen afhankelijk van de indelingsrubrieken (62 rubrieken uit bijlage 1 Vlarec titel 2) besproken worden in de veiligheidsceel.

(28 reacties)

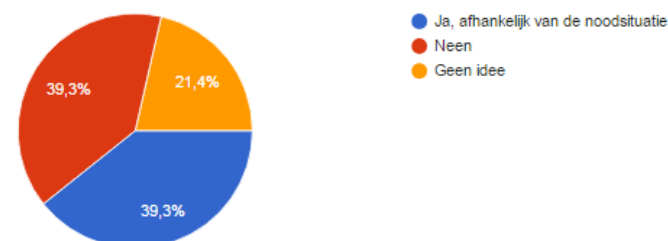
De gegevens uit het brandpreventieverslag, de interventiefiche van de brandweerdienst en het intern noodplan van het bedrijf, instelling, inrichting of evenement volstaan voor een effectieve en efficiënte noodplanning en crisisbeheer.

(28 reacties)

In de crisiscel worden ook de gegevens uit het bouwdoosier of het milieudossier geraadpleegd.

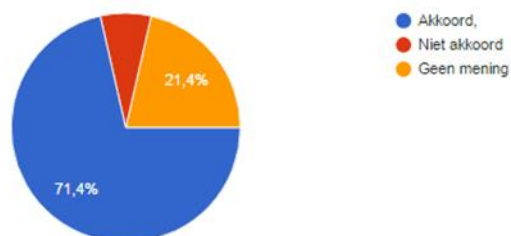
(28 reacties)

Enquête 3 brandweer

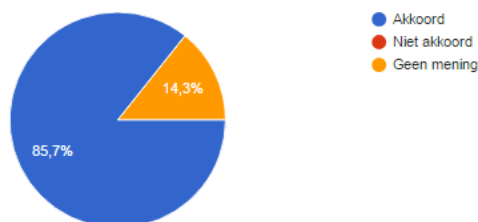
De gegevens uit een omgevingsvergunning (bouw- en milieuvergunning) kunnen gebruikt worden, of toch al een aanzet zijn, voor het preventief uittekenen van een effectperimeter ingeval zich een noodsituatie (met een worst case scenario) voordoet.

(28 reacties)

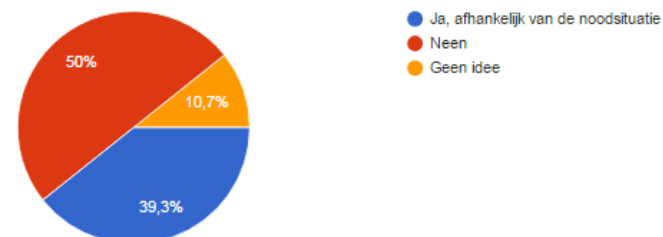
Slimme filters en gericht sorteren van gegevens uit een stedenbouwkundig of een milieudossier kunnen de basis vormen voor een nieuwe "tool". Een werkinstrument zoals een digitale pagina met daarop gegevens over een bedrijf, instelling, inrichting, evenement aangevuld met een rasterkaart en een effectperimeter. Deze "tool" komt de beeldvorming in een multidisciplinaire omgeving (veiligheidscel, crisiscel, Commandopost Operaties) ten goede. Zowel het brongebied en (een mogelijk) effectgebied wordt dan in kaart gebracht. Een aanloop naar proactief risico – en crisismanagement.

(28 reacties)

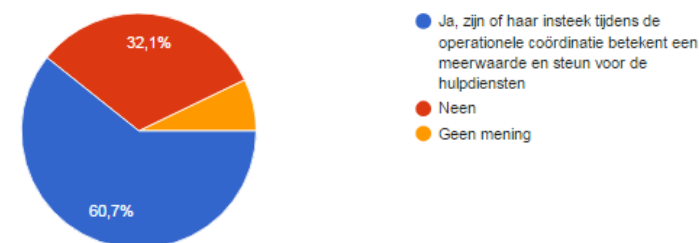
In de Cp-Ops worden ook de gegevens uit het bouwdoossier of het milieudossier geraadpleegd.

(28 reacties)

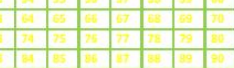
Een laatste vraagje. Hoort de noodplanambtenaar (of zijn medewerker) ook thuis in de Cp-Ops (als er geen of nog geen gemeentelijke fase wordt afgekondigd).

(28 reacties)

BIJLAGE 9.5 Snel een rasterkaart aanmaken.

1. tabel in blanco document

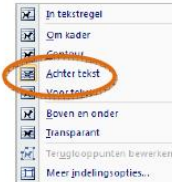
2. invoegen snap shot van een google map

3

via **opmaak** voor afbeeldingen ga naar "teksterugloop" en kies voor de figuur "achter tekst"

de figuur kan dan onder het raster geschoven worden.

4. figuur groter maken via "slepen" onder een hoek van 45° eventueel vooraf marges van het blad aanpassen

5. selecteren op de tabel en open slepen. Via selectie van de figuur kan deze juist onder het raster geplaatst worden.

Per cel kan er nog opgesplitst worden in 4 cellen.

PDF maken en het raster ligt vast.

6. Schaal.

meet op de googlemap (internet) de afstand die (ongeveer) overeenkomt met 2 hoekpunten op het raster. Bij afdrukken van de rasterkaart en dan nameten van een rasterlengte kan de schaal bepaald worden.

Frank Petitjean,
ambtenaar noodplanning
stad Landen